HERRLJUNGA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-10-17

Plats och tid	Herrljunga kommun, Kommunhuset, kl.08.30–14.20 Ajournering kl. 09.50-10.10, 12.15-13.15
Beslutande	Johnny Carlsson (C), ordförande Christina Abrahamsson (M), vice ordförande Leif Marstorp (C), tjg. ers. för Andreas Molin (C) Gunnar Andersson (M) Kurt Hallberg (S), tjg. ers. för Elin Hegg (MP) Christina Glad (KV), tjg. ers. för Ronnie Rexwall (KV) Elin Alavik (L) Anette Rundström (S) Björn Wilhelmsson (S) Kari Hellstadius (S) Lars-Erik Ahlgren (SD)
Övriga deltagare	**Ej tjänstgörande ersättare** Tony Niva (SD)
	Personal Claes Rydberg, kommunchef Niels Bredberg, avgående kommunchef Magnus Stenmark, socialchef, § 171 Bodil Jivegård, bildningschef, § 173 Birgitta Fredriksson, handläggare, § 173 Jan Aronsson, upphandlingsansvarig, § 173 Mikael Johnsson, renhållningschef, § 175 Linnea Holm, stabchef, § 176 Linda Rudenwall, ekonomichef, §§177-182 Jan-Eric Axelsson, redovisnings-ansvarig, § 177 Bengt Ottosson (M) ordf. stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, § 177 Elin Tingbratt, redovisningsansvarig, §179 Claes Eliasson, säkerhetsamordnare, § 184 Viveca Lundahl, folkhälsosamordnare, § 185
Utses att justera	Christina Abrahamsson (M)
Justeringens plats och tid	Kommunhuset, Herrljunga, 2016-10-19, kl. 14.00
Underskrifter	Paragrafer §§ 170-189

Sekreterare: Marie Nordqvist

Ordförande: Johnny Carlsson (C)

Justerande: Christina Abrahamsson (M)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsen		
Sammanträdesdatum	2016-10-17		
Datum för anslags uppsättande	2016-10-20	Datum för anslags nedtagande	2016-11-11
Förvaringsplats för protokoll	Kommunkontoret, Herrljunga kommun		

Underskrift

Innehållsförteckning

KS § 170 Ändringar i dagordningen 2
KS § 171 Information från socialchefen 3
KS § 172 Information om uppdrag fortsatt projekt Bobygget 4
KS § 173 Information med anledning av bildningsnämndens skolskjutsupphandling 5
KS § 174 Svar på motion om organiserad rastaktivitet på kommunens F-6-skolor 6
KS § 175 Renhållningsföreskrifter Herrljunga kommun 9
KS § 176 Riktlinjer taxor och avgifter socialnämnden 10
KS § 177 Ansökan om höjd borgensram, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 12
KS § 178 Delårsbokslut/delårsrapport för kommunstyrelsen 2016 13
KS § 179 Delårsbokslut/delårsrapport för Herrljunga kommun 2016 14
KS § 180 Månadsuppföljning september 15
KS § 181 Budget och verksamhetsplan 2017-2019 för kommunstyrelsen 16
KS § 182 Budget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019 för Herrljunga kommun 17
KS § 183 Internkontrollplan 2017 kommunstyrelsens förvaltning 19
KS § 184 Revidering av risk- och sårbarhetsanalys och övnings- och utbildningsplan för 2016-2018 20
KS § 185 Nattkoll uppföljning 2016 och fortsatt projekt 21
KS § 186 Samverkan avseende Infrastruktur- och Kollektivtrafikplanering/Herrljunga kommun – Vara kommun 22
KS § 187 Meddelanden 23
KS § 188 Delegeringsbeslut 25
KS § 189 Utredning med risk och sårbarhetsanalys för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 26

KS § 170

Ändringar i dagordningen

Förslag till beslut
Ordföranden föreslår att följande extra ärende tillförs dagordningen:

- Information från socialchefen
- Månadsuppföljning september
- Utredning med risk och sårbarhetsanalys för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslaget antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Ändringarna i dagordningen godkänns.

KS § 171

Information från socialchefen

Sammanfattning

Magnus Stenmark, socialchef, informerar om det ekonomiska läget för socialnämnden och redovisar vilka behov verksamheten bedömer sig ha för att utföra den lagstadgade verksamheten bättre.

KS § 172 DNR KS 60/2015 611

Information om uppdrag fortsatt projekt Bobygget

Sammanfattning

Projektet "Bo-bygget" har beskrivits i tidigare skrivelser i ärendet. Bakgrunden och projektets idé samt alternativa genomförandemodeller finns redovisat tidigare.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 19 september 2016 fastställde kommunstyrelsen att projekt "Bobygget överförs till kommande bostadsplanering, såsom Horsby 2 och Vretaområdet eller annat tillkommande bostadsområde i tätorten.

Vidare gavs kommunchefen i uppdrag att till nästa kommunstyrelsesammanträde den 17 oktober ta fram ett förslag till person, som ska ansvara för projekt Bobygget. I ansvaret ingår kartläggning av projektet, ekonomisk uppskattning av kvarvarande kostnader samt utredning av förutsättningar för tillsättning av en projektgrupp.

Utifrån givet uppdrag återkommer nu kommunchefen efter bedömning av beslutets innebörd och karaktär, med följande underlag för fortsatt planering inför eventuellt beslut om finansiering av projektets vidare planering och utveckling.

Uppdraget bör diskuteras ytterligare före genomförande.

Anette Rundström (S) föreslår att återrapportering om projektet sker på varje kommunstyrelsesammanträde.

Informationen läggs till handlingarna.

KS § 173 DNR KS 258/2016 623

Information med anledning av bildningsnämndens skolskjutsupphandling

Sammanfattning

Då bildningsnämndens upphandling av skolskjutsar har varit föremål för intresse, såväl externt som internt och beskrivits i media, redovisar kommunchefen, på uppdrag av ordförande i kommunstyrelsen, den genomförda upphandlingsprocessen samt utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt, även ett granskande perspektiv med kommunchefens bedömning av upphandlingsprocessen och dess resultat.

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar hur upphandling ska genomföras. Upphandlingen omfattar flerårskontrakt till ett högt ekonomiskt värde, över det s.k. tröskelvärdet. Tröskelvärde för offentlig upphandling enligt LOU (gäller fr.o.m. den 1 januari 2016) är 1 910 323 SEK. Kontraktsvärdet ska beräknas inklusive eventuella optioner.
I ärendet skolskjutsupphandling överstiger kostnaden, redan år ett EU:s, tröskelvärde.

Upphandlingsunderlagen har inte bilagts rapporten, då dessa finns tillgängliga digitalt och/eller genom den för upphandlingsprocessen ansvariga bildningsförvaltningen.

Kommunchefen överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Informationen läggs till handlingarna.

KS § 174 DNR KS 149/2016 630

Svar på motion om organiserad rastaktivitet på kommunens F-6-skolor

Sammanfattning

Motion inkom 2016-04-01 från Marie Frost (S)

"På många skolor i Sverige är det idag vanligt att det bedrivs organiserad rastaktivitet, som går ut på att en pedagog vid ett eller flera tillfällen i veckan anordnar och leder aktiviteter för eleverna. Syftet med att erbjuda eleverna olika vuxenledda aktiviteter på sina raster är bland annat att förebygga trakasserier och kränkande behandling, fånga upp de elever som riskerar att hamna i utanförskap och skapa sammanhang där relationer kan byggas. Internationell forskning pekar ut rasterna som tillfällen under skoldagen då många elever känner sig otrygga och då många utsätts för trakasserier eller kränkande behandling.

Georgios Karpathakis från Underbara ADHD berättade på en föreläsning som anordnades av kommunen till kommunens pedagoger den 13 augusti 2015, att barn med ADHD (ca 3-6% av alla elever i grundskolan har ADHD) löper 10 gånger så stor risk för att bli mobbade och att de ofta upplever rasterna som otrygga. Organiserad rastaktivitet kan därför fylla en mycket viktig funktion, på flera olika sätt.

Den 27 oktober 2015 fick alla pedagoger på våra F-6-skolor samt på våra fritidshem en heldags föreläsning av Olof Jonsson, en fritidspedagog som sedan 2006 arbetat i lönköpings kommun med uppdraget att utveckla rastverksamheten. Olof berättade att på den skolan han arbetade på kunde det konstateras att rastaktiviteterna hade lett till bland annat färre konflikter, ett ökat elevinflytande och att ensamma elever lättare kunde söka sig in i leken.

Under ett par års tid har kommunen fokuserat extra mycket på inkludering och pedagogerna har fått utbildningsdagar kopplade till olika sorters inkluderingsarbete. Rastaktiviteter ledda av en pedagog kan vara en viktig del i inkluderingsarbetet. Där organiserade rastaktiviteter bedrivs på kommunens skolor idag görs det ihop med det vanliga rastvärdsskapet och förekommer på initiativ av drivna och engagerade pedagoger eller på uppdrag av rektor. I dagsläget ingår planeringen av rastaktiviteter på den ordinarie planeringstiden. För att skapa tillräckliga förutsättningar för att alla enheter ska kunna bedriva en bra och utvecklande rastaktivitet hade det varit önskvärt med t.ex. en ansvarig pedagog på varje skola för rastaktiviteterna, där tid och medel är avsatt särskilt för detta uppdrag. Det hade också varit önskvärt med särskilda redskap avsedda för styrda rastaktiviteter samt eget förråd för dessa, vilket enligt Olof är en bra förutsättning för att kunna erbjuda eleverna aktiviteter som de normalt inte leker ändå.

Fortsättning § 174

Rastaktiviteter är något Socialdemokraterna i Herrljunga vill uppmuntra och avsätta medel till.
Med anledning av ovanstående yrkar jag till följande:
- *Att Bildningsnämnden får i uppdrag att tillföra att organiserad rastaktivitet bedrivs på samtliga av kommunens F-6-skolor.*
- *Att Bildningsnämnden för 2016 erhåller 300 tkr i extra bidrag för att skapa förutsättningar för organiserade rastaktiviteter.*
- *Att de extra resurserna tas från Kommunstyrelsens konto för politiska prioriteringar".*

Bildningsförvaltningen har under flera år satsat på fortbildning för att möta elevers olikheter i en inkluderande undervisning och under förra läsåret anordnades också en fortbildningsdag för att utveckla vuxenstyrda rastaktiviteter. Några skolor har på eget initiativ och i begränsad omfattning anordnat organiserade rastaktiviteter. Erfarenheterna från de organiserade rastaktiviteterna är mycket goda och visar på att konflikterna har minskat och att elever som saknar kamratrelationer kommer med i lek och sammanhang. Enligt bildningsnämnden behöver de organiserade rastaktiviteterna planeras, lekmaterial behöver anskaffas och resurser för detta behöver riktas.

Huvudprincipen enligt Herrljunga kommuns policy för verksamhets- och ekonomistyrningsprinciper är att tilläggsanslag inte tillämpas för igångvarande verksamheter. Därför bör resurser för organiserade rastaktiviteter särskilt riktas inom befintlig budgetram för bildningsnämndens verksamheter.

Beslutsunderlag
Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2016-10-14
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-10-03
Bildningsnämnden § 104/2016-08-29
Kommunfullmäktige § 56/2016-04-05
Motion – Organiserad rastaktivitet på kommunens F-6-skolor inkommen 2016-04-01

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:
- Motionen avslås.

Anette Rundström (S) och Björn Wilhelmsson (S) bifaller motionen.

Beslutsgång
Ordföranden ställer kommunstyrelsens ordförandes förslag att avslå motionen mot Anette Rundströms (S) förslag att bifalla motionen och finner att kommunstyrelsen avslår motionen.

Omröstning.
Ordföranden ställer följande förslagsordning:

Fortsättning § 174

Ja – i enlighet med kommunstyrelsens ordförandes förslag att avslå motionen.
Nej – i enlighet med Anette Rundströms (S) förslag att bifalla motionen.

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar kommunstyrelsen i enlighet med kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut (röstningsbilaga 1, KS § 174/2016-10-17).

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen avslås.

Reservation

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet.

KS § 175 DNR KS 234/2016 560

Renhållningsföreskrifter Herrljunga kommun

Sammanfattning
Enligt miljöbalken (SFS 1998:808) ska varje kommun upprätta en renhållningsordning som antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen består av renhållningsföreskrifter och en avfallsplan. Herrljunga kommuns nu gällande renhållningsföreskrifter antogs av KF 2011-02-01, § 12.

Beslutsunderlag
Tekniska nämnden § 82/2016-09-01
Renhållningsföreskrifter 2016 (bilaga 1 TN § 82/2016-09-01).

Förslag till beslut
Tekniska nämndens förslag till beslut:

- Renhållningsföreskrifter 2016 antas och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om tekniska nämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Renhållningsföreskrifter 2016 godkänns och antas (bilaga 1 TN § 82/2016-09-01).

KS § 176 DNR KS 257/2016 706

Riktlinjer taxor och avgifter socialnämnden

Sammanfattning

De principiella grunderna för regleringen av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet styrs av *Socialtjänstlagen kap 8* och *Avgifter inom äldre- och handikappomsorg (2001:149) samt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 18-20 §§ och 5-6 §§ förordningen (1993:10909) om stöd och service till vissa funktionshindrade.*

Avgifterna för omvårdnad och service regleras efter prisbasbeloppet, kostpriserna regleras efter de kostnader tekniska nämnden har aviserat samt Konsumentverkets rekommendationer. Övriga avgifter baserar sig på Västra Götalandsregionens avgifter och tjänsteprisindex. Uppgifterna från andra parter är inte anpassade utifrån Herrljunga kommuns budgetprocess vilket innebär att det taxor- och avgiftsdokument som tidigare fastslagits har varit med preliminära siffror och korrigerats efter information från övriga parter. Socialnämnden föreslår nu kommunfullmäktige att fastslå riktlinjer för taxor och avgifter samt avgiftshandläggning. Riktlinjerna slår fast avgifterna för socialnämndens verksamhet. I och med antagandet av riktlinjerna kommer fullmäktige inte att besluta om taxor och avgifter årligen utan revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning ska göras vid behov eller minst var 5:e år.

Principen för avgifterna som fastställs i riktlinjerna är samma som principerna för avgifterna som fastställs idag.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 114/2016-10-04
Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet (bilaga SN § 114)
Information: avgifter socialnämndens verksamhet 2017

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Riktlinjerna för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.
- Med tillägget att kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.
- Riktlinjen gäller från 2017-01-01.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning § 176

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Riktlinjerna för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet (bilaga SN § 114) godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige med tillägget att kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.
2. Riktlinjerna gäller från 2017-01-01.

Anteckning

På sammanträdet ställs frågan varför avgiftsberäkningen för makar/registrerade partners och sambos skiljts åt i riktlinjerna. Svaret är att med sammanboende avses sambo som lever i en parrelation. De ingår alltså inte i make/maka eller registrerad partner. Enligt Socialtjänstlagens 8 kap. 4 § ska makars inkomst räknas samman men begreppet sambos finns inte med i den paragrafen, däremot ska verksamheten enligt § 6 försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

KS § 177 DNR KS 242/2016 942

Ansökan om höjd borgensram, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har till fullmäktige inkommit med en ansökan om utökad borgensram med 9 000 000 kronor för att kunna uppföra en industrihall på fastigheten Ölltorp 1:13 i Herrljunga. Beviljas utökad borgensram kommer borgensramen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler att uppgå till 179 000 000 kronor.

I stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler står angivet att "Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- och anläggnings-projekt som överstiger en kostnad på 2 miljoner kronor".

Efter beslut om medgivande ska Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöka om nödvändiga tillstånd för uppförandet av byggnaden.

Industrihallen är planerad för lager av sten och krossprodukter med yta av ca 1 200 m2. Hallen ska hyrköpas av Magrab krossprodukter. Hyresavtalets längd är 25 år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2016-09-22

Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan inkommen2016-09-21

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige

- beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

Elin Alavik (L) föreslår att underlaget nu och framöver ska kompletteras med fullständig information om det aktuella företaget med dess juridiska namn och adress.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas med Elin Alaviks (L) tilläggsförslag och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Stiftelsen Herrljunga Industrilokalen utökad borgensram med 9 000 000 kronor till totalt 179 000 000 kronor.
- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers tillståndsansökan för att uppföra en industrihall enligt ovan.

KS § 178 DNR KS 246/2016 942

Delårsbokslut/delårsrapport för kommunstyrelsen 2016

Sammanfattning
Kommunstyrelsen prognostiserar ett utfall på 34 889 kr vid årets slut vilket innebär en positiv avvikelse vid årets slut på 500 tkr. Den positiva avvikelsen härrör till de politiska prioriteringarna som inte planerar att användas under 2016.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-30
Delårsrapport Kommunstyrelsen 2016-08-31 (bilaga 1 KS § 178/2016-10-17)

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner delårsrapporten.

Björn Wilhelmsson (S) föreslår att delårsbokslutet justeras med rätt prognos och att de politiska prioriteringarna justeras så besluten stämmer överens med summorna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut med Björn Wilhelmssons (S) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Kommunstyrelsen godkänner delårsrapporten med justerad prognos och politiska prioriteringar (bilaga 1 KS § 178/2016-10-17).

Anteckning
Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet.

Expedieras till: Ekonomiavdelningen

KS § 179 DNR KS 246/2016 942

Delårsbokslut/delårsrapport för Herrljunga kommun 2016

Sammanfattning
Delårsbokslutet behandlar följande delar: förvaltningsberättelse, verksamhetsmål, ekonomisk redovisning, redovisning kommunkoncernen samt redovisningsprinciper. Resultatet för koncernen för perioden blev drygt 22 mkr, varav kommunens står för dryga 15 mkr. Prognosen för året visar att kommunen gör ett resultat på ca 7,4 mkr, vilket är en negativ avvikelse med 3,5 mkr mot budget.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-30
Delårsrapport Herrljunga kommun 2016-08-31 (bilaga 1 KS § 179/2016-10-17)

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för kommunen och kommunkoncernen.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för kommunen och kommunkoncernen (bilaga 1 KS § 179/2016-10-17).

KS § 180 DNR KS 78/2016 942

Månadsuppföljning september

Sammanfattning

Prognosen visar ett resultat på 7 477 tkr vilket jämfört med budgeten är en negativ avvikelse med 3 464 tkr. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till 1,5 %.
Det extra statsbidraget ligger i dagsläget utanför resultaträkningen. När beslut fattas kring medlen kommer det att kunna följas i en tabell, se bilaga 2. När medlen förbrukats kommer de att föras till aktuell nämnds resultat. Idag finns förslag på användning motsvarande 1 630 för år 2016 och 1 270 år 2017, uppföljning hur och om de använts presenteras sist i rapporten.
Kommunens negativa avvikelse härleds framförallt till skatteintäkter och generellt statsbidrag, där avvikelse mot budget prognostiseras till -5 774 tkr. Förändring av kapitalkostnader på totalt +2 101 tkr bidrar positivt till nämndernas prognos.

Informationen läggs till handlingarna.

KS § 181 DNR KS 166/2016 942

Budget och verksamhetsplan 2017-2019 för kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunstyrelsens budgetram för 2017 är 32 501 tkr vilket är en minskning med 1 650 jämfört med föregående år.
Minskningen beror bland annat på Politiska prioriteringar om 3 000 kr lyfts ur denna budget för att läggas på gemensamma intäkter/kostnader. Kommunstyrelsen är fortfarande beslutande över medlen, det läggs på ett annat kostnadsställe för att lättare kunna följa upp medlen.
Kapitalkostnader för konstgräsplan läggs år 2017 under kommunstyrelsen budget, vilket höjer kapitalkostnaden till totalt dryga 1 300 tkr. Löneökningar enligt tidigare fastställda beslut samt indexuppräkning enligt tidigare fastställda beslut
Politiska prioriteringar 2017 har en budget på totalt 3 000 tkr. I kommunfullmäktiges junibeslut är 400 tkr fortsatt prioriterat gällande besöksnäringen samt 130 tkr prioriteras för fortsatt satsning på samarbetet mellan Svenska kyrkan, arbetsförmedlingen och Gäsene Café. Kvar inför 2017 att ta beslut om är 2 470 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-30
Budget 2017-2019 Kommunstyrelsen (bilaga 1 KS § 181/2016-10-17)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner budget 2017-2019

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner budget 2017-2019 (bilaga 1 KS § 181/2016-10-17).

Expedieras till: Ekonomiavdelningen

KS § 182 DNR KS 166/2016 942

Budget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 2016 om Budget och verksamhetsplan 2017 – 2019 omfattande resultaträkning, balansräkning, investeringsbudget, kommunbidrag samt skattesats för år 2017.
Enligt gällande ekonomistyrningsprinciper ska kommunfullmäktige i november månad fastställa Budget och verksamhetsplan för kommande tre år. Det förslag som nu presenteras överensstämmer i stort med det beslut som kommunfullmäktige beslutade om den 14 juni 2016. De förändringar som föreslås består i en uppdaterad resultat- och balansräkning avseende prognos 2016, reviderade kommunbidrag där de centralt avsatta potterna för lönerevidering och kapitalkostnader fördelats ut till nämnderna.
Budgetförslaget innehåller även Budget och verksamhetsplan 2017 – 2019 för styrelse och nämnder.
En förändring i investeringsbudget för tekniska nämnden har också gjorts, då investering för gamla skolbyggnaden Od, underhållsarbete omdisponerats till takbyte Hagen då denna investering är brådskande att genomföra.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-30
KF § 77 2016-06-14
Budget 2017 – 2019 omfattande:

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Investeringsbudget
- Kommunbidrag

Budget och verksamhetsplan 2017-2019 för styrelse och nämnder
Prioriterade mål

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige;

- fastställa Budget och verksamhetsplan för 2017-2019.
- fastställa den kommunala skattesatsen för 2017 till 21:94 kronor.
- uppdra åt styrelse och nämnder att lämna information om fördelat kommunbidrag till kommunfullmäktiges vid dess första sammanträde 2017.

Johnny Carlsson (C) föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa de prioriterade målen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning § 182

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige fastställer Budget och verksamhetsplan för 2017-2019 med prioriterade mål (bilaga 1 KS § 182/2016-10-17).
- Kommunfullmäktige fastställer den kommunala skattesatsen för 2017 till 21:94 kronor.
- Styrelse och nämnder uppdras att lämna information om fördelat kommunbidrag till kommunfullmäktiges vid dess första sammanträde 2017.

Anteckning

Socialdemokraterna och liberalerna deltar inte i beslutet.

KS § 183 DNR KS 235/2016 906

Internkontrollplan 2017 kommunstyrelsens förvaltning

Sammanfattning

Intern kontroll syftar till att säkerställa kvaliteten i den kommunala verksamheten. På hösten upprättas en plan för kommande året och på våren rapporteras uppföljning av föregående årets genomförda kontroll till kommunstyrelsen. Nytt för 2017 års internkontroll är att riskidentifiering i processer delas till rutin- och resultatorienterade moment.

Kommunstyrelsens förvaltning har genom administrations- och kommunikationsenheten upprättat en plan utifrån den reviderade internkontrollpolicyn. I planen har risker identifierats i specifika processer som genomgått en risk- och väsentlighetsbedömning varefter kontrollmoment valts för uppföljning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-09
Internkontrollplan för kommunstyrelsen 2016 (bilaga 1 § 183/2016-10-17)
Internkontrollpolicy, Kommunstyrelsen § 126/2016-08-15

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Internkontrollplan 2017 för kommunstyrelsens förvaltning fastställs.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Internkontrollplan 2017 för kommunstyrelsens förvaltning fastställs (bilaga 1 § 183/2016-10-17).

Expedieras till: Administration och kommunikationsenheten

KS § 184 DNR KS 221/2015 160

Revidering av risk- och sårbarhetsanalys och övnings- och utbildningsplan för 2016-2018

Sammanfattning
Herrljunga kommuns övergripande risk- och sårbarhetsanalys är i behov av uppdatering och behöver kompletteras.
Av myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalys framgår att kommunen senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val till kommunfullmäktige ska ställa samman och rapportera sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalys. Rapporteringen ska göras till länsstyrelsen.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-23
Risk- och sårbarhetsanalys Herrljunga kommun (bilaga 1 KS § 184/2016-10-17)
Övnings- och utbildningsplan 2016-2018

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslås att anta Risk- och sårbarhetsanalys och Övnings- och utbildningsplan för 2016-2018.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

- Risk- och sårbarhetsanalys (bilaga 1 KS § 184/2016-10-17) och Övnings- och utbildningsplan för 2016-2018 godkänns och antas.

KS § 185 DNR KS 239/2016 150

Nattkoll uppföljning 2016 och fortsatt projekt

Sammanfattning
"Nattkoll" är ett trygghetsskapande projekt, med start januari 2015, i samverkan mellan kommunen och 16 föreningar. Med projekt Nattkoll vill Herrljunga kommun skapa ökad trygghet i samverkan med föreningar. Därigenom sprids ansvaret att hålla extra uppsikt inom närområdet och på det sättet öka tryggheten. När fler invånare, t ex genom föreningar, orienterar sig i kommunen kan det gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ge en förbättrad effekt.
Metoden är hämtad från konceptet nattvandring. Skillnaden här är att vandringen sker med bil.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-13

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen beviljar en fortsättning av projekt "Nattkoll" 2017.
- Projektkostnad om 120 tkr ska belasta kontot Tillväxt och Utveckling under 2017.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Kommunstyrelsen beviljar en fortsättning av projekt "Nattkoll" 2017.
2. Projektkostnad om 120 tkr ska belasta kontot Tillväxt och Utveckling under 2017.

Expedieras till: Folkhälsoutvecklare
För kännedom till: Ekonomiavdelningen

KS § 186 DNR KS 241/2016 101

Samverkan avseende Infrastruktur- och Kollektivtrafikplanering/Herrljunga kommun – Vara kommun

Sammanfattning

Kommuncheferna i Herrljunga och Vara kommuner har fått i uppdrag att arbeta fram överenskommelse avseende samverkan inom infrastrukturplanering och kollektivtrafikplanering.
Infrastrukturplanering och kollektivtrafikplanering är högprioriterade för kommuner i allmänhet. En väl planerad infrastruktur och en väl fungerande kollektivtrafik är pulsen för kommunernas tillväxtarbete.
Det huvudsakliga syftet är att skapa förutsättningar för en ökad samverkan där även kunskapen om respektive kommuns prioriterade arbetsområden inom infrastruktur- och kollektivtrafikplaneringen säkerställs. Därigenom kan det skapas förutsättningar för att ömsesidigt stödja respektive kommuns intentioner avseende infrastruktur- och kollektivtrafikplanering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-13

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Herrljunga kommun och Vara kommun är överens om att ingå samverkan avseende infrastruktur- och kollektivtrafikplanering enligt ovan.
- Samverkansöverenskommelse träffas och undertecknas av respektive kommunstyrelses ordförande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Herrljunga kommun och Vara kommun är överens om att ingå samverkan avseende infrastruktur- och kollektivtrafikplanering enligt ovan.
2. Samverkansöverenskommelse träffas och undertecknas av respektive kommunstyrelses ordförande.

Expedieras till: Vara kommun

KS § 187

Meddelanden

Följande meddelanden redovisades vid sammanträdet:

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*
1	Förfrågan från revisorerna angående eventuell fordran hos Migrationsverket	KS 243/2016 942
2	TN § 85 Försäljning av tomter på Södra Horsby etapp 1	KS 60/2015 611
3	Protokoll Plankommittén 2016-09-05	
4	Månadsdialog 2016-09-26	
5	SN § 96 Ersättningar för ensamkommande barn och ungdomar	KS 236/2016 906
6	Ansvarsfrihet för samordningsförbunden för verksamhetsåret 2015, VGR	KS 95/2016 992
7	Delårsrapport Herrljunga Elektriska AB (556006-8916)	KS 246/2016 942
8	Delårsrapport Herrljunga Elkraft AB (556525-9206)	KS 246/2016 942
9	Delårsrapport Herrljunga Vatten AB (556739-5347)	KS 246/2016 942
10	Delårsbokslut Nossan förvaltningsaktiebolag (556637-5746)	KS 246/2016 942
11	Delårsbokslut Herrljunga Bostäder AB (556508-0909)	KS 246/2016 942
12	Delårsbokslut Herrljunga Hotellfastighets AB (556078-7573)	KS 246/2016 942
13	Delårsrapport Sjuhärads samordningsförbund	KS 95/2016 992
14	SN § 111 Delårsbokslut	KS 246/2016 942
15	ITVT § 22 Delårsbokslut 2016	KS 246/2016 942
16	BN § 118 Delårsbokslut 2016	KS 246/2016 942

Fortsättning § 187

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*
17	TN § 91 Delårsbokslut 2016	KS 246/2016 942
18	BMN § 52 Delårsbokslut 2016	KS 246/2016 942
19	Kommunalt mottagande av nyanlända 2017 (kommuntal), Länsstyrelsen	KS 2016:94
20	Styrelseprotokoll 2016-09-27 Sjuhärads samordningsförbund	KS 95/2016 992
21	SN § 112 Budget 2017-2019	KS 166/2016 942
22	ITVT § 23 Budget 2017	KS 166/2016 942
23	BN § 119 Budget 2017	KS 166/2016 942
24	TN § 92 Budget 2017	KS 166/2016 942
25	BMN § 53 Budget 2017	KS 166/2016 942
26	SN § 113 Behov Socialnämnden	KS 166/2016 942
27	Protokoll KSAU 2016-10-03	
28	Protokoll Ägardialog 2016-09-26	
29	Servicenämnd ekonomi/personal § 27 Uppföljning intern kontroll ekonomi	KS 2016:96
30	Servicenämnd ekonomi/personal § 28 Uppföljning internkontroll personal	KS 2016:97

Kommunstyrelsens beslut

Samtliga meddelanden läggs till handlingarna.

KS § 188

Delegeringsbeslut

Följande delegeringsbeslut redovisades vid sammanträdet

NR	*Delegeringsbeslut*	*DNR*
1	Funktionsområdet för kris- och beredskaps-samordning delegeras till Räddningschefen	KS 198/2016 101
2	Beslut om attesträttigheter för kommun-styrelsen	KS 198/2016 101

Kommunstyrelsens beslut

Samtliga delegeringsbeslut läggs till handlingarna.

KS § 189 DNR KS 263/2016 942

Utredning med risk och sårbarhetsanalys för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning
Uppdrag är givet till kommunchef att ta fram en strategi för hantering av borgensansökningar.

Förslag till beslut
Björn Wilhelmsson (S) yrkar att det på nästa kommunstyrelsesammanträde lämnas besked på när beslut om uppdrag skett samt uppdragets utformning.

Beslutgång
Ordföranden frågar om Björn Wilhelmssons (S) förslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut
1. Besked om när beslut om uppdrag att ta fram en strategi för hantering av borgensansökningar skett samt uppdragets utformning ska lämnas på kommunstyrelsens sammanträde den 14 november 2016.

Röstningsbilaga KS § 174/2016-10-17	Tjänstgörande	§ 174/2016 Kommunstyrelsens ordförandes förslag mot Anette Rundströms (S) förslag		
		JA	NEJ	Avstår
Johnny Carlsson (C), ordf.	X	X		
Christina Abrahamsson (M), vice ordf.	X	X		
Andreas Molin (C)				
Ronnie Rexvall (KV)				
Gunnar Andersson (M)	X	X		
Elin Hegg (MP)				
Elin Alavik (L)	X		X	
Anette Rundström (S)	X		X	
Björn Wilhelmsson (S)	X		X	
Kari Hellstadius (S)	X		X	
Lars-Erik Ahlgren (SD)	X	X		
Leif Marstorp (C)	X	X		
Marita Andersson (C)				
Jan-Olof Brorsson (L)				
Fredrik Svensson (KD)				
Christina Glad (KV)	X	X		
Göran Elfving (M)				
Marie Frost (S)				
Kerstin Johansson (S)				
Lise-Lotte Hellstadius (S)				
Kurt Hallberg (S)	X		X	
Tony Niva (SD)				
Summa		**6**	**5**	**0**

§ 64

bilaga 1 § TN 82 2016-09-01

DIARIENUMMER:	TK 208/2016
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	
SENAS T REVIDERAD:	
GILTIG TILL:	Tills vidare
DOKUMENTANSVAR:	Renhållningschef

Föreskrift

Renhållningsföreskrifter för Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Inledande bestämmelser

Tillämpliga föreskrifter

1 § För kommunens avfallshantering gäller

- miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927),
- föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar.

Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa renhållningsföreskrifter.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. I övrigt används följande begrepp med de betydelser som här anges:

1. Med ***hushållsavfall*** avses avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.
2. Med ***grovavfall*** avses, i enlighet med 5 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2004:4) om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
3. Med ***fastighetsinnehavare*** avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.
4. Med ***nyttjanderättshavare*** avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
5. Med ***behållare*** avses säck och kärl eller någon annan anordning för uppsamling av hushållsavfall.

Kommunens ansvar för renhållning, information och tillsyn

3 § Tekniska nämnden har verksamhetsansvar för hanteringen av hushållsavfall i kommunen, med särskilt ansvar för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning. Med begreppet kommunen avses Herrljunga kommun i den fortsatta föreskriften.

Hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs av den eller dem som kommunen anlitar för ändamålet, nedan kallad renhållningsentreprenören.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av bygg- och miljönämnden. För prövning samt för tillsyn som behövs för medgivet undantag §§ 29-38 har bygg- och miljönämnden rätt att ta ut avgift från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare med stöd av 27 kap. miljöbalken.

5 § Tekniska nämnden informerar hushållen om de insamlingssystem som finns för avfall med producentansvar t ex förpackningar och tidningar samt för avfall från elektriska och elektroniska produkter som är tillgängliga i kommunen.

Fastighetsinnehavares och nyttjanderättsinnehavares ansvar för betalning, information och abonnemangsval

6 § Avgift skall betalas för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor i eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

8 § Fastighetsinnehavare ska välja något av de tre nedanstående abonnemangen för hämtning av hushållsavfall. De som inte gör ett aktivt val tilldelas av kommunen abonnemanget: Blandat avfall

1. Matavfall: insamling av matavfall och restavfall i separata kärl
2. Kompostering: matavfall sorteras ut och placeras i en varmkompostbehållare på fastigheten som ska vara godkänd av Bygg- och miljönämnden
3. Blandat avfall: matavfall och restavfall i samma kärl osorterat

Hushållsavfall

Sortering av avfall

9 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall sortera ut följande avfallsslag och hålla det skilt från annat avfall:

- Annat avfall än hushållsavfall (inklusive bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastigheten)
- Avfall som omfattas av producentansvar: förpackningar, returpapper, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter, glödlampor och vissa belysningsarmaturer samt däck och bilar
- Kasserade bilbatterier
- Kasserade små batterier. Innehåller kasserade produkter lösa batterier ska dessa plockas ur. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas den som elavfall.

Dessutom skall fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare sortera ut följande avfallsslag:

- Grovavfall
- Hushållsavfall som i utsorterade fraktioner utgörs av farligt avfall
- Läkemedel

Fastighetsägare eller nyttjanderättshavare skall också sortera ut följande avfallsslag när de förekommer i hushållet:

- Icke-brännbart hushållsavfall
- Matavfall (gäller abonnenter med insamling av matavfall eller hemkompostering)
- Trädgårdsavfall
- Slam
- Stickande och skärande avfall

Närmare anvisningar om sortering och avlämning anges i bilagan till föreskrifterna.

10 § Fastighetsinnehavare skall säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter skall överlämnas till renhållningsentreprenören för borttransport.

Skyldighet att överlämna hushållsavfall

11 § Hushållsavfall under kommunens ansvar skall lämnas till renhållningsentreprenören om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilagan till dessa föreskrifter.

Utsorterade avfallsslag hämtas i särskild ordning vid fastigheten eller skall lämnas på plats som anvisas i bilagan. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.

Emballering av hushållsavfall, fyllnadsgrad och vikt

12 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Avfall som läggs i behållare skall vara inlagt i påse eller paket av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet skall vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfall skall vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer. Vid abonnemangsform Matavfall ska matavfallet sorteras ut i en av kommunen anvisad papperspåse och placeras i kärl avsett för matavfallsinsamling. Anvisningar om vilket avfall som skall sorteras ut samt var detta avfall skall lämnas beskrivs i bilagan.

13 § Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses.

Anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

14 § I kommunen används följande behållare och utrustning för uppsamling av olika avfallsslag:

140 liter, 190 l, 240 l, 370 l, 660 l och 800 l kärl. Kärlen är genom identitetsmärkning knutna till den fastighet där de är utplacerade. Dessutom finns containersystem med volymer om 3 m3 och större.

15 § Kärl och säckar tillhandahålls genom renhållningsentreprenören. Vid tecknande av abonnemang Matavfall tillhandahålls påsar och påshållare via renhållningsentreprenören. Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av kärl. Andra behållare såsom säckhållare och slamtankar anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

16 § Behållare skall vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Såväl behållare som de inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshantering skall installeras och underhållas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras. Behållare skall vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens renhållningssystem kan ske och att hämtning underlättas. De skall placeras så att de kan hämtas med sidlastande bil där sådan används och baklastande bil där sådan används.

Slamavskiljare, fettavskiljare, och slutna tankar skall vara lätt tillgängliga för tömning. Om tömning ej går att utföra debiteras en framkörningsavgift enligt fastställd taxa. Lock eller manlucka skall kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt när tömning skall ske. Fastighetsinnehavaren ansvarar för anläggningens skötsel och underhåll samt för att återställa funktionen efter tömning. Avstånd mellan uppställningsplats för slamsugningsbil och slambrunn får inte överstiga 25 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Minireningsverk ska vara försedda med tömningsanvisningar.

17 § Vid anslutning till kommunalt avloppsnät ska befintlig enskild avloppsanläggning sluttömmas. Fastighetsinnehavaren ansvarar för beställning av sluttömningen samt avslutande av abonnemanget för slamtömningen. Efter sluttömning får anläggningen inte användas. Sluttömning beställs hos Renhållningsentreprenören.

18 § Vid hämtning/tömmning av filetermaterial i säck ska utrymme för kranfordon finnas. Filtermaterialet ska vara förpackat och tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras. Eventuella instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

19 § Renhållningsentreprenören skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Nycklar, portkoder och dylikt skall vid begäran om hämtning lämnas till renhållningsentreprenören. Ändringar skall utan anmaning meddelas renhållningsentreprenören.

Hämtnings- och transportvägar

20 § Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen eller vid en av kommunen anvisad plats inom rimligt gångavstånd. I annat fall skall fastighetsinnehavaren och kommunen tillsammans med renhållningsentreprenören komma överens om att avfallet hämtas vid någon annan plats.

Behållare skall normalt ställas vid fastighetsgräns så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger häremot eller det är fråga om tömning av särskilda behållare såsom slamavskiljare och fettavskiljare.

21 § Fastighetsinnehavaren skall se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart skick.

Transportvägen skall röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall skall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för hämtningsfordon.

Om farbar väg inte kan upprättas skall fastighetsinnehavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med kommunen i samråd med renhållningsentreprenören.

22 § Uppställningsplats för avfallsbehållare och vägen fram till denna ska vara lättframkomlig för hämtningspersonalen. Avfallsbehållare ska vara placerad så att hämtningen kan ske utan olycksrisker. Hämtning kräver att vägen ut till sopbilen är plan, utan trösklar, trappsteg och kraftig lutning.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

23 § Kommunen utgör ett hämtningsområde.

24 § Ordinarie hämtning av hushållsavfall sker med nedanstående intervall:

- varannan vecka

  för fastighetsägare som har lite avfall sker hämtning av 140 l eller 190 l kärl var åttonde vecka (miniservice, §32).

  Flerbostadshus, verksamheter och samfälligheter har möjlighet till tätare tömning.

- hämtning för fritidsboende sker med 11 hämtningar varannan vecka under tiden maj t o m sep
- Tömning av slam från enskilda tankar, slamavskiljare och fettavskiljare sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.

  För fastighetsägare med låg belastning kan man ansöka om utsträckt tömningsintervall. Villkoren framgår i § 33.

4 5 BA

25 § Särskild hämtning kan beställas av nedanstående avfallsslag enligt renhållningsentreprenören anvisningar:

- Grovavfall (Enskild hämtning eller enligt bilaga).
- Trädgårdsavfall vid ordinarie hämtstället. Extratjänst som kan beställas hos renhållningsentreprenören och innebär hämtning av 370 l kärl med tömning varannan vecka under maj tom oktober.
- Förpackningar och returpapper vid ordinarie hämtstället. Extratjänst som kan beställas hos renhållningsentreprenören.

Enskild hämtning sker mot särskild avgift till renhållningsentreprenören.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

26 § Hushållsavfall från verksamheter skall hållas skilt från annat avfall än hushållsavfall. För hushållsavfall från verksamheter gäller 9-25 §§ om ej annat anges nedan.

Tömning av slam från slamavskiljare, fettavskiljare och slutna sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.

Annat avfall än hushållsavfall

Uppgiftsskyldighet

27 § Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än hushållsavfall skall på begäran av bygg- och miljönämnden lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

28 § Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning, skall på anmodan av bygg- och miljönämnden lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Undantag

Eget omhändertagande av hushållsavfall

29 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och det i övrigt inte strider mot författning eller lokala hälsoföreskrifter.

Föreskrifter om förbud mot eldning, helt eller delvis, till skydd för människohälsa och miljö utfärdas av Räddningstjänsten med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

30 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera annat hushållsavfall än trädgårdsavfall från fastigheten, t.ex. matavfall skall anmäla detta skriftligen till bygg- och miljönämnden. Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i varmkompost (isolerad och skadedjurssäker behållare) och hanteras på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten skall ge utrymme för användning av den erhållna komposten.

Anmälan om kompostering gäller endast för den nyttjanderättshavare som gjort anmälan.

31 § Tillstånd till eget omhändertagande av slam eller urin kan ges efter ansökan. Slam och urin skall hanteras så att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. I ansökan skall beskrivas om spridning skall ske på egen fastighet eller till annan godkänd mottagare. Ansökan görs hos bygg- och miljönämnden som ska översända kopia på beslutet till renhållningsentreprenören och renhållningsavdelningen.

Utsträckt hämtningsintervall

32 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan ges tillstånd till miniservice. Ansökan om miniservice kan godkännas om hushållet komposterar allt matavfall samt även sorterar ut producentansvarsmaterial som lämnas på avsedd plats. Miniservice innebär hämtning var åttonde vecka under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Kärlet ställs ut för tömning vid ordinarie hämtningstillfälle för området på en plats som kommunen och renhållningsentreprenören anvisar. Tillstånd gäller endast för den fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som gjort anmälan. Vid skifte av fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare krävs ny ansökan.

Ansökan om miniservice görs hos bygg- och miljönämnden.

Medgivande om miniservice kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

33 § Tömningsintervallet för slam från enskild avloppsanläggning kan efter tillståndsansökan till bygg- och miljönämnden förlängas till en gång vartannat år. Tillstånd gällande utsträckt tömningsintervall kan ges om hushållets belastning är låg t.ex. fritidshus eller ensamhushåll. Vid synnerliga skäl kan längre tömningsintervall än en gång vartannat år medges. Prövning sker då i det enskilda fallet.

Tömningsintervallet för anläggning enbart kopplad till BDT (bad, disk, tvätt) kan efter prövning av bygg- och miljönämnden förlängas till maximalt var fjärde år.

Bygg- och miljönämnden beslutar om tillståndets giltighetstid samt under vilka villkor tillståndet beviljas. Vid skifte av fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare krävs ny ansökan.

Mindre avfallsbehållare eller gemensam avfallsbehållare

34 § Utbyte av befintlig avfallsbehållare till ett mindre kan medges om bestämmelserna i dessa föreskrifter 12 § om fyllnadsgrad och vikt beaktas och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Ansökan om kärlbyte sker till renhållningsentreprenören. Vid byte till mindre kärl debiteras ingen avgift.

35 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan, efter ansökan till bygg- och miljönämnden, medges tillstånd att använda gemensam avfallsbehållare med abonnemang Matavfall eller Kompostering. Den gemensamma avfallsmängden ska kunna inrymmas i kommunens standardkärl om 140 l eller 190 l. Gemensam behållare godkänns under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter 12 § om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. De två närboende fastighetsinnehavarna eller nyttjanderättshavarna betalar vardera en grundavgift och delar kostnaden för den rörliga tömningsavgiften. Anmälan om gemensam behållare gäller endast för den fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som gjort anmälan.

Uppehåll i hämtning

36 § Uppehåll i avfallshämtning vid permanentbostad kan, efter ansökan till bygg- och miljönämnden, medges fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren då fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst tre månader.

Uppehåll i avfallshämtning vid fritidshus kan, efter ansökan till bygg- och miljönämnden, medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela hämtningsperioden.

Ansökan skall lämnas till den bygg- och miljönämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

37 § Uppehåll i slamtömning kan, efter ansökan till bygg- och miljönämnden, medges fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren då fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år. Vi uppehåll gällande sluten tank krävs att avloppsanläggningen inte använts sedan senaste tömning.

Uppehåll i slamtömning kan också medges för lantbrukare med möjlighet till eget omhändertagande samt övriga fastighetsinnehavare med tillstånd enligt lokala hälsoföreskrifter.

Bygg- och miljönämnden beslutar om tillståndets giltighetstid samt under vilka villkor tillståndet beviljas.

Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen

38 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv kan ta hand om allt sitt hushållsavfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön, kan efter ansökan till bygg- och miljönämnden om det finns särskilda skäl, befrias från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. Befrielse från grundavgift kan inte erhållas om abonnenten använder sig av kommunens återvinningscentral(er) då de finansieras av renhållningstaxan.

Återkallelse av beslut

39 § Medgivande till undantag från renhållningsordningens föreskrifter kan återkalla enligt nedanstående punkter:

- Om förhållandena ändras så att de förutsättningar som gällde när undantaget medgavs inte längre föreligger.
- Om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för medgivandet.
- Om hantering inte sker efter i medgivandet angivna villkor.
- Om hanteringen visar sig orsaka olägenhet ur miljö- eller hälsosynpunkt.

Överträdelser

40 § Kontroll av renhet på källsorterat hushållsavfall kan förekomma vid hämtning och i form av stickprovskontroller. Vid upprepad felsortering av matavfall har kommunen rätt att ändra abonnemangen Matavfall eller Hemkompostering till Blandat avfall.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft XXXX-XX-XX då Renhållningsordning beslutad av kommunfullmäktige 2011-02-01 upphör att gälla.

Anvisningar om sortering och överlämnande av avfall

Av kommunens renhållningsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag skall utsorteras. Avfallet lämnas på den vid respektive avfallslag anvisad plats.

Kärlavfall

Hushållsavfall som läggs i kärl ska vara sorterat och förpackat enligt gällande anvisningar i fraktionerna matavfall och blandat avfall.

Farligt avfall

Farligt avfall lämnas på återvinningscentralerna i Herrljunga eller Annelund. Hämtning av farligt avfall sker två gånger per år med turbil. Turbilen är uppställd på sammanlagt 6 platser i kommunen per gång. Renhållningsentreprenören annonserar i god tid innan insamling. Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som skall hanteras som farligt avfall:

- Färg-, lackavfall samt hartser
- Limavfall (exempel kontaktlim, epoxilim, spackel)
- Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor, vanliga lysrör)
- Lösningsmedel
- Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare)
- Bekämpningsmedel
- Sprayburkar
- Annat starkt surt eller starkt alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel)
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer)
- Gammal medicin lämnas på apotek.

Batterier

- Enligt förordningen (2008:834) om batterier är hushållen skyldiga att sortera ut batterier.
- Batterier skall lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller uppsatta batteriholkar. Batteriholkarnas placering visas på kommunens hemsida.
- Produkter med inbyggda miljöfarliga batterier skall lämnas vid försäljningsställen.

A § 82 OE

- Bilbatterier och andra större startbatterier skall lämnas vid försäljningsställen eller kommunens återvinningscentraler.

Förpackningar och returpapper

- Tidningar samt förpackningar av metall, kartong, plast, och glas lämnas vid en återvinningsstation. En aktuell förteckning av återvinningsstationer redovisas på Herrljunga kommuns hemsida. Fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar kan beställas av renhållningsentreprenören mot en extra avgift.

Grovavfall

Grovavfall är sådant skrymmande avfall från hushållen som inte ryms i eller av andra skäl inte kan läggas i behållare för hushållsavfall. Grovavfall är exempelvis utrangerade möbler, cyklar och liknande.

- Grovavfall från hushållen (skrymmande hushållsavfall) kan lämnas vid återvinningscentralerna i Herrljunga eller Annelund
- Fastighetsnära insamling av grovavfall kan beställas av renhållningsentreprenören mot en extra avgift.
- Kasserade kylskåp och frysar samt avfall av elektriska och elektroniska produkter, hanteras på samma sätt som grovavfall ovan.

Omhändertagande av döda sällskapsdjur eller avfall från husbehovsjakt

- Kan grävas ned på egen fastighet om det kan ske utan olägenhet, alternativt kontakta djursjukhus för kremering.

A 5 8A

Bilaga SN § 114

DIARIENUMMER:	xxxx
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	åååå-mm-dd
GILTIG TILL:	åååå-mm-dd
DOKUMENTANSVAR:	Verksamhetschef Bistånd

Riktlinje

Handläggning av taxor och avgifter inom Socialnämndens verksamhet

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Gäller för handläggning och beslut om avgifter till personer som har insatser från Socialnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

§ 114

Innehåll

1. Allmänt om avgifter ... 3
Bakgrund/lagstiftning ... 3
1.1 Socialtjänstlagen och andra lagar ... 3
1.2 Allmänt om handläggning ... 3
2. Huvudprinciper i avgiftssystemet ... 5
2.1 Högkostnadsskydd för avgifter - tak för högsta avgiftsnivå ... 5
2.2 Högkostnadsskydd ... 5
2.3 Avgiftsutrymme ... 5
3. Avgifter ... 5
3.1 Avgifter för Särskilt boende ... 5
3.2 Avgifter för hemtjänst och hemsjukvård ... 5
3.3 Avgifter utanför högkostnadsskyddet ... 6
3.4 Avgiftsfria insatser ... 8
3.5 Frånvaro ... 8
4. Avgiftsberäkning ... 9
4.1 Avgiftsgrundande inkomster ... 9
4.2 Insamling av inkomstuppgifter ... 9
4.3 Inkomstuppgift lämnas inte ... 9
4.4 Underskott i avgiftsunderlaget ... 9
4.4 Beslut ... 9
5. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper ... 10
5.1 Ensamboende ... 10
5.2 Makar och registrerade partner ... 10
5.3 Sammanboende ... 10
6. Bostadskostnader ... 10
6.1 Förbehåll för bostadskostnad ... 10
6.2 Beräkning av boendekostnad ... 10
7. Förbehållsbelopp – minimibelopp ... 11
7.1 Kostnadsposter i förbehållsbeloppet ... 11
7.2 Nivån på förbehållsbeloppet – minimibeloppet ... 11
7.3 Individuell prövning av minimibeloppet ... 12
8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse ... 13
8.1 Nedsättning med anledning av dubbla bostadskostnader ... 13
8.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar/sammanboende flyttar ... 13
9. Debitering av avgifter ... 14

10. Omprövning och ändring av avgifter 14
10.1 Årlig omprövning 14
11. Överklagande 14
11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem 14
11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut 14

1. Allmänt om avgifter

Bakgrund/lagstiftning

Enligt Socialtjänstlagen (2001:453) får kommuner ta ut avgifter för insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) (kapitel 8 SoL). För insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) får kommunen däremot inte ta ut avgifter.

Avgifter för hemtjänst och dagverksamhet får inte, tillsammans med avgifter som avses i 26 § tredje stycket Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov, boendekostnader och andra normala levnadsomkostnader.

När avgiften fastställs skall kommunen försäkra sig om att den sökandes make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Alla avgifter omräknas årligen enligt gällande prisbasbelopp och fastställd riktlinje för avgiftshandläggning utan att avgifterna tas upp på nytt för beslut i Kommunfullmäktige.

Revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning skall göras vid behov eller minst var 5:e år och då fastställas av Kommunfullmäktige.

1.1 Socialtjänstlagen och andra lagar

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpning för avgiftsuttag inom socialtjänst och hälso- och sjukvård styrs av socialtjänstlagens 8 kap, hälso- och sjukvårdslagen samt förvaltningslagen. Enligt 8 kap 2 § Socialtjänstlagen (SoL), får kommunen ta ut avgifter för hemvård, särskilt boende eller annan social tjänst, enligt grunder som kommunen bestämmer. Avgiften skall vara skälig och får inte överstiga kommunens självkostnader. En högsta avgift, högkostnadsskydd, regleras i 8 kap 5 § SoL.

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpningsregler för avgifter inom socialförvaltningen styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- SoL - Socialtjänstlagen (2001:453)
- HSL - Hälso- och sjukvårdslagen (1992:567)
- LSS - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
- BTPL - Lag om bostadstillägg för pensionärer (2001:761)
- IL - Inkomstskattelagen (1999:1229)
- KL - Kommunallagen (1991:900)

1.2 Allmänt om handläggning

Nedanstående föreskrifter ligger som grund vid beräkning av avgifter inom socialförvaltningen. I varje enskilt ärende görs alltid en individuell beräkning. Utgångspunkten för avgiftssystemet är att avgifter för vård- och omsorgsinsatser inte får uppgå till så höga kostnader att den enskilde inte har tillräckliga medel för sina personliga behov.

Det skall vara enkelt och lättförståeligt och oberoende av var den enskilde får sin vård och omsorg, om det är i det egna hemmet eller i ett särskilt boende.

Sekretess

Samtliga uppgifter registreras, bearbetas och dokumenteras. Uppgifterna är sekretessbelagda enligt 26 § kap 1 Offentlighets- och sekretesslagen.

Myndighetsutövning

Vid biståndsbeslut avseende vård- och omsorgsinsatser enligt Sol., handläggs och utreds avgiftsbeslut av handläggare med biståndsbeslutet som underlag.

Avgiftstillämpning enligt dessa tillämpningsföreskrifter gäller även då vård och omsorg ges av annan vårdgivare på uppdrag av kommunen.

Den enskilde skall informeras om kommunens avgiftssystem och tillämpningsföreskrifter för vård- och omsorgsavgifter. Den enskilde skall även upplysas om sin skyldighet att lämna uppgifter till kommunen vid förändringar som påverkar vård- och omsorgsavgiftens storlek.

En ekonomisk utredning skall göras vid varje enskilt ärende. Uppgifter om inkomster och bostadskostnad skall inhämtas från den enskilde via uppgiftsblankett eller via datamedia från Riksförsäkringsverket. Lämnas efterfrågade uppgifter inte in fastställs avgift utifrån fastställda kriterier, se 4.3.

Omräkning av avgiften sker i normalfallet en gång per år vid årsskiftet på grund av förändringar i prisbasbeloppet, inkomstförhållanden och bostadskostnader, se 10.1. Kommunen är även skyldig att ändra avgiften under pågående kalenderår om något förhållande som påverkar avgiften har ändrats eller om kommunen tidigare erhållit felaktiga uppgifter. Uppgifter som lämnas av den enskilde skall kunna styrkas. Den enskilde skall ges information om möjligheten att ansöka om höjning av minimibeloppet för merkostnader, se 7.3 Höjning av minimibeloppet.

Den enskilde skall alltid erhålla skriftligt avgiftsbeslut. Av beslutet skall det framgå hur avgiften beräknats och hur den enskilde kan besvära sig över beslutet. I beslutet skall tillämpliga lagparagrafer anges.

Om den enskilde inte är nöjd med socialnämndens avgiftsbeslut kan detta överklagas med förvaltningsbesvär.

Fullmakt

I det fall den enskilde saknar förmåga att föra sin egen talan skall fullmakt eller legal företrädare finnas.

Avgift

Den enskilde betalar avgift för de insatser som är beviljade enligt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen. Avgiften debiteras efter fastställt avgiftsutrymme och får uppgå högst till högkostnadsskyddet. Avgiften är aldrig högre än kommunens självkostnad för insatsen.

Samtliga avgifter avrundas till närmaste krontal uppåt.

IG 2025-58

2. Huvudprinciper i avgiftssystemet

2.1 Högkostnadsskydd för avgifter - tak för högsta avgiftsnivå

Riksdagen har beslutat om ett högkostnadsskydd för vad olika insatser inom socialtjänst/vård och omsorg ska få kosta den enskilde. Högkostnadsskyddet ändras, vanligen en gång årligen, i takt med att prisbasbeloppet ändras.

2.2 Högkostnadsskydd

Avgiften för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård får uppgå till högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet.
Avgiften för bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen får uppgå till högst en tolftedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet.
Det är den högsta månatliga avgiften som får tas ut, oavsett hur stort avgiftsutrymmet är.

2.3 Avgiftsutrymme

För att beräkna avgiftsutrymmet skall skatt, nettobostadskostnad samt minimibelopp och ev. individuellt belopp (extra minimibelopp) räknas bort från den totala bruttoinkomsten. När förbehållsbeloppet är fastställt görs en beräkning av hur stor ekonomiskt utrymme den enskilde har att betala avgift – ett så kallat avgiftsutrymme.

Avgiftsutrymmet är det belopp som kvarstår av inkomsten när förbehållsbeloppet är frånräknat.

Så här beräknas avgiftsutrymmet:

Förbehållsgrundande inkomst – Förbehållsbelopp = Avgiftsutrymme

3. Avgifter

Kostnad för mat, hyra samt el är inte att betrakta som avgift enligt socialtjänstlagen utan kostnader som är en del av förbehållsbeloppet.

3.1 Avgifter för Särskilt boende

Avgiften för särskilt boende är en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. I avgiften ingår omsorg och hemsjukvård.

3.2 Avgifter för hemtjänst och hemsjukvård

Avgift för hemtjänst tas ut beroende på omfattning.

Nivå
Nivån fastställs individuellt genom biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, SoL. Den som enbart har hemtjänstinsatser betalar enligt nedanstående nivåer. För den som har hemtjänstinsatser enligt nivå 1 och 2 tillkommer avgift hemsjukvård och larm för dem som även har detta.

Avgiften baseras på prisbasbeloppet som fastställs årligen

Nivå 1 (1 – 4 ggr/mån) – 17 % av prisbasbelopp:12

Nivå 2 (2 – 7 ggr/vecka) – 33 % av prisbasbelopp:12

Nivå 3 (Dagligen, kväll och natt) – 53,92 % av prisbasbelopp:12 (högkostnadsskydd)

Avgift för trygghetstelefon och larm

Trygghetstelefon och larm erhålls efter biståndsbeslut. Avgiften för trygghetslarm är 6,8 % av prisbasbelopp:12.

Trygghetstelefon och larm betraktas som ett abonnemang för vilket en månadsavgift tas ut. Avgiften för trygghetstelefon och larm avser per hushåll.

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Avgift för matdistribution

Matdistribution erhålls efter biståndsbeslut.

Utkörningsavgiften är 1,2 % av prisbasbelopp:12

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Avgift för dagverksamhet (SoL)

Avgiften för dagverksamhet är 1/30 av högkostnadsskyddet per tillfälle.

Kostnad för frukost/kaffe och lunch tillkommer.

Avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård.

Avgiften för hälso- och sjukvårdsinsatser uttas med 8,7 % av prisbasbelopp:12 per månad oavsett omfattning. Hemrehabilitering enligt HSL omfattas av denna avgift.

Ingen hälso- och sjukvårdsavgift tas ut för patienter under 20 år.

Avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser tas ut så länge personen är inskriven i hemsjukvården. Den som har insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen betalar enligt avgiftstaxa oavsett om arbetet utförs av sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut eller av personal som delegerats uppgiften.

De som har ett löpande beslut om hälso- och sjukvårdsinsats vid behov betalar varje månad oavsett om de haft insats den månaden eller inte.

Vaccination debiteras enligt Västra Götalandsregionens taxa. Vaccination ingår inte i avgiften för hälso- och sjukvård eller i högkostnadsskyddet.

Avgift för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats (SoL)

Person med beslut betalar avgift med 1/30 av högkostnadsskyddet per vistelsedygn samt kostnad för hel kostdag. Samma pris debiteras för sondmat.

3.3 Avgifter utanför högkostnadsskyddet

Högkostnadsskyddet omfattar inte avgiften för måltider i särskilda boenden, på dagverksamhet, vid korttidsplats och matdistribution. Samtliga måltidsavgifter för personer, som har biståndsbeslut, är befriade från mervärdesskatt.

Måltidsavgift för särskilt boende samt korttiden

Kostnad för dygnsportioner (frukost, lunch, middag samt fika) fastställs av Tekniska kontoret. Den består av en fast och en rörlig del. Socialnämnden debiterar den enskilde som har beslut om särskilt boende eller korttid den del av dygnskostnaden som är fast. Vid frånvaro på grund av sjukhusvistelse eller annan frånvaro görs avdrag på matkostnaden med 35% av dygnskostnaden.

Måltidsavgift för matdistribution

Kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.

Måltidsavgift för dagverksamhet SoL samt daglig verksamhet LSS

Kostnaden för lunch på dagverksamhet SoL samt daglig verksamhet LSS fastställs till 85 % av den kostnad som tekniska kontoret tar ut av socialnämnden.

Måltidsavgift för boende LSS, korttidsvistelse och skolinternat

Kostnaden för helpension inom LSS boende, korttidsvistelse och skolinternat fastställs till 1/30 av summan av konsumentverkets beräknade kostnader för livsmedel samt förbrukningsartiklar. Matavgiften minskas med kostnaden för den måltid då den boende inte äter på boendet. Vid skolinternat innebär detta att avgiften minskas med lunchkostnaden. Fördelningen av dygnskostnaden är enligt följande:

Frukost – 20 %
Lunch – 35 %
Mellanmål – 10 %
Kvällsmat – 35 %

Måltidsavgift för KTS

Måltidsavgiften för KTS fastställs till 65 % av kostnaden för helpension inom LSS boende, korttidsvistelse och skolinternat.

Bostad i annan kommun

För bostad i annan kommun debiteras det Herrljunga kommun blivit debiterade. Finns inte kostnaden för bostad angivet i avtalet beslutar socialnämndens myndighetsutskott om kostnaden.

Fixartjänst

Fixartjänst är en så kallade servicetjänst, som kommunen tillhandahåller utan individuell behovsprövning till personer som fyllt 67 år. Kostnad för 2017 fastställs till 208 kr per timme och höjs sedan årligen enligt tjänsteindex.

Förbrukningsvaror

Avgift för förbrukningsvaror i särskilt boende ingår inte i högkostnadsskyddet utan ska ses som kommunens utlägg för varor som redan ingår i den enskildes förbehållsbelopp. En förutsättning är då att beloppen är skäliga och inte överstiger de normalbelopp som Konsumentverket beräknar i sina årliga hushållsbudgetar för olika kön och åldrar. Prop. 2000/01:149 sid 44, 7-8§§. Herrljunga kommun debiterar enligt Konsumentverkets beräkning av vad förbrukningsvaror för en person kostar.

SN § 114

Medicinsk fotvård

Medicinsk fotvård erbjuds den som fått remiss från läkare eller distriktssjuksköterska. Kostnaden fastställs enligt Västra Götalandsregionens taxa. Vid hembesök debiteras samma kostnad som för hembesök från vald vårdcentral enligt Patientavgifter i Västra Götaland.

3.4 Avgiftsfria insatser

Avgiftsfri avlösning

Avlösning till anhörig upp till 10 timmar per månad tas inte ut någon avgift för.

Boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning

Boendestöd är en insats som ges utifrån socialtjänstlagen i syfte att stödja personer med psykisk funktionsnedsättning för att själv, så lång som möjligt, klara sin dagliga livsföring.

Insatsen är avgiftsfri.

Avgifter för insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS.

Alla insatser enligt LSS är avgiftsfria.

Den som därutöver har beviljade insatser enligt SoL eller HSL betalar avgift enligt gällande regler för dessa insatser.

Avgifter får enligt 8 kap. 1 § SoL ej tas ut för bistånd i form av stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär.

3.5 Frånvaro

Vid oplanerad frånvaro från insats, t ex vid akut sjukhusvistelse, görs avdrag för omsorg med 1/30-del av månadsavgiften från och med första frånvarodagen till och med dagen före återkomsten. Detta innebär att inget frånvaroavdrag görs vid en dags frånvaro.

Avdrag för kommunal hälso-och sjukvård görs endast vid frånvaro hel kalendermånad.

Larmavgiften räknas som ett abonnemang och inga avdrag görs.

§ 114

4. Avgiftsberäkning

4.1 Avgiftsgrundande inkomster

SoL Kap 8 4 § Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad.

Den inkomst som används för att beräkna avgiftsutrymmet är den enskildes nettoinkomst samt bostadstillägg. Vid beräkning av nettoinkomsten används innevarande års inkomster.

Inkomster/utgifter som inte är avgiftsgrundande:

Skattefria ersättningar som inte skall tas med vid inkomstberäkningen och avgiftsunderlaget är barnbidrag, barns inkomster eller barns avkastning på förmögenhet, bistånd enligt socialtjänstlagen, introduktionsersättning för flyktingar, handikappersättning, assistansersättning och den del av vårdbidraget som utgör ersättning för merutgifter.

4.2 Insamling av inkomstuppgifter

En gång per år får samtliga en inkomstförfrågan. Ändras förhållanden under året, på grund av till exempel ändrad hyra vid byte av bostad, är var och en skyldig att lämna uppgift om detta. Uppgifter om pension och bostadstillägg som betalas ut från Pensionsmyndigheten överförs via datafil från Pensionsmyndigheten.

För att kunna fastställa avgift, krävs att kommunen har tillgång till nödvändiga inkomstuppgifter. Om begärda inkomstuppgifter inte lämnas skickas ett avgiftsbeslut med högsta avgift ut. Inkomstuppgifter inhämtas i normalfallet via uppgiftsblankett från den enskilde eller via datamedia från Riksförsäkringsverket och Pensionsmyndigheten. Vissa uppgifter kan endast erhållas från den enskilde. Om den enskilde inte lämnar inkomstuppgifter eller avstår från att lämna uppgifter fastställs den högsta avgiften enligt gällande taxa utan inkomstprövning.

Ny avgift gäller från och med den månad inkomstuppgifter lämnats till kommunen.

4.3 Inkomstuppgift lämnas inte

Om den enskilde inte lämnar inkomstuppgifter eller avstår från att lämna uppgifter fastställs den högsta avgiften enligt gällande taxa utan inkomstprövning.

4.4 Underskott i avgiftsunderlaget

Enligt kommunallagens likställighetsprincip kan kommunen inte reducera för matkostnad eller hyra i relation till inkomst utan särskilt lagstöd. Sådant lagstöd finns inte. Den enskilde som, efter att ha betalat mat och hyra, inte har tillräckligt med pengar kvar till sin försörjning skall hänvisas till att söka försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen. Personer som är 65 år och äldre hänvisas till Försäkringskassan för ansökan om äldreförsörjningsstöd.

4.4 Beslut

Beslut om förbehållsbeloppet fattas på delegation av avgiftshandläggare.

5. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper

5.1 Ensamboende

Samtliga inkomster, tillgångar och utgifter enligt ovan ligger till grund för avgiftsberäkning.

5.2 Makar och registrerade partner

Makars inkomster skall slås samman och delas på två. När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. För makar/registrerade partners i gemensamt hushåll, beräknas den sammanlagda inkomsten som därefter delas lika. Med makar jämställs personer som lever tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden och har gemensamma barn. För makar som lever åtskilda på grund av att en av makarna bor i särskilt boende/enskilt vårdhem, skall den sammanlagda nettoinkomsten ligga till grund för avgiftsberäkningen.

5.3 Sammanboende

För sammanboende beräknas inkomsterna var för sig, då det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan.

6. Bostadskostnader

6.1 Förbehåll för bostadskostnad

För att hyran skall få tillgodoses i förbehållsbeloppet skall bostadstillägg för äldre sökas hos Pensionsmyndigheten eller bostadsbidrag för övriga hos försäkringskassan. Beslutet lämnas till avgiftshandläggaren. Inkommer inte något beslut, sätts hyreskostnaden till 0 kronor/månad.

6.2 Beräkning av boendekostnad

Nettobostadskostnad

Vid avgiftsberäkning skall den enskildes nettobostadskostnad avräknas från nettoinkomsten. Med nettobostadskostnad avses den faktiska bostadskostnaden minskad med samtliga former av bostadsbidrag som den enskilde får.

Beräkning av bostadskostnaden följer försäkringskassans norm.

Hyreslägenhet: Aktuellt hyresbelopp. Vid hyrd bostad med kallhyra beräknas värmekostnaden enligt försäkringskassans schablon för beräkning av bostadstillägg

Bostadsrättslägenhet: Aktuellt hyresbelopp + 70 % av ränta på ev låneskuld

Eget enfamiljshus: Kostnader för uppvärmning och drift efter ett fast kronital per kvm enligt försäkringskassans schablon. + 70 % av ränta för ev lån som avser fastigheten + fastighetsavgift.

Eget tvåfamiljshus: Samma som för enfamiljshus, men minskat med hyresintäkter för den uthyrda lägenheten.

Eget flerfamiljshus eller andelshus: Enligt belopp som framgår av senaste deklaration samt tillägg för ev uppvärmningskostnad.

Jordbruksfastighet: Driftskostnader och lånekostnader beräknas för fastighetens bostadsbyggnad enligt samma grunder som för enfamiljshus. Fastighetsavgift beräknas på den del av taxeringsvärdet som avser bostadsbyggnad dock högst 0,75 procent av bostadsbyggnadsvärdet och tomtmarksvärdet.

Fri bostad: Enligt de regler som gäller för fri bostad vid taxering till statlig inkomstskatt.

Parboende

Enligt 4 kap. 1 c § SoL har makar rätt att fortsätta sammanbo om den ena parten beviljas särskilt boende. Om den medboende beviljas hemtjänstinsatser omfattas han av avgiftsreglerna enligt sitt eget biståndsbeslut. Medboende, som inte har egna biståndsinsatser, omfattas inte av avgiftsreglerna i 8 kap. SoL. Kostnader för exempelvis mat, förbrukningsvaror etc tas ut med stöd av 8 kap kommunallagen (1991:900) och självkostnadsprincipen är styrande för storleken på beloppen i avtalet. Avgifter som tas ut för tjänster som inte anses vara social omsorg enligt mervärdesskattelagen (1994:200), omfattas som regel inte av undantaget från mervärdesskatt. Om den medboende har egen lägenhet tas hyra ut enligt hyreskontrakt. Medboende debiteras samma matkostnad som boende med biståndsbeslut.

7. Förbehållsbelopp – minimibelopp

Förbehållsbeloppet består av ett minimibelopp plus nettobostadskostnaden.

I socialtjänstlagen anges ett lägsta belopp (minimibelopp) som skall täcka den enskildes normala levnadskostnader, förutom boendekostnaden. Därutöver fastställs förbehållsbeloppet individuellt utifrån den enskildes faktiska situation.

Förbehållsbeloppet = minimibeloppet + den faktiska boendekostnaden.

Den enskilde skall utöver minimibeloppet förbehållas medel för sin nettoboendekostnad innan avgift får tas ut.

7.1 Kostnadsposter i förbehållsbeloppet

Med minimibelopp avses de medel den enskilde behöver för sitt personliga behov utöver avgifter och bostadskostnader. Beloppen för posterna beräknas enligt Konsumentverkets beräknade hushållskostnader och aktuellt basbelopp.

7.2 Nivån på förbehållsbeloppet – minimibeloppet

Det minimibelopp som gäller för ensamboende ska utgöra lägst en tolftedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet.

Minimibeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor ska utgöra en tolftedel av 1,1446 gånger prisbasbeloppet.

Yngre personer med funktionsnedsättning har i vissa fall särskilda kostnader till exempel för bosättning och familjebildning. Enligt förarbetena till socialtjänstlagens avgiftsbestämmelser bör sådana levnadskostnader för yngre personer med funktionsnedsättning, efter en individuell prövning, beräknas till en nivå som överstiger minimibeloppet med upp till 10 procent. En individuell prövning av nivån på tillägget måste dock alltid göras (proposition 2000/01:149 Avgifter inom äldre- och handikappomsorg s. 41).

FG 2019 5 4

Minimibeloppet är ett lagstadgat lägsta belopp som den enskilde har rätt till för personligt bruk. Minimibeloppet är baserat på konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader för innevarande år. De skäliga levnadskostnaderna omfattar de varor och tjänster som hushållen vanligen behöver för att klara vardagens behov.

I det fall den enskilde har varaktiga merkostnader som inte ryms inom minimibeloppet skall kommunen ta hänsyn till detta i en individuell prövning av schablonbeloppet. Utgångspunkt för beräkning av minimibeloppet är det prisbasbelopp som årligen fastställs av riksdagen.

7.3 Individuell prövning av minimibeloppet

I socialtjänstlagens bestämmelser om avgifter inom äldre- och handikappomsorgen finns det utrymme för att i viss utsträckning ge den enskilde extra medel för merkostnader för de kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. Ett höjt minimibelopp fastställs efter en individuell prövning. Kommunen godtar den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög. En förutsättning för att den enskilde ska ha rätt till ett högre minimibelopp är dock att behovet av ytterligare medel är varaktigt (prop. 2000/01:149 s. 59).

Om en person har kostnader för god man eller andra kostnader på grund av särskilda omständigheter, som varar minst ett år och överstiger 200 kr/mån ska förbehållsbeloppet höjas i skälig omfattning efter gjord ansökan.

Som exempel kan nämnas;

- Merkostnader för livsmedel, till exempel specialkost
- Underhållskostnader för barn
- Kostnader för god man

Vid beräkning av behov utöver minimibeloppet skall hänsyn tas till att en del utgifter kan finansieras via handikappersättningen.

Hänsyn tas ej till lånekostnader och räntor (annat än vid beräkning av boendekostnader)

Höjning av minimibeloppet beviljas för högst ett år, varefter omprövning skall ske. Detta görs i samband med den årliga omräkningen av avgiftsbeslutet. Omprövning kan även ske under löpande kalenderår om förhållanden som påverkar avgiften förändras.

Kommunen får även i vissa fall minska nivån på minimibeloppet. Om kostnadsposten som föranleder minskningen ingår i Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget så bör minskningen baseras på deras beräkningar. Det beror på att även den schablonmässiga delen av minimibeloppet i huvudsak grundas på Konsumentverkets beräkningar (prop. 2000/2001:149 s.40-41).

Vid särskilda boende betalas en fast summa varje månad för mat. I minimibeloppet ingår SKL:s årliga kostnad för livsmedel. Den resterande summan är inte livsmedel och därför höjs minimibeloppet. Denna justering görs per automatik.

Från minimibeloppet görs avdrag för de poster som ingår i boendet samt hushållsel om den ingår i hyran.

För personer i kommunens särskilda boendeformer med boende med heldygnsomsorg skall en generell minskning av förbehållsbeloppet göras med sådana kostnadsposter som ingår i hyran och avgifter. Till dessa kan följande saker höra;

- Möbler och hushåll
- TV-avgift, dagstidning
- Viss fritidsverksamhet
- Förbrukningsvaror

8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse

8.1 Nedsättning med anledning av dubbla bostadskostnader

Den som fått anvisad lägenhet i särskilt boende kan få hyran jämkad. Under uppsägningstid, längst 3 månader, kan tidigare hyra kunna jämkas för de som inte har hög inkomst så att förbehållsbeloppet garanteras. De som har förmögenhet som överstiger 2x prisbasbeloppet ska ta förmögenheten i anspråk för täckande av dubbelhyra.

Eventuell jämkning påverkas av förmögenhet överstigande två prisbasbelopp.

Saknas medel till annan dubbel bokostnad än vad som avses ovan, efter nedsättning av avgift för hemtjänst, hänvisas den enskilde att söka försörjningsstöd.

8.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar/sammanboende flyttar

Vid beräkning av inkomst för makar och registrerade partners skall den enskildes inkomst anses utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomster (tudelningsprincipen).

Vid beräkning av inkomst för sambor räknas inkomsterna alltid var för sig, då det inte finns lagstadgad underhållsskyldighet sambor emellan.

När en av sammanlevande makar flyttar till ett särskilt boende, beräknas pension och bostadstillägg som för ensamstående, vilket innebär en höjning av inkomsten. Handläggaren skall alltid informera den sökande om vikten av att snabbt meddela försäkringskassan om den nya situationen. Vid beräkning av avgiftsunderlag gäller dock fortfarande tudelningsprincipen vad gäller inkomsterna. Tudelningsprincipen gäller dock ej för bostadstillägg (vid skilda hushåll), utan detta upptas till fastställt belopp för respektive make vid beräkningen av avgiftsunderlag.

Om den ena maken flyttar till särskilt boende och den kvarboende maken trots tudelningsprincipen, inte har tillräckliga medel för personliga behov i nivå med minimibelopp och bostadskostnad, frångår man tudelningsprincipen. Vid beräkningen av avgiftsunderlag tas hänsyn till båda makarnas inkomster och utgifter och nedsättning av hemtjänstavgiften kan ske för att tillse att den kvarboende maken har kvar medel motsvarande sin boendekostnad och förbehållsbelopp (kvarboendeskydd).

Om den kvarboende maken inte har några vård- och omsorgsinsatser enligt SoL, innebär kvarboendeskyddet att en ekonomisk utredning måste göras även för den kvarboende maken. Kvarboende make som inte har några vård- och omsorgsinsatser enligt SoL, skall förbehållas tillräckliga medel för personliga behov i nivå med minimibelopp och skälig bostadskostnad. Som skälig bostadskostnad används samma beräkningsgrund som för uträkning av högsta möjliga bostadstillägg enligt socialförsäkringsbalken. Tudelningsprincipen frångås på samma sätt som beskrivs i stycket ovan.

9. Debitering av avgifter

Alla avgifter debiteras en gång per månad, i efterskott.

Vid inflyttning till särskilt boende tas hyra ut från och med att bostaden/rummet ställs till förfogande enligt beslut. Avgifter för vård och omsorg och mat debiteras från och med verklig inflyttningsdag.

10. Omprövning och ändring av avgifter

10.1 Årlig omprövning

Omräkning av avgifterna sker årligen med tillämpning av ändrade prisbasbelopp, pensioner, skattebestämmelser och inkomstuppgifter. Avgiften skall enligt 8 kap. 9 § SoL, räknas om utan föregående underrättelse om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet i enlighet med punkt 1.1.

Ändring av beslut om avgift ska ske när omständigheterna förändrats

Retroaktiv rättelse av avgifter

När försäkringskassan utbetalar retroaktivt bostadstillägg eller retroaktiv pension rättas avgiften närmaste aktuell debiteringsmånad. Rättelse avseende för låg avgift debiteras för tre månader tillbaka om den felaktiga avgiften beror på att den enskilde lämnat felaktiga uppgifter eller inte lämnat uppgift. Om för hög avgift debiterats och felet beror på kommunen återbetalas avgiften för tid upp till tio år.

11. Överklagande

11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem

Beslut om kommunens **avgiftssystem** för socialförvaltningen fattas av kommunfullmäktige. Kommunens taxebeslut kan överklagas (inom tre veckor) av alla kommunmedlemmar och bli föremål för s.k. laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. Prövningen kan utmynna i att beslutet upphävs, men inte att beslutet ersätts med ett annat. Prop. 2000/01:149 sid. 50 och 61.

11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Socialnämndens individuella avgiftsbeslut får överklagas (inom tre veckor) hos allmän förvaltningsdomstol genom så kallat förvaltningsbesvär. Det gäller beslut om avgift och avgiftsförändring samt beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp. Överklagandet ska ske inom tre veckor från det att beslutet tillkännagivits. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet. Vid bifall till den klagande kan ett nytt beslut ersätta det överklagade beslutet. 16 kap. 3§, SoL, Prop. 2000/01:149 sid. 50-51 och 61.

Bilaga 4

DIARIENUMMER: KS 246/2016 942

FASTSTÄLLD/INSTANS:

VERSION: 1

SENAST REVIDERAD:

GILTIG TILL:

DOKUMENTANSVAR: Kommunchef

Delårsrapport 2016-08-31

Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja

Innehåll

Sammanfattning ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Ansvar och uppdrag 2

Organisationsförändring 2

Verksamhetsbeskrivning 3

Framtid 4

Mål 6

Inriktningsmål och prioriterade mål 6

Ekonomi 8

Drift 8

Investeringar 10

Bilaga målindikatorer ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Politiska prioriteringar 2015 17

§ 4

Ansvar och uppdrag
Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut. Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella ägardialoger och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv m.m.

Organisationsförändring
Kommunstyrelsen genomgick en organisationsförändring i början av 2015. Förändringen kan delas upp i två delar, dels infördes gemensamma servicenämnder och dels flyttade en del verksamhet från kommunstyrelsen till Bildningsnämnden och Tekniska nämnden. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen vilket har renodlat kommunstyrelsens ansvar med uppsiktsplikt.

Gemensamma servicenämnder
Två gemensamma servicenämnder inrättades 1 januari 2015 mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun. En servicenämnd består av verksamheterna ekonomi och personal och har Vårgårda kommun som huvudman. Den andra består av verksamheterna it, växel och telefoni och har Herrljunga som huvudman. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen. Omorganisationen har genomförts på ett tillfredsställande vis. Fortfarande finns vissa förbättringsbehov. Bedömningen är att genomförandet behöver tre år på sig för att uppnå de effekter som avsikten var vid organisationsförändringen.

5 4

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledning

Verksamhet kommunledning har en övergripande roll att leda och styra kommunens verksamhet mot uppsatta mål.

Kommunledning ansvarar för säkerhetsarbete och samordning genomförs i kommunen. Kommunledning ansvarar också för samarbetet med myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Kommunledning ansvarar för näringslivsutveckling som sker genom ett samarbete med Fokus Herrljunga. Under kommunledning bedrivs det lokala och gemensamma folkhälsoarbetet samt den översiktliga samhällsplaneringen.

Administration och kommunikationsenheten

Avdelningen har det övergripande ansvaret för administration och kommunikation. Arbetet har fokuserats kring att införa digital nämndadministration och att förbättra medborgardialogen och den interna och externa kommunikationen. Arbetet med att ta fram en ny hemsida med användarvänligare profil och bättre innehåll fortskrider. Det övergripande målet är att upprätthålla en rättssäker, transparent och effektiv nämnds- och ärendeadministration. Enheten har det strategiska uppdraget kring utveckling av kommunikation och medborgardialog samt ansvarar för centralarkivet och övergripande arkivfrågor. Arkivföring i kommunarkiv och förtroendemannaregister tillhör också enhetens funktioner.

Enheten stödjer även kommunstyrelsen i arbetet att upprätta kommunövergripande riktlinjer och styrdokument. Enheten är systemägare för det kommunövergripande ärendehanteringssystemet och ansvarar för support, utbildning i och utveckling av detta system.

Enheten deltar även i SKL:s masterclass medborgardialog 2015-2017 och under året har medborgardialog genomförts under Företagarnas jubileumsmässa samt i samband med översiktsplanens samråd och arbete med riktlinjer för medborgardialog har påbörjats. Införandet av digital nämndadministration har fortsatt med uppföljningsutbildningar för de förtroendevalda.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Servicenämnden IT/Växel/Telefoni inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska skapa förutsättningar för en fördjupad demokrati och förbättrad medborgarservice genom att öka användarvänligheten för kommunala IT/Växel- och telefonitjänster. Nämnden ska vara en gemensam resurs för att stödja verksamhetsutveckling med hjälp av IT i samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska svara för att den tekniska IT-

säkerhetsnivån är rätt. Nämnden ska verka för en rationell, ekonomisk och säker hantering av IT/Växel/Telefoni i kommunerna genom att ansvara för infrastruktur knutna till IT-tjänster samt av verksamheterna kravställda tjänster kopplade till dessa.

Herrljunga kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Servicenämnd Ekonomi/Personal

Servicenämnden för ekonomi och personal inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska vara en gemensam ekonomi- och personalresurs för samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska bidra till kvalitetshöjning och optimera effektivisering av den kommunala verksamheten så att resurserna räcker längre. Nämnden ska möjliggöra för kommunerna att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet till efterfrågad kvalité inom kommunala ekonomi- och personaladministrativa tjänster. Nämnden ska öka attraktionskraften för kommunen som arbetsgivare för att på så sätt locka och behålla kompetent personal.

Vårgårda kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Framtid

Kommunledning

Arbetet med att skapa bästa möjliga klimat för företagande och utveckling fortsätter. Fokus kommer att ligga på aktiviteter som förbättrar tillgången på kompetens i vår kommun, både genom nära samarbete företag och skola och genom att verka för en ökad inflyttning.

En ny kommuntäckande översiktsplan ska tas fram och arbetet har under 2016 lett till att översiktsplanen är ute på samråd till den 15/9. Därefter ska samrådshandling upprättas och ÖP ska arbetas fram klar för utställning i slutet 2016 eller början på 2017.

En fördjupad översiktsplan för Herrljunga tätort utarbetas parallellt. Planprogrammet ska ut på samråd under november/december.

Administration och kommunikationsenheten

Verksamhetsåret 2017 ska enheten fortsätta sitt arbete med att utveckla Herrljunga kommuns medborgardialog, med fokus på hemsida och kommunikationsplan i syfte att förbättra kommunikationsflödet internt såväl som externt. När den nya hemsidan är lanserad och i drift kommer tid att läggas på större satsningar vad gäller profilering, annonsering och deltagande i sociala medier – de kommunikationskanaler som växer snabbast i dagsläget.

Vidare ska enheten fortsätta arbetet med att implementera kommunövergripande arkivrutiner samt implementera riktlinjerna för dokument- och ärendehantering. Övergripande ska en digitalisering av verksamheten ske, i linje med regeringens mål om att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

9 4

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

"Sätta" organisationen

Arbetet med att sätta samman de två kommunernas organisationer till en enhet har i stort sett genomförts. Vi har slagit samman växelfunktionen för de båda kommunerna med placering i Herrljunga, detta har gett ett gott resultat. Servicedesk är nu placerad i Herrljunga, under 2016 skall vi även arbeta i samma system för inrapportering av incidenter.

"Sätta" gemensamma nätet

Det gemensamma datanätet är installerat och i drift.
IT/Växel/telefoni, Ekonomi och personal kan nu jobba på ett enkelt sätt ifrån båda kommunerna.

"Sätta" ekonomin

Vi kommer under 2016 och 2017 att arbeta fram avtal med verksamheterna vilket medför en bättre kontroll av de ekonomiska transaktionerna till servicenämnden.

"Sätta" tjänsterna

Under 2016 och 2017 kommer vi att beskriva vår leverans i form av tjänster som skall vara tydlig ut till verksamheterna, där vi får en tydlig bild av vad som förväntas av IT/Växel och telefoni.

"Sätta" processerna

ITIL är en process standard som används av IT organisationer, delar av denna modell kommer vi under 2016 och 2017 att implementera. Processer som vi kommer att använda oss av är: Incident (händelser), Problem (temporära lösningar) och Change (förändringsarbete)

Servicenämnd Ekonomi/personal

Ekonomiavdelningen kommer under nästkommande år fortsätta sitt arbete med att gå igenom och se över processerna för att få en så förutsägbar och liknande verksamhet som möjligt. Grundinställningen hos ekonomiavdelningen är att arbeta proaktivt, ge stöd till chefer, politiker och övriga intressenter inom kommunen samt utveckla de processer, rutiner och arbetssätt som vi idag arbetar utefter.

Personalavdelningen har startat ett utvecklingsarbete för att se över strategier för att öka andelen tillsvidare anställda till heltid inom kommunen. Personalavdelningen satsar även resurser på att försöka att få ner andelen sjukskrivna, genom tex samarbete mellan företagshälsovård, vårdcentral och arbetsgivare. Arbetet är långsiktigt och man avser att satsa extra på dessa områden under 2017. Under 2017 kommer också ett antal utbildningstillfällen att starta inom olika områden för nya, erfarna och tilltänkta chefer. Chefsutbildningen med dess olika moduler ska vara återkommande varje år.

5 4

Mål

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka			Fler nybyggnationer än föregående år.
1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka			En marginell befolkningsökning mellan åren 2014-2015. (SCB)

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt			
Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas			En bättre framtidsplan behöver tas fram, för att säkerställa att natur och kulturvärden utvecklas.

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka			76% rekommenderar andra att flytta till kommunen i kommunindex för 2014. Nöjdhet med kommunal service uppgår till 52,1% . I statistiken för 2016 finns inte Herrljunga med.

5 4

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas			Skolans attityd till företagande ligger i Herrljunga på plats 26 av 290 kommuner i svenskt näringslivsranking.
4:2 Företagsklimatet ska förbättras			Herrljunga klättar från plats 37 till plats 23 av 290 kommuner i svenskt näringslivs ranking.

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2 % av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.			Utfall 160831: 4,7 % Prognos: 1,4 %
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.			Utfall 160831: 124,1 Prognos: 60,9
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70 %.			Utfall 160831: 74 % Prognos: 78,3 %

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.			Sjukfrånvaron har ökat från **6,18 %** till **6,89 %** i jämförelse med samma period 2015 och beräknas bli högre totalt 2016 i jämförelse med 2015
6:2 Antalet medarbetare med önskad sysselsättningsgrad ska öka.			Antalet heltidsanställda ligger på samma nivå juni 2016 som juni 2015.

Ekonomi

Drift

RESULTATRÄKNING (tkr)	**Utfall 2015-08-31**	**Budget 2015**	**Utfall 2016-08-31**	**Budget 2016**
Intäkter	5 990	3 572	9 400	11 352
Personalkostnader	– 10 757	– 11 890	– 13 811	– 16 025
Lokalkostnader, energi, VA	– 1 557	– 2 329	– 1 621	– 2 525
Övriga kostnader	– 16 543	– 23 481	– 16 932	– 27 455
Kapitalkostnad	– 369	– 492	– 533	– 736
Summa kostnader	**– 29 226**	**– 38 192**	**– 32 895**	**– 46 731**
Summa Nettokostnader	**– 23 236**	**– 34 620**	**– 23 495**	**– 35 379**
Kommunbidrag	23 154	34 620	23 512	35 389
Resultat	**23 236**	**34 620**	**23 497**	**35 389**

5 A

RESULTAT NETTO (tkr)	Utfall 2016-08-31	Budget 2016	Prognos 2016	Avvikelse helår
Kommunstyrelsen	3 603	6 975	6 475	500
Kommunledning	5 905	7 507	7 507	0
A.K.-enheten	2 655	3 982	3 982	0
IT/Växel/Telefoni	3 838	5 613	5 613	0
Reception	283	512	512	0
Ekonomi	3 083	4 627	4 627	0
Personal	4 127	6 174	6 174	0
Summa verksamhet	**23 497**	**35 389**	**34 889**	**500**

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens kostnader är uppdelade i två områden, gemensamt och politiska prioriteringar. Sett till både politiska prioriteringar och kommunstyrelsen gemensamt är utfallet 3 603 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 1045 tkr.

Kommunstyrelsen gemensamt

Kommunstyrelsen gemensamt har ett utfall på 2 383 tkr vilket innebär en negativ avvikelse på 965 tkr som kan härledas till bidrag föreningar, konsulttjänster och datakommunikation.

Kommunstyrelsen prioriteringar

Kommunstyrelsens politiska prioriteringar har ett utfall på 1 220 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 2 010 tkr. Prognosen för de politiska prioriteringarna är ett överskott på 500 tkr vid årsslut.

Kommunledning

Kommunledning har ett utfall på 5 905 tkr vilket innebär en negativ avvikelse på 1 055 tkr vid delåret. Under kommunledningen ligger Folkhälsa, strategiskplanering samt MSB. Folkhälsa och MSB har positiva avvikelser som inte beräknas kvarstå vid bokslut.

Kommunledningskontoret har ett utfall på 5 131 tkr vilket innebär en negativ avvikelse på 856 tkr vid delåret. Bidrag till förbund, näringslivåtgärder och uppdragstagare har de större negativa avvikelserna vid delårsbokslutet, något som inte beräknas bestå vid årsbokslutet. Vid årsbokslutet förväntas budget ligga i balans.

Administration- och kommunikationsenheten
A-K enheten har ett utfall på 2 655 tkr vilket innebär en negativ avvikelse på 9 tkr. Prognosen är en budget i balans.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Prognosen för IT, växel och telefoni ligger på 0 på totalen för 2016. De avvikande personalkostnaderna vägs upp av utfakturering av telefoni. I utfallet på främmande tjänster ligger en kostnad på 160 tkr för inköp av ett IT-ärendesystem. Nämnden har beslutat att kostnaden för detta system ska tas från föregående års överskott.

Servicenämnd ekonomi/personal

Prognosen för Servicenämnd ekonomi/personal vid årsslut är att man följer budget. Ekonomienheten redovisar ett utfall på 3083, vilket innebär en budget i balans. Personalenheten redovisar ett utfall på 4127, vilket innebär en mindre negativ avvikelse på 13 tkr.

Krisledningsnämnd

I kommunen ska finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extra ordinära händelser samt de övriga uppgifter som regleras i lagen om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting.

Nämnden träder i funktion först i samband med extra ordinär händelse.

Investeringar

INVESTERINGAR Belopp netto (tkr)	Utfall 2016-08-31	Budget 2016	Ombudg	Summa Budget 2016	Prognos 2016	Avvikelse helår
Markköp	0	700	0	700	700	0
IT-investeringar	1 469	1 900	0	1 900	1 900	0
Konstgräsplan	5 152	5 500	5 500	5 500	5 500	0
S:a investeringar egna	**6 622**	**2 600**	**5 500**	**8 100**	**8 100**	**0**

JG

Konstgräsplanen i Annelund är färdigställd och invigd. Övriga investeringar prognostiseras att färdigställas löpande under 2016.

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka	Antalet nybyggda bostäder	11	15	Förb	31
1:2 Andelen av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka	Andel inom åldergruppen 25-40 år i relation till befolkningen i sin helhet	1535	1538	Förb	ökning med 3
	Antalet invånare i kommunen per åldersgrupp	Se tabell		Förb	Se tabell

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun! Birgitta/transportstyrelsen

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt	Andel tomer som planeras inom 1 km från hållplats för kollektivtrafik ökar	*	*	Förb	*
	Antalet resor med kollektivtrafiken ökar	*	*	Förb	*
	Bilinnehavet i tätorter minskar		*	Förb	*
	Andel invånare som har mindre än 1 km till samhällsservice, så som livsmedelsbutik, skola, förskola, vårdcentral, hållplatsför kollektivtrafik etc. ökar.	74%		Förb	*
2:2 Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas	Befolkningens genomsnittliga avstånd till skyddad natur minskar	72%		Förb	*

*Områden följs upp i samband med årsbokslutet.

5 4

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka	Rekommenderar Du andra att flytta till kommunen?	76% plats 237	*	Förb	*
	Nöjdhet med kommunal service?	52,1% Plats 279	*	Förb	*

*Herrljunga ingick inte i undersökningen 2015/2016

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas	Kommunpolitikernas attityd till företagande	66	66	Förb	24
	Tjänstemäns attityder till företagande	82	68	Förb	22
	Skolans attityd till företagande	20	26	Förb	2
4:2 Företagsklimatet ska förbättras	Service till företag	45	62	Förb	*
	Tillämpning av lagar och regler	55	52	Förb	14
	Allmänhetens attityder till företagande	38	72	För	10
	Rankingens sammanfattande omdöme	59	37	Förb	13

F G

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Avvikelse från driftbudget.	2,2	2	2,2	4,7
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Avvikelse från investeringsbudget.	*	*	*	*
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.	Följs endast upp kommunövergripande.	75,7	*	*	*

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016-08-31
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.	Minskat antal sjukfrånvarodagar.	6,4%	5,8%	min	6,89%
6:2 Antalet medarbetare med önskad sysselsättningsgrad ska öka.	Andel medarbetare som är nöjda med sin sysselsättningsgrad.	Andel heltid 60% Andel nöjda 83%	Andel heltid 64%	Öka	Andel heltid 63%

5 A

Tabell för målindikator, mål 1.2 Kommunens demografiska sammansättning

2014	0 - 14	15 år - 24	25 - 54	55 - 64	65 - 115	Total
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	16,4 %	12,2 %	35,5 %	13,3 %	22,6 %	49,3 %

2015	0-14	15-24	25-54	55-64	65-115	Total
Män	759	601	1706	616	1046	4728
Kvinnor	793	508	1604	623	1093	4621
Total	1552	1109	3310	1239	2139	9349
Andel	16,6%	11.8%	35,4%	13,25%	22,9%	49,4% (K)

ÅR	Totalbefolkning	Födda	Avlidna	Flyttningsnetto
2014	9376	98	88	92
2015	9349	90	92	-

Källa SCB sluträkning 2015

5 4

Sammanställning av hållbara riktpunkter för demografins sammansättning

Component	Definition	Vulnerability	ref. year
Age group 0-14	Total number of people aged 0-14 years as a % share of total population	Share below 17.5%	2011
Age group 15-24	Total number of people aged 15-24 years as a % share of total population	Share below 12.5%	2011
Deficit of age group 25-54	Total number of people aged 25-54 years as a % share of total population	Share below 37.5%	2011
Surplus of age group 55-64	Total number of people aged 55-64 years as a % share of total population	Share above 14.0%	2011
Surplus of age group 65+	Total number of people aged 65 years and over as a % share of total population	Share above 18.0%	2011
Female < male	Total number of females per 100 males	Under 100	2011
Female < male (age group 15-64)	Total number of females in age group 15-64 years per 100 males in age group 15-64 years	Under 95	2011
Crude birth rate	Total number of life births per 1000 inhabintants	Below 11.0	2009-2010 average
Crude death rate	Total number of deaths per 1000 inhabintants	Above 10.0	2009-2010 average
Net migration	Difference between in- and outmigrated persons as a % share of total population	Below 0.0%	2006-2010 average

5 A

Politiska prioriteringar 2016

De politiska prioriteringarna uppgår vid delårsbokslutet till 1 220 tkr. Det är prognostiserat ett överskott på 500 tkr vid årsslut.

KS Politiska prioriteringar 2016				
Beslut		**Budget 2016**	**Prognos 2016**	**Avvikelse**
Konstgräsplaner	KS §122 2014	1 000	289	711
Besöksnäring	KS §153 2015	400	400	0
Alla vägar ut	KS §22 2015	150	91	59
Samverkan BRB Borås	KS §127 2014	190	70	120
Brandskydd	KS §42 2014	150	110	40
Nattkoll	KS §190 2015	105	105	0
Ungdomsråd	KS §24 2016	40	40	0
Kullingsmotorsällskap	KS §239 2015	75	75	0
Planprogram	KS §35 2016	40	40	0
Alla vägar ut	KS §64 2016	92	92	0
Aula kunskapskällan	KS §65 2016	160	160	0
den 6 juni 2016	KS §66 2016	75	75	0
Gäsene cafè	KS §68 2016	130	130	0
Feriearbete	KS §75 2016	190	190	0
Ospecifierat		1 370	1 800	-430
Summa		**4 167**	**3 667**	**500**

5 4

DIARIENUMMER: KS 246/2016 942

FASTSTÄLLD/INSTANS:

VERSION:

SENAST REVIDERAD:

GILTIG TILL: ----------

DOKUMENTANSVAR:

Delårsrapport 2016-08-31

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

5 4

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 3

Samhällsekonomisk utveckling 3
Hushållen och arbetsmarknaden 3

Lokal utveckling 3

Personalredovisning 4

VERKSAMHETSMÅL 5

EKONOMISK REDOVISNING 10

Resultaträkning 10

Kassaflödesanalys 10

Balansräkning 11

Noter 12

Nyckeltal 18

Driftredovisning 20

Investeringar 22

Balanskrav 22

Hantering av över- och underskott 22

REDOVISNING KOMMUNKONCERNEN 23
Nossan Förvaltnings AB 23
Herrljunga Hotellfastighets AB 23
Herrljungabostäder AB 23
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 23
Herrljunga Elektriska AB, koncern 23

REDOVISNINGSPRINCIPER 24

§ 4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Delårsrapporten 2016 sträcker sig över perioden januari – augusti 2016, med prognos för helåret. I delårsrapporten ingår förutom Herrljunga kommun även det helägda bolaget Nossan Förvaltnings AB med dotterbolag samt Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Samhällsekonomisk utveckling

SKL kommenterar regeringens budgetproposition den 21 september i cirkulär enligt följande:

Konjunkturåterhämtningen i världen fortsatte under inledningen av 2016, även om den globala BNP-tillväxten var måttlig. Investeringar i oljesektorn ger stort bidrag till den norska tillväxten. Trots att oljepriset har stigit sedan början av 2016 är det fortfarande på en förhållandevis låg nivå och de norska investeringarna väntas därför minska även 2017, vilket bidrar till relativt låg BNP-tillväxt. Den ekonomiska tillväxten i Finland har varit svag en längre tid, delvis på grund av minskad efterfrågan från de viktiga exportmarknaderna Ryssland och euroområdet. Den finska tillväxten väntas stiga något 2016 och 2017 men bedöms bli fortsatt låg. Tillväxten i euroområdet tilltog under inledningen av 2016, men den är fortfarande ojämnt fördelad. Starkare investeringsutveckling understödd av expansiv penningpolitik och något expansiv finanspolitik förväntas framöver. Tillväxten 2017 bedöms fortsätta i samma takt som 2016. Resultatet av den brittiska folkomröstningen om EUmedlemskap väntas medföra något lägre BNP-tillväxt i Storbritannien under andra halvan av 2016. Men, enligt regeringen, föreföll i slutet av augusti risken för spridningseffekter till andra länder vara begränsad.

Svensk ekonomi växte snabbt 2015 och tillväxten väntas bli hög även 2016 för att avta 2017. Resursutnyttjandet fortsätter därmed att stiga. Det avspeglas i att BNP-gapet blir något positivt 2017 och att arbetslösheten faller till 6,3 procent år 2017. Konjunkturläget bedöms vara i det närmaste balanserat och de kommande åren präglas av en mer normal tillväxttakt.

Hushållen och arbetsmarknaden

De låga räntorna, stark ökning av sysselsättningen, stadigt ökande disponibel inkomst och ett i utgångsläget högt hushållssparande tyder, enligt regeringen, på fortsatt hög konsumtionstillväxt i hushållen framöver. Men införandet av krav på amorteringar på nya bostadslån ger enligt regeringen en motverkande kraft.

Regeringen uppmärksammar stora rekryteringsbehov i kommunsektorn, som redan har brist på personal. Man pekar också på att utvecklingen av den offentliga konsumtionen kan bli svagare än enligt prognosen om kommuner och landsting inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning.

Arbetslösheten förväntas minska under 2016 och 2017 för att stabiliseras fram till och med 2020.

Lokal utveckling

Befolkning

Antal invånare i kommunen uppgick den 30 juni 2016 till 9 395, vilket är en ökning gentemot samma period föregående år med 36 personer. Födelseöverskottet är positivt och uppgår till 16 personer. Även flyttningsnettot är positivt, 54 personer fler har bosatt sig i kommunen än flyttat härifrån.

Sysselsättning

Enligt Arbetsförmedlingens statistik var den sista augusti 179 (202) personer arbetslösa i Herrljunga, vilket innebär 23 personer färre än vid samma tid föregående år. Av dessa 179 personer var 98 personer öppet arbetslösa medan 81 personer omfattades av program med aktivitetsstöd.

Antalet arbetslösa ungdomar (upp till 24 år) uppgick vid samma period till 30 (39) personer vilket är 9 färre än vid samma tid föregående år. Av dessa 30 var 19 öppet arbetslösa medan 11 omfattades av program med aktivitetsstöd.

Personalredovisning

Personalavdelningen har som uppdrag att säkerställa att det personalpolitiska programmet verkställs. Genom att lyfta några nyckeltal i personalredovisningen kan man få en fingervisning om personalsituationen i organisationen.

Statistik per förvaltning tom juni 2015 och 2016 Herrljunga kommun

Per förvaltning	% sjuktal Total tom juni		Sjuktal % – lång > 60 dgr av totalt sjuktal		Andel heltid % juni	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Bildningsförvaltningen	6,15 %	5,85 %	48,14 %	53,00 %	75 %	74 %
Socialförvaltningen	8,52 %	6,91 %	50,57 %	34,28 %	48 %	51 %
Tekniska förvaltningen	5,24 %	4,60 %	43,25 %	38,67 %	65 %	65 %
Bygg & Miljö förvaltningen	3,19 %	2,24 %	70,04 %	7,57 %	90 %	90 %
Kommunstyrelsens förvaltning	3,14 %	5,26 %	25,33 %	37,52 %	88 %	86 %
Totalt	**6,89 %**	**6,06 %**	**48,9 %**	**42,0 %**	**63 %**	**63 %**

Kvinnor – Män

Totalt kvinnor/män	% sjuktal Total tom juni		Sjuktal % – lång > 60 dgr av totalt sjuktal		Andel heltid % juni	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Kvinnor	7,35 %	6,33 %	50,61 %	41,71 %	59 %	60 %
Män	5,11 %	4,93 %	39,45 %	43,64 %	79 %	82 %
Totalt	**6,89 %**	**6,06 %**	**48,90 %**	**42,0%**	**63 %**	**63 %**

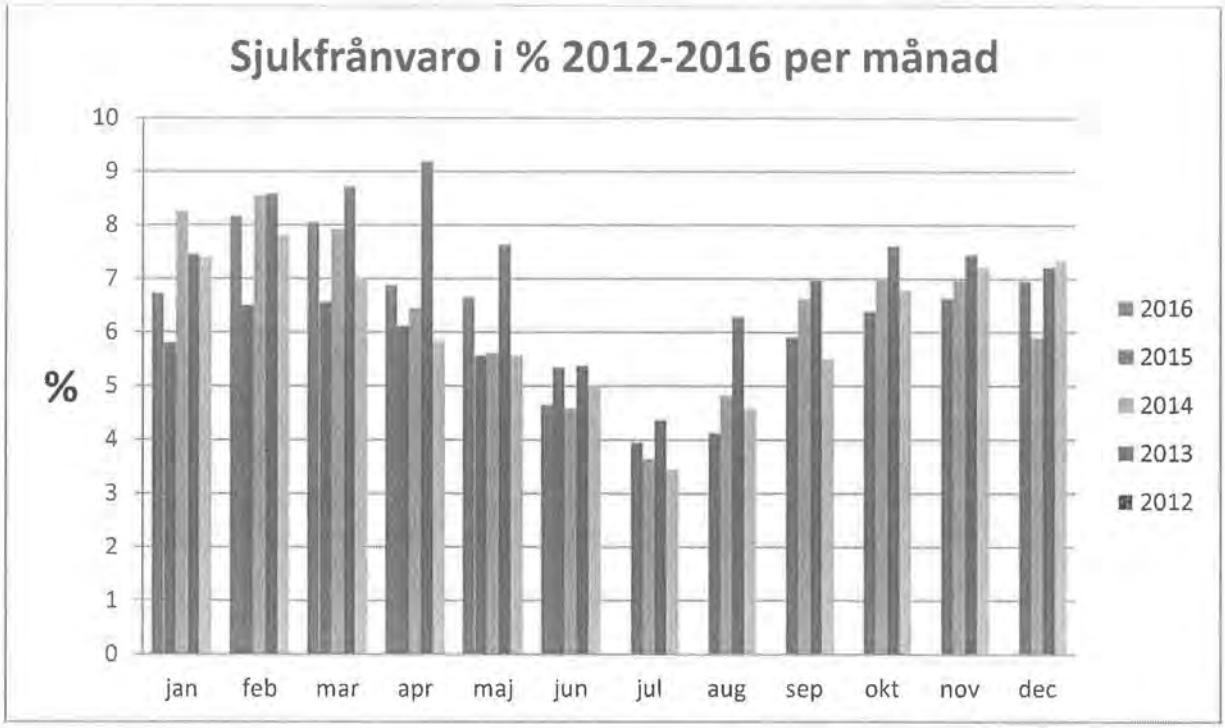
Sjukfrånvaro januari - juni 2016

Sjukfrånvaron har under första halvåret 2016 ökat med 0,83 procentenheter i jämförelse med samma period 2015. Ökningen har främst skett inom Socialförvaltningen, Tekniska förvaltningen och Bygg & Miljö förvaltningen.

Det är främst den långa sjukfrånvaron som ökat - totalt med 6,89 procentenheter (*sjukfrånvaro mer än 60 dagar*). Den långa sjukfrånvaron har ökat inom Socialförvaltningen, Tekniska förvaltningen och Bygg & Miljö förvaltningen medan den har minskat inom Bildningsförvaltningen och Kommunstyrelsens förvaltning.

Andel heltidsanställningar

Andel heltidsanställningar ligger på samma nivå i juni 2016 som i juni 2015. Andel heltidsanställda kvinnor har ökat med 1 procentenhet medan männen minskat med 3 procentenheter. Andelen heltidsanställda har minskat inom socialförvaltningen och ökat inom Utbildningsförvaltningen och Kommunstyrelsens förvaltning. Den största andelen deltidsanställda 2016, motsvarande 50,4 % av kommunens deltidsanställda, är anställda inom Socialförvaltningen vilken är en ökning i jämförelse med samma tid 2015 då andelen var 30,86 %

VERKSAMHETSMÅL

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Nämnd	Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
KS	1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka			Fler nybyggnationer än föregående år.
KS	1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka			En marginell befolkningsökning mellan åren 2014-2015. (SCB)
BN	1.1 Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.			Förbättrar oss inom flera områden. Höga målvärden.
SN	1:1 Den enskilde har inflytande och är delaktig utifrån sina förutsättningar i när, var, och hur stöd ska ges.			Alla harn en genomförandeplan. Innehållet kan förbättras
SN	1:2 Vi är tydliga med när, hur och vad de som får stöd från Socialtjänstens verksamhetsområde kan vara delaktiga i.			Mätning i Öppna jämförelser är inte publicerat

TN	1:1 Försäljningen av tomter för bostadsändamål ska öka			Under året har flera tomter i området Ugglan sålts.
TN	1:2 Så många som möjligt i kommunen ska ha ett aktivt fritidsliv			
BMN	1:1 Serviceföretag ska vara säkra ur hälsoskyddssynpunkt			Prioriteras löpande vid tillsyn
BMN	1:2 Herrljunga kommun ska ha en väl fungerande räddningstjänst			Räddningstjänsten har utfört sitt uppdrag och kunnat leverera insatser när det behövts

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Nämnd	Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
KS	2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt			
KS	2:2 Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas			En bättre framtidsplan behöver tas fram, för att säkerställa att natur och kulturvärden utvecklas.
BN	2.1 All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.			
SN	2:1 Enheterna ska ha en upprättad miljöhandlingsplan.			Ingår numera i arbetsplanen.
TN	2:1 Kommunens fastighetsdrift ska bli mer energieffektiv			Uppkoppling och injustering av fastigheterna pågår och EPC genomförs i flera fastigheter.
TN	2:2 Andelen hållbara livsmedelsinköp ska öka			42% 2015-08-31 42,1% 2016-08-31
BMN	2:1 Antal bostäder inom 1 km från Herrljunga tågstation ska öka			Flera lägenheter på kvarteret Linden har färdigställts under 2016 och alla lägenheter är uthyrda.

BMN	2:2 Gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa eller den biologiska mångfalden			Antalet enskilda avlopp som åtgärdas är fortsatt högt.

3. **Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!**

Nämnd	Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
KS	3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka			76% rekommenderar andra att flytta till kommunen i kommunindex för 2014. Nöjdhet med kommunal service uppgår till 52,1%. I statistiken för 2016 finns inte Herrljunga med.
BN	3.1 Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.			Åk 5 hade en positiv utveckling. Arbetet inom Åk 8 får stärkas
BN	3.2 Förskola och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet			Är nära ett flertal mål, men når inte hela vägen fram.
SN	3:1 Bemöta alla på ett respektfullt, professionellt och likvärdigt, icke diskriminerande sätt			Mätning i Öppna jämförelser är inte publicerat
TN	3:1 Lyfta fram och marknadsföra marknaden och torget i Herrljunga			Antal knallar på marknaden har minskat.
TN	3:2 Fördjupat samarbete mellan förvaltningen och mellan nämnder			Enkät om kundnöjdhet mäts under hösten
BMN	3:1 Antalet bostäder i kommunen ska öka			Antalet har ökat under 2016, men ökningen är inte riktigt lika stor som det högt satta målet.
BMN	3:2 Antalet attraktiva bostadsområden i kommunen ska öka			Horsby är klart för byggstart runt årsskiftet. Några fler planer i tätorten håller på att arbetas fram.

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Nämnd	Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
KS	4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas			Skolans attityd till företagande ligger i Herrljunga på plats 26 av 290 kommuner i svenskt näringslivsranking.
KS	4:2 Företagsklimatet ska förbättras			Herrljunga klättar från plats 37 till plats 14 av 290 kommuner i svenskt näringslivs ranking.
BN	4.1. Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.			
BN	4.2. Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.			En låg arbetslöshet påverkar utfallet
SN	4:1 Öka möjlighet till sysselsättning som ska leda till arbete.			Bara inom AMEs projekt har flera personer kommit i egen försörjning
TN	4:1 Köp av industrimark ska underlättas			Utifrån etableringsförfrågan har material arbetats fram tillsammans med Fokus Herrljunga.
BMN	4:1 Underlätta för företag att följa miljöbalken			Det finns goda chanser att klara den planerade tillsynen för 2016.
BMN	4:2 Underlätta för företag att använda förnybar energi och att använda energi effektivare			Energirådgivaren har utfört flera besök på företag som lett till konkreta åtgärder som minskat energiförbrukningen.

5. **Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!**

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.			Utfall 160831: 4,7 % Prognos: 1,4 %
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivnings medel samt årens resultat.			Utfall 160831: 124,1 Prognos: 60,9
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70 %.			Utfall 160831: 74 % Prognos: 78,3 %

6. **Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.**

Prioriterat mål	Uppfyllt per 160831	Prognos 2016	Kommentar
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.			Sjukfrånvaron har ökat från 6,18 % till 6,89 % i jämförelse med samma period 2015 och beräknas bli högre totalt 2016 i jämförelse med 2015.
6:2 Antalet medarbetare med önskad syssel-sättningsgrad ska öka.			Antalet heltidsanställda ligger på samma nivå juni 2016 som juni 2015.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

		Kommunen				Koncernen	
(mkr)	Not	Utfall 201508	Utfall 201608	Budget 2016	Prognos 2016	Utfall 201508	Utfall 201608
Verksamhetens intäkter	1, 2	61,7	83,4	125,8	232,0		235,9
Verksamhetens kostnader	2, 3	-354,3	-387,2	-600,3	-704,7		-518,8
Avskrivningar	6	-12,3	-12,8	-20,2	-19,5		-25,3
Verksamhetens nettokostnader		**-305,0**	**-316,7**	**-494,8**	**-492,2**	**0,0**	**-308,2**
Skatteintäkter	4	248,3	258,0	392,4	390,7		258,0
Gen statsbidrag och utjämn	4	74,2	73,8	112,4	107,6		73,8
Finansiella intäkter	5	0,1	0,7	1,2	1,6		0,9
Finansiella kostnader	5	-0,1	-0,1	-0,3	-0,2		-2,4
Resultat före extraordinära poster		**17,5**	**15,7**	**10,9**	**7,4**	**0,0**	**22,1**
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Bokslutsdispositioner		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Skattekostnad		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Årets resultat		**17,5**	**15,7**	**10,9**	**7,4**	**0,0**	**22,1**

Kassaflödesanalys

		Kommunen			
mkr	Not	Utfall 201508	Utfall 201608	Budget 2016	Prognos 2016
Den löpande verksamheten					
Årets resultat			15,7	10,9	7,4
Justering för av- och nedskrivningar			12,8	20,2	19,5
Justering för gjorda avsättningar			1,9	2,8	1,9
EJ resultatpåverkande poster			0,0	0,0	0,0
Medel från vht före förändring av rörelsekapital			**30,4**	**33,964**	**28,8**
Förändring av kortfristiga fordringar			-14,9	0,0	17,8
Förändring av förråd/Exploateringar			1,1	0,0	1,1
Förändring av kortfristiga skulder			0,7	9,6	-31,8
Förändring av rörelsekapital			**-13,0**	**9,6**	**-12,9**
Kassaflöde från den löpande verksamheten			**17,4**	**43,6**	**15,9**
Investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar			-23,0	-53,6	-44,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Omklassificering exploatering			0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Försäljning av finanseilla anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Bidrag till statlig infraststruktur			2,6	0,0	3,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten			**-20,4**	**-53,6**	**-40,7**

Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld	0,0	0,0	0,0
Förändring av långfristiga fordringar	-0,5	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-0,5**	**0,0**	**0,0**
Förändring av likvida medel	**-3,5**	**-10,0**	**-24,9**
Likvida medel vid årets början	64,9	50,0	64,9
Likvida medel vid årets slut	61,4	40,0	40,0
Förändring av likvida medel	**-3,5**	**-10,0**	**-24,9**

Balansräkning

		Kommunen					Koncernen		
(mkr)	Not	Utfall 201508	Utfall 201512	Utfall 201608	Budget 2016	Prognos 2016	Utfall 201508	Utfall 201512	Utfall 201608
Tillgångar									
Anläggningstillgångar									
Immateriella anläggningstillgångar	6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,1
Materiella anläggningstillgångar	7	258,5	264,1	274,1	307,6	288,7		770,6	706,2
Finansiella anläggningstillgångar	8	144,5	149,0	149,0	143,0	149,0		13,5	16,3
Summa anläggningstillgångar		**403,1**	**413,1**	**423,2**	**450,6**	**437,7**	**0,0**	**784,2**	**722,6**
Bidrag till statlig infraststruktur	9	**4,6**	**6,3**	**3,7**	**0,4**	**2,8**		**6,3**	**3,7**
Omsättningstillgångar									
Förråd/exploatering	10	2,1	3,4	2,3	2,2	2,3		7,0	2,3
Kortfristiga fordringar	11	31,2	42,8	57,7	25,0	25,0		80,1	77,0
Kassa och bank	12	57,4	64,9	61,4	40,0	40,0		93,9	68,3
Summa omsättningstillgångar		**90,7**	**111,0**	**121,3**	**67,2**	**67,3**	**0,0**	**181,0**	**147,6**
Summa Tillgångar		**498,3**	**530,4**	**548,1**	**518,2**	**507,8**	**0,0**	**971,4**	**873,8**
Eget kapital, avsättningar och skulder									
Eget kapital									
Periodens resultat		17,5	10,5	15,7	10,9	7,4		15,2	22,1
Resultatutjämningsreserv		6,0	6,0	6,0	6,0	6,0		6,0	6,0
Övrigt eget kapital		370,4	373,7	384,2	383,5	384,2		369,8	293,6
Summa eget kapital	**13**	**393,9**	**390,2**	**405,9**	**400,4**	**397,6**	**0,0**	**391,0**	**321,7**
Avsättningar	14								
Avsättningar för pension och liknande förplikt		6,7	7,4	9,1	6,2	9,1		7,6	9,1
Uppskjutna skatter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		40,5	16,4
Avsättning E20		8,3	8,3	8,3	8,3	8,3		8,3	8,3
Avsättning Tumbergsdeponi		15,0	18,0	18,2	15,0	18,2		18,0	18,2
Övriga avsättningar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,3
Summa avsättningar		**30,0**	**33,7**	**35,6**	**29,5**	**35,6**	**0,0**	**74,4**	**52,3**

Skulder								
Långfristiga skulder	15	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	333,9	353,8
Kortfristiga skulder	16	74,3	106,4	106,4	88,2	74,6	172,1	146,0
Summa skulder		**74,3**	**106,4**	**106,7**	**88,2**	**74,6**	**506,0**	**499,8**
Summa eget kapital, avsättn och skulder		**498,3**	**530,4**	**548,1**	**518,2**	**507,8**	**971,4**	**873,8**
Poster inom linjen								
Borgensåtagande			340,8					
Övriga ansvarsförbindelser			8,6					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998			163,7	159,2				
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser			39,7	38,6				

Noter

mkr	Utfall 201508	**Utfall 201608**
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Bidrag	26,8	45,7
Exploateringsintäkter	0,0	-0,4
Fsg av vsh	6,3	9,2
Försäljningsintäkter	7,4	7,7
Hyror och arrenden	4,4	4,8
Realisationsvinster	0,0	0,2
Taxor och avgifter	16,8	16,1
Övriga intäkter	0,0	0,0
Summa verksamhetens intäkter	**61,6**	**83,4**
Not 2 Jämförelsestörande poster		
Återbetalning AFA	3,9	0,0
Summa jämförelsestörande poster	**3,9**	**0,0**
Resultat inklusive jämförelsestörande poster	17,5	15,7
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	**13,7**	**15,7**
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Inköp av anl.tillg o underhåll	-4,1	-4,0
Köp av huvudvsh	-49,3	-56,2
Lokal- o markhyror	-2,4	-3,6
Lämnade bidrag	-13,0	-12,4
Lön o soc avg	-217,7	-238,5
Pensionskostn	-17,3	-19,1
Realisationsförluste	0,0	-0,2
Övriga kostnader	-28,1	-30,9
Övriga tjänster	-22,4	-22,2
Summa verksamhetens kostnader	**-354,3**	**-387,2**

mkr	Utfall 201508	Utfall 201608
Not 4 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning		
Kommunalskatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	248,4	259,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	-0,1	-1,8
Slutavräkningsdifferens föregående år		0,1
Summa kommunalskatteintäkter	**248,3**	**258,0**
Generella statsbidrag & utjämning		
Generella bidrag från staten	0,1	0,0
Inkomstutjämningsbidrag	64,0	66,0
Kommunal fastighetsavgift	10,8	10,9
Kostnadsutjämning	1,3	0,2
LSS-utjämning	-2,5	-3,1
Regleringsbidrag	-0,2	-0,2
Strukturbidrag	0,6	0,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	**74,2**	**73,8**
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	**322,4**	**331,8**
Not 5 Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	0,1	0,6
Utdeln på akt o andel	0,0	0,1
Övriga fin intäkter	0,0	0,0
Summa Finansiella intäkter	**0,1**	**0,7**
Räntekostnader	0,0	-0,1
Övriga fin kostnader	-0,1	-0,1
Summa Finansiella kostnader	**-0,1**	**-0,1**
Summa finansnetto	**0,0**	**0,5**
Not 6 Immateriella anläggningstillgångar		
Licenser		
Ack anskaffningsvärden		1,2
Nyanskaffningar		
Investeringsbidrag		
Försäljningar		
Utrangeringar/korrigeringar		
UB ack. anskaffningsvärden		1,2
Ack. avskrivningar		-1,2
Årets avskrivningar		0,0
Utrangeringar/korrigeringar		
UB ack. avskrivningar		-1,2
Summa utgående bokfört värde		**0,0**

mkr	Utfall 201608
Not 7 Materiella anläggningstillgångar	
Mark, byggnader och anläggningar	
Ack anskaffningsvärden	460,8
Nyanskaffningar	9,8
Investeringsbidrag	
Försäljningar	
Omklassificering annan typ	
Utrangeringar/korrigeringar	
UB ack. anskaffningsvärden	*470,6*
Ack. avskrivningar	-221,0
Årets avskrivningar	-10,6
Utrangeringar/korrigeringar	
UB ack. avskrivningar	*-231,6*
Summa utgående bokfört värde	**239,0**
- varav markreserv	
- varav verksamhetsfastigheter	37,6
- varav affärsfastigheter	0,8
- varav publik fastighet	4,7
- varav övriga fastigheter	195,9
- varav förvaltningsfastigheter	
Pågående arbeten	
Ack anskaffningsvärden	9,7
Nyanskaffningar	23,8
Försäljningar	
Omklassificering annan typ	-15,1
UB ack. anskaffningsvärden	*18,4*
Ack. avskrivningar	
Årets avskrivningar	
Utrangeringar/korrigeringar	
UB ack. avskrivningar	*0,0*
Summa utgående bokfört värde	**18,4**
Maskiner, fordon och inventarier	
Ack anskaffningsvärden	71,7
Nyanskaffningar	4,4
Försäljningar	
Utrangeringar/korrigeringar	
UB ack. anskaffningsvärden	*76,1*
Ack. avskrivningar	-57,2
Årets avskrivningar	-2,2
Utrangeringar/korrigeringar	
UB ack. avskrivningar	*-59,4*
Summa utgående bokfört värde	**16,7**
- varav maskiner	0,3
- IT-utrustning*	3,2
- varav inventarier	9,8
- varav fordon	3,4

5 A

UB ack. anskaffningsvärden	566,3
UB ack. avskrivningar	-292,2
Summa utgående bokfört värde	**274,1**
Årets nyanskaffningar	
Årets investeringsbidrag	
Årets försäljningar	
Årets avskrivningar	
Omklassificering annan typ	

mkr	Utfall 201608
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar	
Aktier och andelar	
Södra skogsägarna	0,3
Kommuninvest	8,4
Kommuninvest förlagslån	1,6
Kooperativ utveckling Sjuhärad	0,0
Bostadsrätter	0,0
Nossan Förvaltningsaktiebolag	0,1
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	0,5
Summa aktier och andelar	**10,9**
Långfristiga fordringar	
Nossan Förvaltningsaktiebolag	135,5
Mimersborgs Byggnadsförening	0,0
Herrljunga Folkets Park	1,3
Herrljunga Tennisklubb	1,3
Summa långfristiga fordringar	**138,1**
Summa finansiella anläggningstillgångar	**149,0**
Not 9 Bidrag till statlig infrastruktur	
Bidrag utbyggnad av E20*	8,3
Ackumulerad upplösning, bidrag E20	-7,3
Övriga bidrag	3,3
Ackumulerad upplösning, övriga bidrag	-0,5
Summa bidrag till statlig infrastruktur	**3,7**

** Kommunfullmäktige beslutade den 30 sep 2014 att medfinansiera utbyggnaden av E20 med 8,25 mkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på tre år. Beslut om antalet år som*

bidraget ska upplösas på beslutades av Kommunfullmäktige i april 2015.

5 4

mkr	Utfall 201608
Not 10 Förråd/exploateringar	
Industrimark	1,1
Bostadsmark	1,1
Summa exploatering	**2,3**
Lager, övrigt	0,0
Summa förråd/exploateringar	**2,3**
Not 11 Kortfristiga fordringar	
Kundfordringar	7,2
Diverse kortfristiga fordringar	12,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	37,3
Kortfristiga placeringar	0,5
Summa kortfristiga fordringar	**57,7**
Not 12 Kassa och bank	
Kassa	0,0
Bank	61,3
Summa kassa och bank	**61,4**
Not 13 Eget kapital	
Förändring av eget kapital	
Ingående eget kapital	-390,2
Årets resultat	-15,7
Uppskrivning av Kommuninvest	0,0
Utgående eget kapital	**-405,9**
Uppdelning av eget kapital	
Resultatutjämningsreserv	-6,0
Övrigt eget kapital	-399,9
Utgående eget kapital	**-405,9**
Not 14 Avsättningar	
Avsättningar till pensioner	-7,3
Särskild löneskatt	-1,8
Summa pensioner och löneskatt	**-9,1**
Övriga avsättningar	
Avsättning Tumberg, sluttäckning	-18,2
Avsättning E20	-8,3
Avsatt omstrukturering	0,0
Summa övriga avsättningar	**-26,5**
Summa avsättningar	**-35,6**

§ 4

mkr	Utfall 201608
Not 15 Långfristiga skulder	
Låneskuld	
Ingående låneskuld	-0,8
Upplösning	0,5
Omklassificering	0,0
Årets amorteringar/omklassificerat till kortfr skuld	0,0
Summa långfristiga skulder	**-0,3**

mkr	Utfall 201608
Not 16 Kortfristiga skulder	
Kortfr skuld t kredinst o kund	0,9
Leverantörsskulder	16,3
Moms o särskilda punktskatter	0,2
Pers skatter, avg o löneavdrag	13,8
Övriga kortfristiga skulder	0,0
Upplupna kostn o förutb intäkt	75,1
Summa kortfristiga skulder	**106,4**

Nyckeltal

(% där ej annat anges)	Utfall 201508	Utfall 201608	Budget 2016	Prognos 2016
Resultat – Kapacitet				
Verksamhetens nettokost/ skatteintäkt och statsbidrag	89,0	91,6	94,0	94,9
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	4,0	3,9	4,0	3,9
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	**93,1**	**95,3**	**97,8**	**98,5**
Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	6,9	4,7	2,2	1,5
Årets resultat/ eget kapital	8,6	3,9	2,7	1,9
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	419,5	124,1	58,2	60,9
Investeringsvolym/nettokostnader mkr	2,9	7,6	11,3	9,3
Avskrivningar / nettoinvesteringar	1,5	55,8	37,8	44,1
Soliditet	67,4	74,0	77,3	78,3
Soliditet inkl. pensionsskuld och löneskatt	10,6	38,0	77,3	78,3
Total skuld- och avsättningsgrad	**32,6**	**26,0**	**22,7**	**21,7**
varav avsätttningsgrad	8,8	6,5	5,7	7,0
varav kortfristig skuldsättningsgrad	20,2	19,4	17,0	14,7
varav långfristig skuldsättningsgrad	3,6	0,0	0,0	0,0
Risk och kontroll				
Kassalikvidtet	62,1	111,9	73,7	87,1
Rörelsekapital (mkr)	23,6	61,4	40,0	40,0

Kommentarer kring kommunens resultat - utfall per den 31 augusti

Kommunen redovisar för årets åtta första månader ett resultat som uppgår till 15,7 mkr, vilket jämfört med motsvarande period förra året är en försämring med 1,8 mkr. Bidrag in i verksamheterna samt försäljning av verksamhet har mot föregående år ökat, totalt visar intäkterna på en ökning med 21,7 mkr. Intäktsökningen ligger bland annat i ansökta medel från Migrationsverket samt riktade statsbidrag. Kostnaderna har också ökat gentemot föregående år. Den främsta ökningen ser vi ligger i kategorierna köp av huvudverksamhet samt lön och sociala avgifter. Totalt har lönekostnaderna ökat med 20,8 mkr, vilket motsvarar 9,5 % mot lönekostnaderna föregående år. Lönerevisionen är genomförd med nya löner för året med totalt 3,05 %. Gapet mellan ökade lönekostnader och årets lönerevision bör finnas i ökat antal arbetade timmar och viss löneglidning.

Avskrivningar

Efter åtta månader uppgår avskrivningskostnaderna till 12,8 mkr vilket är 0,5 mkr högre än vid motsvarande period föregående år. Fram till och med augusti månad har investeringarna uppgått till 23 mkr, att jämföra med årsbudgeten för investeringarna som uppgår till 100,4 mkr. Många investeringsprojekt är uppstartade men redovisar fortfarande låga investeringsutgifter. Prognosen för 2016 pekar på att utfallet kommer att hamna på 44,2 mkr, vilket är 56,2 mkr under budgeterad nivå.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generellt statsbidrag är i utfall enligt prognos som skickades från SKL 2016-08-15. Utfallet är nedjusterat mot budget och på helår är nettoskillnaden ca 6 mkr lägre i utfall än budget.

Finansnetto

De finansiella intäkterna består främst av utdelning från Kommuninvest, men även av ränteintäkter, dröjsmålsräntor och kravavgifter från kundfaktureringen. Intäkterna uppgår för perioden till 0,7 mkr. Vid samma tidpunkt förra året redovisades intäkter på 0,1 mkr. Den ökade finansiella intäkten beror på att utdelning från Kommuninvest i utfallet ligger på 0,6 mkr. Prognosen pekar på att de finansiella intäkterna kommer att hamna på totalt 1,6 mkr jämfört med budgeterat 1,2 mkr.

De finansiella kostnaderna utgörs av bankkostnader och ränta på pensionsskuld och redovisas till 100 tkr, samma siffra som vid förra delårsbokslutet.

Driftredovisning

(mkr)	URSPRBUDG År	OMBUDG År	BUDGET År	BUDGET Ack	UTFALL Ack	AVVIKELSE Ack	PROGN År	AVVIKELSE År
Kommunfullmäktige	902	0	902	601	594	7	902	0
Revision	668	0	668	445	298	147	668	0
Valnämnd	18	0	18	12	4	8	18	0
Kommunfullmäktige	**1 588**	**0**	**1 588**	**1 058**	**897**	**162**	**1 588**	**0**
Adm.- och kommunikationsenhet	3 913	69	3 982	2 646	2 655	-9	3 982	0
Ekonomi	4 627	0	4 627	3 083	3 083	0	4 627	0
Evakueringsboende	0	0	0	0	2	-2	0	0
IT/Växel/Telefoni	4 706	907	5 613	3 829	3 838	-10	5 613	0
Kommunledning	7 842	-335	7 507	4 851	5 905	-1 055	7 507	0
Kommunstyrelsen	6 975	0	6 975	4 648	3 603	1 045	6 475	500
Personal	6 174	0	6 174	4 114	4 127	-13	6 174	0
Reception	512	0	512	341	283	58	512	0
Kommunstyrelse	**34 749**	**640**	**35 389**	**23 512**	**23 497**	**15**	**34 889**	**500**
Fritidshem	14 835	249	15 084	10 024	10 541	-517	15 334	-250
Förskola	56 525	753	57 278	38 084	36 880	1 204	56 010	1 268
Förvaltningsledning	12 974	319	13 293	8 890	6 115	2 776	13 428	-135
Grundskola	88 055	1 422	89 477	59 285	59 673	-388	89 477	0
Grundsärskola	3 814	70	3 884	2 581	2 159	421	3 684	200
Gymnasieskola	39 501	332	39 833	26 508	27 042	-535	39 833	0
Gymnasiesärskola	2 075	0	2 075	1 383	1 088	295	2 075	0
Kultur och Fritid	7 126	118	7 244	4 815	4 846	-31	7 244	0
Nämnd	509	0	509	339	247	92	509	0
Vuxenutbildning	5 086	0	5 086	3 389	3 388	2	5 086	0
Bildningsnämnd	**230 500**	**3 262**	**233 762**	**155 298**	**151 980**	**3 318**	**232 680**	**1 083**
Bistånd	12 750	120	12 870	8 563	5 869	2 694	11 170	1 700
Förvaltningsledning/Stab	11 184	260	11 444	7 441	5 369	2 072	10 069	1 375
Nämnd	922	0	922	614	302	312	742	180
Socialt stöd	53 040	884	53 924	35 352	35 000	351	54 214	-290
Vård och omsorg	104 663	3 032	107 695	70 089	72 389	-2 300	111 945	-4 250
Socialnämnd	**182 559**	**4 296**	**186 855**	**122 060**	**118 930**	**3 130**	**188 140**	**-1 285**
Affärsverksamhet renhållning	0	0	0	0	-720	-720	0	0
Bostadsanpassning	1 434	0	1 434	956	689	266	1 291	143
Fastighet	0	426	426	95	-1 400	1 496	-1 002	1 428
Fritidsverksamhet	6 944	49	6 993	4 655	5 046	-392	7 343	-350
Förvaltningsledning	145	0	145	97	-315	412	-392	537
Gata Park	10 080	12	10 092	6 734	8 255	-1 521	11 815	-1 723
Lokalvård	0	0	0	0	59	-59	0	0
Mark	220	0	220	147	64	82	220	0
Måltid	0	0	0	0	-307	307	-300	300
Renhållning	300	0	300	200	153	47	300	0
Skog	-220	0	-220	-147	-74	-73	-520	300
Tvätt	0	0	0	0	111	-111	90	-90
Teknisk nämnd	18 903	487	19 390	12 736	11 561	-265	18 845	545
Bygg	1 441	21	1 462	972	588	384	1 300	162
Miljö	1 277	39	1 316	878	514	364	1 287	29
Nämnd	203	0	203	135	130	6	203	0
Räddningstjänst	10 928	97	11 025	7 336	7 808	-472	11 295	-270
Bygg och Miljönämnd	**13 849**	**157**	**14 006**	**9 321**	**9 040**	**282**	**14 085**	**-79**
Nettokostnad	482 148	8 842	490 990	323 985	315 903	6 642	490 226	764

Kommentarer kring kommunens resultat - prognos för helåret

Kommunfullmäktige beslutade under 2015 att kommunens resultat för 2016 skall uppgå till 10,9 mkr, vilket motsvarar 2,2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

Den årsprognos som är upprättad i delårsbokslutet pekar på ett resultat uppgående till 7,1 mkr vilket jämfört med budgeten är en negativ avvikelse med 3,8 mkr. Resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,4 %. Kommunens negativa avvikelse härleds framförallt till skatteintäkter och generellt statsbidrag, total avvikelse mot budget för helåret prognostiseras till ca -6,5 mkr.

Verksamhetens nettokostnader består av nämnder och styrelsens nettokostnad samt gemensamma nettokostnader under ''99:an''. Verksamhetens nettokostnader beräknas totalt till -492,5 mkr vilket är en förbättring gentemot budgeten med 2,3 mkr. Den främsta orsaken till den positiva prognosen är att den centrala kapitalkostnadspott som finns avsatt i budget inte kommer att fördelas ut helt under 2016.

Styrelsens och nämndernas nettokostnader exkl avskrivningar beräknas till 490 226 tkr mot budgeterat 490 690 tkr, vilket innebär en minskad nettokostnad på 464 tkr. Kommunfullmäktige beräknas ligga i balans, kommunstyrelsen, bildningsnämnden och tekniska nämnden beräknas göra ett överskott och socialnämnden och bygg- och miljönämnden beräknas göra ett underskott.

Gemensamma nettokostnader prognostiseras till 7 950 tkr. I prognosen ingår högre kostnader för pensioner och högre kostnader för semesterlöneskuld än budgeterat. Samtidigt prognostiseras lägre kostnader för arbetsgivaravgifter samt intäkter från Tumbergstippen.

Avskrivningar

Avskrivningarna kommer att understiga budgeterad nivå med ca 0,7 mkr, prognosen redovisar 19,5 mkr mot budgeterade 20,2 mkr. Orsaken beror främst på att av årets ursprungliga investeringsbudget på 54,8 mkr beräknas 44,2 mkr att användas under året. Det minskade utfallet kommer i sin tur att minska avskrivningskostnaderna från budgeterad nivå.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

SKLs skatteprognos per den 15 augusti 2016 uppgår till totalt 498,3 mkr viket är 6,5 mkr lägre än vad som budgeterat. Det SKL anger som främsta orsak till den nedskruvade prognosen är att man i våras tittade på höstens ekonomiska utveckling och gjorde antaganden om att hela 2016 skulle se lika stark ut ekonomiskt. Den ekonomiska utvecklingen försvagades något under våren/tidig sommar, vilket gjort att i den prognos som presenterades i augusti gett andra signaler. Flyktingströmmen är ytterligare en viktig parameter i prognosen, man har justerat ned antalet flyktingar och ensamkommande flyktingbarn, vilket bland annat minskar den kommunala och statliga konsumtionen. BNP har nedjusterats något sedan prognosen i våras. I prognosen beräknas en negativ befolkningsutveckling, 9 362 personer i prognos 2016.

Koncernens resultat - utfall per den 31 augusti

Kommunkoncernens samlade resultat 20160831 uppgår till 22 069 tkr. Några jämförelsetal mot föregående år kan inte göras då det är första året koncernens sammanställda resultat redovisas vid delåret. Se redovisning kring respektive bolag under rubriken Redovisning kommunkoncernen.

Investeringar

INVESTERINGAR Belopp netto (tkr)	Utfall 20160831	Budget 2016	Ombudg 2016	Summa Budget	Prognos helår	Avvikelse helår
Kommunstyrelse	-6 662	-2 600	-5 500	-8 100	-8 569	-469
Socialnämnd	-3 863	-14 010	919	-13 091	-7 343	5 748
Bildningsnämnd	-3 361	-4 250	-52 939	-57 189	-9 156	48 033
Bygg- och miljönämnd	-886	-1 100	0	-1 100	-1 105	-5
Teknisk nämnd – skattefinans	-8 223	-31 840	11 881	-19 959	-17 019	2 940
Teknisk nämnd -renhållning	0	-1 000	0	-1 000	-1 000	0
Summa	-22 995	-54 800	-45 639	-100 439	-44 192	56 247

Årets investeringsbudget, inklusive ombudgeteringar uppgår till 100,4 mkr. Utfallet per sista augusti uppgår till 23 mkr. De större investeringarna under året är om- och tillbyggnad av Mollaskola, byte av tak på Hagen, exploatering Södra Horsby, konstgräsplan i Annelund samt Horsby skola/förskola. Projekten Molla skola, takbyte på Hagen samt Horsby skola/förskola kommer ej att färdigställas under 2016, utan kommer att fortsätta även under 2017. Av den totala investeringsbudgeten för 2016 beräknas 44,2 mkr att användas under året.

Balanskrav

Balanskravet som är inskrivet i kommunallagen innebär att kommuner årligen skall redovisa ekonomiska årsresultat som är positiva, d.v.s. att redovisade intäkter överstiger kostnader.

Om årets ekonomiska utfall kommer att överensstämma med upprättad prognos, vilket innebär ett positivt resultat på 7,4 mkr, kommer Herrljunga kommun att uppnå balanskravet.

Hantering av över- och underskott

Prognos för under- respektive överskott redovisas i nedanstående tabell

NÄMNDER Belopp netto (tkr)	IB 2015	Bokslut 2015	UB 2015	Prognos 2016	UB 2016
Kommunfullmäktige	26	0	26	0	26
Kommunstyrelse	960	-38	922	500	1 422
Socialnämnd	0	1 276	1 276	-1 285	-9
Bildningsnämnd	890	188	1 078	1 083	2 161
Bygg- och miljönämnd	243	459	702	-79	623
Teknisk nämnd	988	484	1 472	-1 705	-233
Summa	**3 107**	**2 369**	**5 476**	**-1 486**	**3 990**

* Enligt gällande ekonomistyrningsprinciper skall en nämnds underskott inarbetas under kommande treårsperiod.

REDOVISNING KOMMUNKONCERNEN

Kommunens koncern innehåller förutom Herrljunga kommun, det helägda bolaget Nossan Förvaltnings AB som i sin tur äger Herrljungabostäder AB, Herrljunga Hotellfastighets AB och Herrljunga Elektriska AB (99,8%). Även Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ingår i koncernen.

Kommunkoncernens samlade resultat 20160831 uppgår till 22 069 tkr.

Nossan Förvaltnings AB

Verksamheten består i att äga och förvalta kommunala bolag. De bolag som ingår 2016 är Herrljungabostäder AB, Herrljunga Hotellfastighetsbolag och Herrljunga Elektriska AB med dotterbolag. Bolaget ägs av Herrljunga kommun till 100 %. Resultatet efter 8 månader är -646 tkr. Helårsresultatet förväntas hamna kring noll efter koncernbidrag.

Herrljunga Hotellfastighets AB

Herrljunga Hotellfastighets AB ägs till 100 % av Nossan Förvaltnings AB. Syftet med företagets verksamhet är att tillhandahålla en hotell- och restaurangverksamhet av god kvalitet för kommunens näringsliv och invånare. Bolaget förvaltar två fastigheter för hotellverksamhet.

Resultatet efter 8 månader är 1 tkr. Helårsresultatet förväntas hamna kring noll.

Herrljungabostäder AB

Syftet med företagets verksamhet är att bygga och förvalta attraktiva och prisvärda bostäder och bostadsområden. Resultatet efter 8 månader är 2 540 tkr som kan jämföras med resultatet vid samma period föregående år som då blev 1 438 tkr. Helårsresultatet förväntas hamna på ca 1 500 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler förvaltar fastigheter. Syftet med verksamheten är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till kommunens näringsliv. Fastigheter i stiftelsens ägo hyrs, leasas eller säljs beroende på kundens intresse och behov. Under 2016 har byggnationer på Herrljunga Ljung 2:57 och Herrljunga Lättorp färdigställts. Byggnationer pågår på fastigheten Herrljunga Ölltorp 1:17 och för Herrljunga Cider AB (fastighet är under bildning). Byggnation på fastigheten Herrljunga Vreta 18:2 och Herrljunga Ljung 2:57 kommer att starta innan 2016-12-31. Herrljunga 3:54 (Stationshuset) är under ombyggnad. Ombyggnationen kommer att färdigställas under 2017. Resultatet efter 8 månader är 626 tkr och årets resultat prognostiseras till ca 600 tkr.

Herrljunga Elektriska AB, koncern

Herrljunga Elektriska består förutom av moderbolaget självt även Herrljunga Vatten AB, Herrljunga Elkraft AB (vilande) och 50 % av Trollabo Kraft AB, som bedriver elproduktion i eget vattenkraftverk i Hudene.

Verksamheten i Herrljunga Elektriska består av elnätsverksamhet, elinstallation, fjärrvärme, fastighetsförvaltning och IT-tjänster. Elnätsverksamheten bedrivs inom större delen av Herrljunga Kommun, samt delar av Vårgårda och Vara Kommuner. Elinstallationsrörelsens verksamhet består av elservice och entreprenader direkt till kund. Fjärrvärme distribueras i Herrljunga tätort och i Annelund. Närmare 1 000 hushåll i Herrljunga och Ljung har tillgång till fiberbaserade tjänster för IP-telefoni, digital-TV och Internet.

Fastighetsförvaltningen uthyr lägenheter och lokaler. Resultatet uppgår efter 8 månader till 4 481 tkr, årsresultatet prognostiseras till 5 500 tkr. Investeringarna uppgår till 9 300 tkr för årets första åtta månader.

Herrljunga Vatten AB bedriver vatten- och avloppsverksamhet inom Herrljunga kommun. Resultat per 160831 uppgår till -417 tkr, prognos för helåret 50 tkr. Det negativa resultatet kan härledas till kostnader om 535 tkr för projektering av Altorps vattenverk. Dessa kostnader ska inför årsslutet aktiveras i en avskrivningsplan.

Herrljunga Elkraft, bolaget är vilande, beräknat årsresultat uppgår till -2 tkr.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Herrljunga kommun följer den kommunala redovisningslagen men även de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Redovisning av pensionsskuld

Kommunen tillämpar den s.k. blandmodellen för redovisning av pensionsskuld. Detta innebär att den skuld som är intjänad innan 1998 är medtagen under ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Den pensionsskuld som är uppkommen efter 1998 är till stora delar försäkrad. Under rubriken avsättningar för pensionsskuld är den särskilda löneskatten bokförd som är beräknad på den pensionsskuld som uppkommit efter 1998. Aktualiseringsgraden uppgår till 96 %. Diskonteringsräntan har inte förändrats under året.

Skatteintäkter

Vid redovisning av skatteintäkterna har SKL:s augustiprognos använts.

Redovisning av lånekostnader

Alla räntekostnader kostnadsförs enligt huvudmetoden, d.v.s. räntekostnader belastar resultatet den period de uppstår.

Redovisning av tilldelade statsbidrag med anledning av flyktingströmmen

Kommunen fick år 2015 utbetalt totalt 5,2 mkr som avser extra kostnader till följd av flyktingströmmen för åren 2015-2016. Principen för dessa medel är att extra kostnader i drift under varje nämnd redovisas och vid det tillfället tilldelas respektive nämnd medel motsvarande de påvisat ökade kostnaderna för verksamheten. Ett eventuellt överskott kommer vid helåret tillföras resultatet.

Finansiella tillgångar

Samtliga kommunens placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgångar. Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Materiella tillgångar

Herrljunga kommun följer i princip de regler som finns i RKR 11 angående materiella anläggningstillgångar. Undantaget är kravet på komponentredovisning som inte fullt ut tillämpas ännu. Tillgångarna skrivs av linjärt över nyttjandeperioden och en grov uppskattning tillämpas på större projekt. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Tillgången skall vara avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, ha ett anskaffningsvärde som överstiger et basbelopp (ca 44 000 kronor) samt ha en livslängd som överstiger 3 år. Avskrivningstiderna är satta med stöd av RKR:s idéskrift om avskrivningar.

Exploateringsredovisning

Rutinerna för exploateringsredovisningen har ändrats fr.o.m. 2014 i syfte att följa RKR:s rekommendationer. Försäljningsintäkter bokförs fr.o.m. 2014 på driften (tidigare som ett investeringsbidrag).

Bidrag till statlig infrastruktur
Kommunen har genom avtal förbundit sig att bidra med 8,25 mkr till utbyggnaden av E20. Summan har tagits upp som en tillgång som årligen kommer att upplösas med 1/3 (enligt beslut i KF i april 2015). Medlen är ännu ej utbetalda. En avsättning är därför gjord i balansräkningen som enligt avtalet indexuppräknas varje år med Trafikverkets index för Investering väg. Värdet på den ursprungliga avsättningen var i prisnivå 2013-06. I bokslutet 2014 har därför en indexuppräkning gjorts för aktuell period. Då indexuppräkningen var negativ för 2015 har ingen indexförändring gjorts för 2015. Ingen indexering är gjord under delåret 2016. När utbetalningen kommer att ske kan i dagsläget inte bedömas.

Avsättningar
Under rubriken avsättningar finns upptaget en skuld för sluttäckning av Tumbergsdeponin. Avsättningen gjordes 2008 och beräkning har skett utifrån avslutningskostnader på Gässlösadeponin i Borås per kvadratmeter. Under 2015 har en ny beräkning gjorts av Nicklas Ander, Enrecon. Denna visar på att sluttäckningskostnaden uppgår till 36 420 tkr vilket är en ökning med 6 420 tkr jämfört med tidigare beräkning. Under 2015 har därför en ytterligare avsättning gjorts med denna ökning. Tumbergsdeponin består av en yta på ca 9 ha. Sluttäckningen beräknas vara klar år 2025 och i dagsläget är det omöjligt att bedöma när utflöde av resurser kommer att ske, pga att sluttäckningsplanen ej är klar. Ingen uppräkning och inga uttag har skett under perioden.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Från 2009 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse och är beräknade enligt SKLs normalreglemente. För avsättning av bidrag till statlig infrastruktur, se avsnittet "Bidrag till statlig infrastruktur".

Ny typ av avsättning är för delåret 2016 gjord gällande politikerpension, enligt PBF.

Redovisning av intäkter
Skatteintäkter periodiseras i 12-delar. Avgifter för äldreomsorg, barnomsorg faktureras månatligen.

Sammanställd redovisning
Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. I den sammanställda redovisningen över koncernen redovisas, förutom kommunen, de företag i bolags- och stiftelseform vilka kommunen har ett stort inflytande över. Trollabo Kraft AB har inte tagits med som ett intresseföretag p.g.a. dess ringa omfattning (omsättning 1 607 tkr, ägd andel 50 %, RKR 8.2). Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Någon elimineringsdifferens vid förvärven har inte uppstått. Interna poster har eliminerats. Obeskattade reserver har delats upp mellan latent skatteskuld och eget kapital.

Solidarisk borgen
Herrljunga kommun har i februari 1999, KF § 10, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 282 kommuner och landsting som per 2016-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.
Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Herrljunga kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 350 538 147 658 kronor och totala tillgångar till 346 333 129 213 kronor.

Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 461 913 176 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 456 582 454 kronor.

Byggherrekostnader

Efter varje slutfört större projekt som kommunens projektledare ansvarar för, tas en byggherrekostnad ut. Denna kostnad debiteras investeringen och motsvarar 4 % av den totala entreprenadsumman. Denna summa har tidigare debiterats ut i samband med att projekten färdigställs och aktiveras. I och med att kommunen nu genomför flera stora investeringar, som sträcker sig över flera år. Så debiteras byggherrekostnaden, från och med 2016, ut årsvis, på de projekt som ännu ej är färdigställda. Debiteringen motsvarar 4 % av den entreprenadsumma som investeringen resulterat i under året. Den här förändringen genomförs för att tekniska förvaltningens driftskostnader inte ska påverkas negativt av den ökade investeringstakten i kommunen.

DIARIENUMMER: KS 166/2016 942

FASTSTÄLLD/INSTANS: Kommunstyrelsen

VERSION: 1

SENAST REVIDERAD:

GILTIG TILL:

DOKUMENTANSVAR: Kommunchef

Budget 2017-2019

Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Ansvar och uppdrag 2
Organisationsförändring 2
Verksamhetsbeskrivning 3
Planerat i verksamheterna 2017 4
Mål 2017 6
Ekonomi 9
Ekonomiska förutsättningar 9
Budgetfördelning 9
Kommentarer till budgetfördelning 9
Investeringar 12
Politiska prioriteringar 2017 12

3 A

Ansvar och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut. Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella ägardialoger och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv m.m.

Organisationsförändring

Kommunstyrelsen genomgick en organisationsförändring i början av 2015. Förändringen kan delas upp i två delar, dels infördes gemensamma servicenämnder och dels flyttade en del verksamhet från kommunstyrelsen till Bildningsnämnden och Tekniska nämnden. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen vilket har renodlat kommunstyrelsens ansvar med uppsiktsplikt.

Gemensamma servicenämnder

Två gemensamma servicenämnder inrättades 1 januari 2015 mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun. En servicenämnd består av verksamheterna ekonomi och personal och har Vårgårda kommun som huvudman. Den andra består av verksamheterna it, växel och telefoni och har Herrljunga som huvudman. 2016 är andra året med den nya ansvarsfördelningen. Omorganisationen har genomförts på ett tillfredsställande vis. Fortfarande finns vissa förbättringsbehov. Bedömningen är att genomförandet behöver tre år på sig för att uppnå de effekter som avsikten var vid organisationsförändringen.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledning
Verksamhet kommunledning har en övergripande roll att leda och styra kommunens verksamhet mot uppsatta mål.

Kommunledning ansvarar för säkerhetsarbete och samordning genomförs i kommunen. Kommunledning ansvarar också för samarbetet med myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Kommunledning ansvarar för näringslivsutveckling som sker genom ett samarbete med Fokus Herrljunga. Under kommunledning bedrivs det lokala och gemensamma folkhälsoarbetet samt den översiktliga samhällsplaneringen.

Administration och kommunikationsenheten
Avdelningen består av verksamheterna administration och kommunikation.
Arbetet fortgår med att säkerställa att den digitala nämndadministrationen fungerar väl och att förbättra medborgardialogen samt den interna och externa kommunikationen. Arbetet med att ta fram en ny hemsida med användarvänligare profil och bättre innehåll fortskrider. Det övergripande målet är att upprätthålla en rättssäker, transparent och effektiv nämnds- och ärendeadministration. Enheten har det strategiska uppdraget kring utveckling av kommunikation och medborgardialog samt ansvarar för centralarkivet och övergripande arkivfrågor. Arkivföring i kommunarkiv och förtroendemannaregister tillhör också enhetens funktioner.
Enheten stödjer även kommunstyrelsen i arbetet att upprätta kommunövergripande riktlinjer och styrdokument. Enheten är systemägare för det kommunövergripande ärendehanteringsystemet och ansvarar för support, utbildning i och utveckling av detta system. Centraliseringen av registratorsfunktionen har slutförts.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Servicenämnden IT/Växel/Telefoni inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska skapa förutsättningar för en fördjupad demokrati och förbättrad medborgarservice genom att öka användarvänligheten för kommunala IT/Växel- och telefonitjänster. Nämnden ska vara en gemensam resurs för att stödja verksamhetsutveckling med hjälp av IT i samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska svara för att den tekniska IT-säkerhetsnivån är rätt. Nämnden ska verka för en rationell, ekonomisk och säker hantering av IT/Växel/Telefoni i kommunerna genom att ansvara för infrastruktur knutna till IT-tjänster samt av verksamheterna kravställda tjänster kopplade till dessa.

Herrljunga kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Servicenämnd Ekonomi/Personal
Servicenämnden för ekonomi och personal inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska vara en gemensam ekonomi- och personalresurs för samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska bidra till kvalitetshöjning och optimera effektivisering av den kommunala verksamheten så att resurserna räcker längre. Nämnden ska möjliggöra för kommunerna att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet till efterfrågad kvalité inom kommunala ekonomi- och

JF GA

personaladministrativa tjänster. Nämnden ska öka attraktionskraften för kommunen som arbetsgivare för att på så sätt locka och behålla kompetent personal.

Vårgårda kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Planerat i verksamheterna 2017

Kommunledning
Arbetet med att skapa bästa möjliga klimat för företagande och utveckling fortsätter. Fokus kommer att ligga på aktiviteter som förbättrar tillgången på kompetens i vår kommun, både genom nära samarbete företag och skola och genom att verka för en ökad inflyttning.

En ny kommuntäckande översiktsplan ska tas fram och arbetet har under 2016 lett till att översiktsplanen är ute på samråd till den 15/9. Därefter ska samrådshandling upprättas och ÖP ska arbetas fram klar för utställning i slutet 2016 eller början på 2017.
En fördjupad översiktsplan för Herrljunga tätort utarbetas parallellt. Planprogrammet ska ut på samråd under november/december.

Administration och kommunikationsenheten
Verksamhetsåret 2017 ska enheten fortsätta sitt arbete med att utveckla Herrljunga kommuns medborgardialog, med fokus på hemsida och kommunikationsplan i syfte att förbättra kommunikationsflödet internt såväl som externt. När den nya hemsidan är lanserad och i drift kommer tid att läggas på större satsningar vad gäller profilering, annonsering och deltagande i sociala medier – de kommunikationskanaler som växer snabbast i dagsläget.

Vidare ska enheten fortsätta arbetet med att implementera kommunövergripande arkivrutiner samt implementera riktlinjerna för dokument- och ärendehantering. Övergripande ska en digitalisering av verksamheten ske, i linje med regeringens mål om att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

"Sätta" organisationen
Arbetet med att sätta samman de två kommunernas organisationer till en enhet har i stort sett genomförts. Vi har slagit samman växelfunktionen för de båda kommunerna med placering i Herrljunga, detta har gett ett gott resultat. Servicedesk är nu placerad i Herrljunga, under 2016 skall vi även arbeta i samma system för inrapportering av incidenter.

"Sätta" gemensamma nätet
Det gemensamma datanätet är installerat och i drift.
IT/Växel/telefoni, Ekonomi och personal kan nu jobba på ett enkelt sätt ifrån båda kommunerna.

5 A

"Sätta" ekonomin
Vi kommer under 2016 och 2017 att arbeta fram avtal med verksamheterna vilket medför en bättre kontroll av de ekonomiska transaktionerna till servicenämnden.

"Sätta" tjänsterna
Under 2016 och 2017 kommer vi att beskriva vår leverans i form av tjänster som skall vara tydlig ut till verksamheterna, där vi får en tydlig bild av vad som förväntas av IT/Växel och telefoni.

"Sätta" processerna
ITIL är en process standard som används av IT organisationer, delar av denna modell kommer vi under 2016 och 2017 att implementera. Processer som vi kommer att använda oss av är: Incident (händelser), Problem (temporära lösningar) och Change (förändringsarbete)

Servicenämnd Ekonomi och personal
Ekonomiavdelningen kommer under nästkommande år fortsätta sitt arbete med att gå igenom och se över processerna för att få en så förutsägbar och liknande verksamhet som möjligt. Grundinställningen hos ekonomiavdelningen är att arbeta proaktivt, ge stöd till chefer, politiker och övriga intressenter inom kommunen samt utveckla de processer, rutiner och arbetssätt som vi idag arbetar utefter.

Personalavdelningen har startat ett utvecklingsarbete för att se över strategier för att öka andelen tillsvidare anställda till heltid inom kommunen. Personalavdelningen satsar även resurser på att försöka att få ner andelen sjukskrivna, genom tex samarbete mellan företagshälsovård, vårdcentral och arbetsgivare. Arbetet är långsiktigt och man avser att satsa extra på dessa områden under 2017. Under 2017 kommer också ett antal utbildningstillfällen att starta inom olika områden för nya, erfarna och tilltänkta chefer. Chefsutbildningen med dess olika moduler ska vara återkommande varje år.

Folkhälsoarbetet 2017
Grundbulten i att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor bygger på samverkan mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid, polis, Närvårdsamverkan m fl. Barn och föräldrar ska uppleva att insatser och åtgärder hänger ihop och skapar en helhet oavsett aktör.

För att kunna göra det ska vi utveckla vår samverkan utifrån olika perspektiv, inom ramen för det ryms både främjande, förebyggande och riktade insatser.

En samverkansöverenskommelse mellan polis och kommun ska arbetas fram under hösten 2016 och sättas i verket våren 2017. Förhoppningsvis ska den vara ett konkret stöd och en inspiration till en långsiktig och stabil samverkan. Om polis och kommun samordnar sina insatser kan det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet bli mer verksamt och parternas resurser användas mer effektivt. Just detta är syftet med samverkan – att åstadkomma något mer än vad den ena parten ensam kan åstadkomma, att tillsammans skapa ett mervärde.

4 4

Mål 2017

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Mål 2017
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka	Antalet nybyggda bostäder	11	15	öka	öka
1:2 Kommunens demografiska sammansättning ska utvecklas hållbart	Tröskelnivåer enligt Nordregios publikation	3/10 godkända	3/10 godkända	öka	öka

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Mål 2017
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt	Bilinnehavet i tätorter minskar	37,4%	*	*	minskar
	Befolkningstätheten i tätorter ökar	*	*	*	ökar
2:2 Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas	Antal skyddade områden och skyddad totalarea ökar inom kommunen	*	*	*	ökar

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka	Rekommenderar Du andra att flytta till kommunen	76% (pl.237)	*	förb	förb	förb
	Nöjdhet med kommunal service	52,1% (pl.279)	*	förb	förb	förb
3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare						

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Mål 2017
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas	Skolans attityd till företagande	20	26	förb	förb
4:2 Företagsklimatet ska förbättras	Rankingens sammanfattande omdöme	59	37	förb	förb
	Tillämpning av lagar och regler	55	52	förb	förb
	Tjänstemännens attityder till företagande	82	68	förb	förb
	Kommunpolitikernas attityder till företagande	66	66	förb	förb
	Allmänhetens attityder till företagande	38	72	förb	förb
	Service till företag	45	62	förb	förb

9 4

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Progn 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
5.1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag	Avvikelse från driftbudgeten	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
5:2Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Avvikelse från investeringsbudget	-2,2	0	0	0	0
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%	Soliditet, följs endast upp för kommunen i sin helhet	73,6	73	70	70	70

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2019
6:1 Andel sjukfrånvarodagar ska minska	Andel sjukfrånvarodagar	6,4%	6,18%	minska	minska	minska
6:2 Andel heltid för tillsvidare anställda ska öka	Andel heltidssysselsatta tillsvidare anställda	*	*	öka	öka	öka

9 A

Ekonomi

Ekonomiska förutsättningar

Kommunstyrelsens budgetram för 2016 är 32 501 tkr vilket är en minskning med 1 650 tkr jämfört med föregående år. Budgetens förändring mot föregående år kan härledas till följande områden:

- Politiska prioriteringar om 3 000 kr lyfts ur denna budget för att läggas på gemensamma intäkter/kostnader. KS är fortfarande beslutande över medlen, det läggs på ett annat kostnadsställe för att lättare kunna följa upp medlen.
- Kapitalkostnader för konstgräsplan läggs år 2017 under KS budget, vilket höjer kapitalkostnaden till totalt dryga 1 300 tkr.
- Löneökningar enligt tidigare fastställda beslut
- Indexuppräkning enligt tidigare fastställda beslut

Budgetfördelning

DRIFT Belopp netto (tkr)	Budget 2016	Budget 2017	Budget-förändring
Kommunstyrelsen	6975	4180	-2795
Kommunledning	7319	8262	943
A.K.-enheten	3913	3976	63
IT/Växel/Telefoni	5741	6212	471
Ekonomi	4627	4581	-46
Personal	5214	5290	76
Summa	**33789**	**32501**	-1288

Kommentarer till budgetfördelning

Kommunstyrelsens budgetfördelning har byggts på hur budgettilldelningen ser ut. Samtliga verksamheter har fått kompensation för löneökningar och inflation enligt resursfördelningsmodellens riktlinjer. Minskningen i budgeten jämfört med föregående år är bland annat att man tagit bort de politiska prioriteringarna och lagt dem på gemensamma kostnader/intäkter. De politiska prioriteringarna kan på detta sätt följas upp bättre. De politiska prioriteringarna är för 2017 satt till totalt 3 000 tkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens budget består framförallt av arvoden och ersättningar för KSO och vice samt kommunstyrelsens ledamöter, partistöd, utbildningsinsatser för KS, GIS och sommarjobb. I budgeten för kommunstyrelsen ligger även en kapitalkostnad.

Budgeten för 2017 uppgår till 4 180 tkr vilket är en minskning med 2 795 tkr jämfört med 2016. Minskningen beror på att potten för politiska prioriteringar lyfts ut och lagts under gemensamma kostnader/intäkter. Bortsett från de politiska prioriteringarna har alltså kommunstyrelsens budget ökat med totalt 205 tkr.

5 4

Värt att notera är att medlen för politiska prioriteringar även fortsättningsvis styrs av kommunstyrelsen även om de lagts på kontot för gemensamma kostnader/intäkter.

Kommunledning
Kommunledningens budget ökar med 943 tkr vilket härleds till löneökningar samt ökade kostnader för inköp av tjänst. Ytterligare kostnader som påverkar kommunledningens budget är ökade kapitalkostnader för konstgräsplan. Kommunledningens budget består av fyra delar. Kommunledning gemensamt, folkhälsa, Strategisk planering samt MSB.

Kommunlednings gemensamt har budget för bland annat kommunchef, överförmyndare, avgift till kommunförbund och centrala utredningar. Totalt uppgår budgeten till 7 350 tkr.

Folkhälsa är delvis bidragsfinansierad då kommunen får ett bidrag för att bedriva det arbetet. Budgeten uppgår till totalt 317 tkr netto.

I budgeten för strategisk planering beräknas i huvudsak kostnader för framtagande och uppdatering av översiktsplanen. Total budget för denna verksamhet är 595 tkr.

MSB står för myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Kostnaderna för MSB är helt bidragsfinansierat och har således en nettobudget på noll kronor.

Administration- och kommunikationsenheten
Administration och kommunikationsenhetens budget består framförallt av personalkostnader samt inköp av kontorsmaterial, plattor, annonsering etc. Budgeten för denna enhet uppgår till totalt 3 976 tkr för år 2017.

IT/Växel/Telefoni
Servicenämnden för IT/Växel/Telefoni har en budget på totalt 14 677 tkr, vilket är en ökning på totalt 617 tkr. Den ökade budgeten härleds till lönerevidering, uppräkning KPI samt kapitalkostnadspott.

Herrljungas budget för IT/växel/telefoni uppgår till 5 700 (5 229) tkr, vilket är en ökning med 471 tkr.

Tabell visar de gemensamma investeringar som planeras i budget för 2017. Nytt för år 2017 är att de kommunspecifika investeringarna som planeras för 2017 läggs under respektive kommunchefs budget för Herrljunga och Vårgårda.

Belopp netto (tkr)	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
IT - Hårdvara centrala nätverket	900	900	0	0	0
IT- Infrastruktur licenser	0	0	900	900	900
IT- Centrala licenser	0	0	500	900	900
IT Servers utökad lagr.kap.	1 000	1 089	0	0	0
S:a investeringar egna	**1 900**	**1 989**	**1 400**	**1 800**	**1 800**
TOTALA INVESTERINGAR	**1 900**	**1 989**	**1 400**	**1 800**	**1 800**

5 A

Ekonomi

Servicenämndens ekonomienhet har en total budget på 10 312 (10 674) tkr för 2017. Det innebär en minskning med 362 tkr jämfört med budget 2016. Den minskade totala budgeten kan härledas till en ramväxling som gjorts gällande upphandling och inköp.

Herrljungas budget för ekonomienheten uppgår till 4 580 (4 627) tkr, vilket är en minskning med 47 tkr mot budget 2016.

Gemensamma kostnader för servicenämnden fördelas efter befolkningsantalet per sista november 2015. Det innebär en fördelning på 54,2 procent till Vårgårda kommun och 45,8 procent till Herrljunga kommun.

Kategori	Herrljunga	Vårgårda	Total
Gemensamma kostnader	4 499	5 324	9 823
Datalicenser	81		81
Försäkringar		408	408
Totalt	**4 580**	**5 732**	**10 312**

Personal

Servicenämndens personalenhet har en total budget på 12 397 (12 313) tkr för 2017. Det innebär en ökning med 84 tkr jämfört med budget 2016. Den ökade budgeten består av de generella uppräkningar som görs inför nytt budgetår.

Herrljungas budget för personalenheten uppgår till 5 288 tkr.

Gemensamma kostnader för servicenämnden fördelas efter befolkningsantalet per sista novmeber 2015. Det innebär en fördelning på 54,2 procent till Vårgårda kommun och 45,8 procent till Herrljunga kommun.

Kategori	Herrljunga	Vårgårda	Total
Gemensamma kostnader	4 611	5 457	10 067
Strategiska åtgärder	636	677	1 313
Fackliga kostnader	41	976	1 017
Totalt	**5 288**	**7 110**	**12 397**

J A

Investeringar

Belopp netto (tkr)	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Markköp	800	1000	1 000	1 000
IT investeringar	850	1400	1 800	1 800
Konstgräsplan			5 000	
TOTALA INVESTERINGAR	**1650**	**2400**	**7 800**	**2 800**

Politiska prioriteringar 2017

Politiska prioriteringar 2017 har en budget på totalt 3 000 tkr. I kommunfullmäktiges junibeslut är 400 tkr fortsatt prioriterat gällande besöksnäringen samt 130 tkr prioriteras för fortsatt satsning på samarbetet mellan Svenska kyrkan, arbetsförmedlingen och Gäsene Café. Kvar inför 2017 att ta beslut om är 2 470 tkr.

5 A

DIARIENUMMER: KS 2016-166

FASTSTÄLLD/INSTANS: Kommunfullmäktige

VERSION:1

SENAST REVIDERAD:

GILTIG TILL: Annat beslut är fattat

DOKUMENTANSVAR: Ekonomichef

Budget 2017-2019

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

9 4

Innehåll

Inledning 2

Resultaträkning 3

Balansräkning 4

Investeringsbudget 5

Kommunbidrag 2017 7

Kommunal skattesats 2017 7

Inriktningsmål 2017 8

5 A

Inledning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 2016 om Budget och verksamhetsplan 2017 – 2019 omfattande resultaträkning, balansräkning, investeringsbudget, kommunbidrag samt skattesats för år 2017.

Enligt gällande ekonomistyrningsprinciper skall kommunfullmäktige i november månad fastställa Budget och verksamhetsplan för kommande tre år. Det förslag som nu presenteras överensstämmer i stort med det beslut som kommunfullmäktige beslutade om den 14 juni 2016. De förändringar som föreslås består i en uppdaterad resultat- och balansräkning avseende prognos 2016, reviderade kommunbidrag där de centralt avsatta potterna för lönerevidering och kapitalkostnader fördelats ut till nämnderna.

Budgetförslaget innehåller även Budget och verksamhetsplan 2017 – 2019 för styrelse och nämnder, vilka finns i separata bilagor.

34

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Verksamhetens nettokostnader	-455 241	-474 546	-472 998	-485 962	-496 423	-507 290
Planenliga avskrivningar	-19 284	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457
Verksamhetens nettokostnader	**-474 525**	**-494 776**	**-492 500**	**-508 890**	**-521 738**	**-533 747**
Skatteintäkter	372 525	392 371	390 663	405 022	415 724	426 257
Generella statsbidrag	111 705	112 446	107 603	108 780	110 662	112 417
Extra statsbidrag				6 170	6 170	6 170
Finansiella intäkter	863	1 200	1 582	900	900	900
Finansiella kostnader	-110	-300	-227	-625	-110	-110
Årets resultat	**10 458**	**10 941**	**7 121**	**11 357**	**11 608**	**11 887**
Resultat i % av skatteintäkter	2,2%	2,2%	1,4%	2,2%	2,2%	2,2%
Investeringsnivå	-27 326	-54 800	-44 192	-39 585	-28 450	-32 050
Ombudgetering från 2015		-12 639				
Investeringsäskanden Horsby		-33 000				
Egna tillförda medel	29 742	31 171	26 623	34 285	36 923	38 344
Finansiellt över- resp underskott	2 416	2 811	-17 569	-5 300	8 473	6 294
Externa lån	0	0	17 569	22 869	14 396	8 102
Kommunbidrag	**-477 443**	**-490 391**	**-490 226**	**-505 593**	**-515 462**	**-526 947**
Kapitalkostnad - avskrivningar	19 284	20 230	19 502	22 962	25 086	25 977
Kapitalkostnad - Internränta	4 792	7 465	7 494	9 139	9 023	9 250
Gemensamma intäkter/kostnader	-1 874	-11 850	-9 768	-12 470	-15 070	-15 570
Avskrivningar	-19 284	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457
Verksamhetens nettokostnader	-474 525	-494 776	-492 500	-508 890	-521 738	-533 747
Gemensamma kostnader						
Pensionsutbetalningar	-8 900	-8 600	-8 600	-8 900	-9 500	-10 000
Utvecklingsmedel				-3 000	-3 000	-3 000
Bankkostnader				-70	-70	-70
Hantering av överskott				0	-2 000	-2 000
Pensionskostnader	-1 000					
Medfinansiering E20	-2 750	-2 750	-2 750			
Medfinansiering E20, sparbanken	800	0	800	0	0	0
Rabatt lagstadgade arb giv avg	3 600	0	0			
Deponi Tumberg	2 500	0	0			
Semesterlöneskuld		-500	-500	-500	-500	-500
Återbetalning AFA	3 876					
Gemensamma kostnader	**-1 874**	**-11 850**	**-11 050**	**-12 470**	**-15 070**	**-15 570**

§ 4

Balansräkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	264 055	305 683	288 745	363 399	366 534	372 127
Finansiella anläggningstillgångar	149 030	143 000	149 000	150 000	150 000	150 000
Summa anläggningstillgångar	**413 085**	**448 683**	437 745	**513 399**	**516 534**	**522 127**
Bidrag till statlig infrastruktur	**6 289**	**400**	**2 776**	**500**	**500**	**500**
Förråd/exploatering	3 364	2 200	2 300	2 200	2 200	2 200
Kortfristiga fordringar	42 770	25 000	25 000	30 000	30 000	30 000
Kassa och bank	64 853	40 000	40 000	5 000	5 000	5 000
Summa omsättningstillgångar	**110 987**	**67 200**	**67 300**	**37 200**	**37 200**	**37 200**
SUMMA TILLGÅNGAR	**530 361**	**516 283**	**507 821**	**551 099**	**554 234**	**559 827**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Summa eget kapital	**390 184**	**401 125**	**397 305**	**408 662**	**420 270**	**432 157**
(därav årets resultat)	10 458	10 941	7 121	11 357	11 608	11 887
(därav RUR)	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsättningar för pension	7 414	6 200	9 100	7 500	7 600	7 700
Övriga avsättningar	18 000	15 000	26 500	15 200	15 200	15 200
Summa avsättningar	**25 414**	**21 200**	**35 600**	**22 700**	**22 800**	**22 900**
Långfristiga skulder	9 126	18 326	0	20 000	0	0
Kortfristiga skulder	105 637	75 632	74 916	99 737	111 164	104 770
Summa skulder	**114 763**	**93 958**	**74 916**	**119 737**	**111 164**	**104 770**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**530 361**	**516 283**	**507 821**	**551 099**	**554 234**	**559 827**
Nyckeltal						
Soliditet	73,6%	77,7%	78,2%	74,2%	75,8%	77,2%
Självfinansieringsgrad	108,8%	31,0%	60,2%	86,6%	129,8%	119,6%
Resultat genom skatteintäkter	2,2%	2,2%	1,4%	2,2%	2,2%	2,2%
Investeringar	35 783	100 439	44 192	39 585	28 450	32 050
Avskrivningar	-19 300	-20 230	-19 502	-22 928	-25 315	-26 457

54

Investeringsbudget

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Markköp	700	1 000	1 000	1 000
IT-Hårdvara centrala nätverket	900	0	0	0
IT-Infrastruktur licenser	0	900	900	900
IT-Centrala licenser	0	500	900	900
IT-Servers för utökad lagringskapacitet	1 000	0	0	0
Konstgräsplan Herrljunga	0	0	5 000	0
Konstgräsplan Annelund/Mörlanda	5 500	0	0	0
Delsumma kommunstyrelsen	**8 100**	**2 400**	**7 800**	**2 800**
Inventarier	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser fsk/skola upprustning	300	300	300	300
Inventarier vid Horsby förskola och skola	0	750	750	0
Förskola Molla (samt skola, kök o matsal)	19 939	0	0	0
Horsby förskola/skola/kök och matsal	35 950	0	0	0
Förstudie - ombyggnad av Mörlanda förskola/skola		200	0	0
Ombyggnad Altorpskolan	0	0	3 000	4 500
Delsumma Bildningsnämnden	**57 189**	**2 250**	**5 050**	**5 800**
Mobillås	1 500	0	0	0
Digitala larm	600	0	0	0
HVB-Boende, ensamkommande flyktingbarn	0	600	0	0
Stödboende för ensamkommande flyktingbarn	0	120	0	0
Hemgården, gamla hemtjänstlokaler	0	2 000	0	0
Inventarier	400	500	500	500
Nyckelskåp	0	500	0	0
Förstudie LSS boende	0	0	200	0
Hagen etapp 3	1 831	0	0	0
Hagen etapp 4	7 510	0	0	0
Hagen etapp 5	0	0	0	7 500
Hemgården	1 250	0	0	0
Hemgården larm	0	1 000	0	0
Arkiv	0	300	0	0
Delsumma socialnämnden	**13 091**	**5 020**	**700**	**8 000**
Inventarier	0	150	0	0
In- och utalarmeringssystem	1 000	0	0	0
Bilkärror	100	0	0	0
Släck/tankbil Annelund	0	3 000	0	0
Vatten/skumtank	0	0	0	1 000
Räddningsmaterial	0	200	200	200
Delsumma Bygg och miljönämnden	**1 100**	**3 350**	**200**	**1 200**

Skattefinansierade investeringsutgifter	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Maskiner fastighetsskötsel	200	200	200	200
Verksamhetsanpassningar	1 000	1 000	1 000	1 000
Säkerhetshöjande åtgärder	0	1 000	700	1 000
Städ och tvättmaskiner	250	250	250	250
Byte maskiner i kök enligt utbytesplan	300	0	0	0
Eggvena skola, soprum	200	0	0	0
GC-väg 181/183 söderut	500	0	0	0
Asfaltering	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre gatuanläggningar	1 000	2 000	1 000	1 000
Upprustning allmänna lekplatser	200	200	200	200
Upprustning av torget	0	0	0	800
Lekplats Mörlanda	0	250	0	0
Idrottshall	0	50	0	0
Kyldisk reception/café i simhallen	0	50	0	0
Ventilation sporthallen , Svea 8	250	0	0	0
Dusch och omkl. Rum sporthallen, Svea 8	500	0	0	0
Inventarier redskap till idrottshallen	50	50	0	0
Redskap simhallen	800	0	50	0
Redskap Mörlandahallen	0	50	0	0
Takbyte Hagens äldreboende	6 440	0	0	0
Gamla skolbyggn. Od, underhållsarbeten	0	0	0	0
Reinvesteringar fastigheter	0	6 400	7 300	5 800
UPS, batteribackup	0	165	0	0
Solceller Hagens äldreboende	0	2 000	0	0
EPC projekt	0	8 900	0	0
Ombyggnad Eggvena skola - kök	1 000	0	0	0
Utbyggnad bowlinghall Mörlanda		0	0	0
Delsumma Tekniska nämnden	**13 690**	**23 565**	**11 700**	**11 250**
Summa skattefinansierade inv. utg.	**93 170**	**36 585**	**25 450**	**29 050**
Avgiftsfinansierade investeringsutgifter				
Omlastningsstation Tumberg	1 000	0	0	0
Summa avgiftsfinansierade inv. utg.	**1 000**	**0**	**0**	**0**
Exploateringsinvesteringar				
Kvarteret Linden	250			
Exploatering	0	3 000	3 000	3 000
Exploatering Horsby	6 019			
Summa exploateringsinvesteringar	**6 269**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Summa Investeringar	**100 439**	**39 585**	**28 450**	**32 050**

§ 4

Kommunbidrag 2017

Resursfördelningsmodellen fastställer nämnder och styrelsers kommunbidrag för 2017. Modellen visar hur kommunbidraget förändras från innevarande års budget till nästkommande års budget genom ett antal kolumner. Vad kolumnerna innebär beskrivs på nästa sida.

Det tillgängliga kommunbidraget fastställdes i kommunfullmäktiges junibeslut till 505 593 tkr och föreslås inte förändras i kommunfullmäktiges novemberbeslut.

Jämfört med kommunfullmäktiges junibeslut har medel för lönerevidering 2016 samt jan-mars 2017 fördelats ut till nämnderna. Även kapitalkostnadspotten för 2016 samt 2017 har fördelats ut. Varje nämnd har därmed fått en ny budgetram.

Reviderade kommunbidrag

2017	Kommunbidrag juni 2017	lönerev 2016 april-dec -16	2016 jan-mars 2017	Kapitalkostn pott 2016	Kapitalkostn pott 2017	Total ramändring	Reviderat kommunbidrag
Kommunfullmäktige,Valnämnd, revision	1 595	0	0				1 595
Kommunstyrelsen	30 446	245	82	394	1 334	2 055	32 501
Bildningsnämnden	232 965	3 171	1 057	91	131	4 450	237 415
Socialnämnden	186 829	3 743	1 248	553	1 307	6 851	193 680
Tekniska nämnden	16 317	61	20	426	1 739	2 246	18 563
Bygg- och miljönämnden	13 861	104	35	54	265	458	14 319
Lönerevidering 2016	7 324	-7 324				-7 324	0
Lönerevidering 2017	8 731		-1 211			-1 211	7 520
Förändrad kap.kostn. 2016	3 619			-3 619		-3 619	0
Förändrad kap.kostn. 2017	3 906				-3 906	-3 906	0
Summa	**505 593**	**0**	**1 230**	**-2 101**	**870**	**0**	**505 593**

Tabellen redovisar de förändringar som skett efter junibeslutet och som påverkar kommunbidrag 2017. Nedan följer en förklaring till vad kolumnen innebär.

Kommunbidrag juni 2017

Är det kommunbidrag som beslutades om i juni för respektive styrelse/nämnd.

Lönerevidering 2016 april – december 2016

Kolumnen kompenserar nämnder och styrelser för löneökningar under 2016 perioden april till december.

Lönerevidering 2016 januari till mars

Kolumnen kompenserar nämnder och styrelser för löneökningar under 2016 perioden januari till mars 2017.

Kommunal skattesats 2017

21,94

5 A

Inriktningsmål 2017

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

3 4

Bilaga till Budget och verksamhetsplan 2017-2019 - Inriktningsmål och prioriterade mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Nämnd	Prioriterat mål
KS	Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka
KS	Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka
BN	Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.
SN	Den enskilde har inflytande och är delaktig utifrån sina förutsättningar i när, var, och hur stöd ska ges.
SN	Vi är tydliga med när, hur och vad de som får stöd från Socialtjänstens verksamhetsområde kan vara delaktiga i.
TN	Försäljningen av tomter för bostadsändamål ska öka
BMN	Serviceföretag ska vara säkra ur hälsoskyddssynpunkt
BMN	Herrljunga kommun ska ha en väl fungerande räddningstjänst

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Nämnd	Prioriterat mål
KS	Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt
KS	Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas
BN	All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.
SN	Enheterna ska ha en upprättad miljöhandlingsplan.
TN	Kommunens fastighetsdrift ska bli mer energieffektiv
TN	Andelen hållbara livsmedelsinköp ska öka
BMN	Antal bostäder inom 1 km från Herrljunga tågstation ska öka
BMN	Gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa eller den biologiska mångfalden

5 A

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Nämnd	Prioriterat mål
Alla	Förbättra integrationsarbetet med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare
KS	Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka
BN	Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.
BN	Förskola och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet
SN	Bemöta alla på ett respektfullt, professionellt och likvärdigt, icke diskriminerande sätt
TN	Lyfta fram och marknadsföra marknaden och torget i Herrljunga
TN	Fördjupat samarbete mellan förvaltningen och mellan nämnder
BMN	Antalet bostäder i kommunen ska öka
BMN	Antalet attraktiva bostadsområden i kommunen ska öka
KS	Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Nämnd	Prioriterat mål
KS	Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas
KS	Företagsklimatet ska förbättras
BN	Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.
BN	Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.
SN	Öka möjlighet till sysselsättning som ska leda till arbete.
TN	Köp av industrimark ska underlättas
BMN	Underlätta för företag att följa miljöbalken
BMN	Underlätta för företag att använda förnybar energi och att använda energi effektivare

5. **Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!**

Prioriterat mål
Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.
Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.
För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70 %.

6. **Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.**

Prioriterat mål
Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.
Andel heltid för tillsvidare anställda ska öka.

Riktlinjer med mall för den interna kontrollen i enlighet med Internkontrollpolicy

Intern kontrollplan

INTERNKONTROLLPLAN

Riktlinjer med mall för internkontroll Herrljunga kommun

Den interna kontrollen består av ett flertal metoder och moment.

Förutom de regelbundna månadsuppföljningarna, månadsdialogerna, tertialuppföljningarna/delårsbokslut, ägardialoger, finansråd och uppföljningar av ekonomi och verksamhet på tjänstepersonsnivå ska särskild internkontrollplan fastställas av resp nämnd/bolag/styrelse.

Internkontrollpolicy för Herrljunga kommun anger att resultatet av den interna kontrollen årligen ska redovisas till Kommunstyrelsen. Detta sker i samband med årsredovisning.

Arbetet med den interna kontrollen ska vara ett ständigt pågående arbete i organisationen.
Avvikelser i den löpande internkontrollen ska omedelbart rapporteras till ansvarig nämnd/styrelse.

Den interna kontrollen ska omfatta såväl rutinorienterade moment som resultatorienterade moment. Respektive nämnds/styrelses/bolags verksamhetsområdesansvar ska vara primärt fokus för den interna kontrollen.

Internkontrollplan ska fastställas i resp nämnd/styrelse/bolag senast i oktober och rapporteras till kommunstyrelsen senast november, inför nytt verksamhetsår.

Intern kontroll av följande processer ska genomföras kommande verksamhetsår. Risk- och väsentlighetsbedömningen ligger till grund för genomförandet av den interna kontrollen.

Niels Bredberg
Kommunchef
VD Nossan Förvaltningsaktiebolag

5 4

Kommunstyrelse och nämnder, Intern kontrollplan 2017

Intern kontroll ska genomföras för följande processer där risker har identifierats

Kommunstyrelsen					
Kansli/Administration/Kommunikation					
Risk i rutin/process/system Rutinorienterade moment	**Kontrollmoment**	**Risk- och väsentlighets-bedömning[1] RxV=RV**			**Ansvar för kontroll och rapportering Politiker/Tjänsteman**
Hemsidans nyhetsflöde uppdateras och jämn fördelning mellan olika områden/förvaltningar upprätthålls	Transparens, hur kommunen uppfattas – Kontrolleras genom analys av kontrollperiod	3	2	6	Kommunikatör/Kanslichef
Medborgardialog sker	Måluppfyllelse och transparens – kontrolleras genom stickprov, bl.a. synpunktshantering och uppföljning av projektet medborgardialog	2	2	4	Utvecklare medborgardialog och kommunikation/Kanslichef
Utlämning av handlingar från arkiv	Rättssäkerhet och effektivitet – kontrolleras genom stickprov på utlämningstillfällen	2	3	6	Arkivarie/Kanslichef
Risk i uppföljning/process/system Resultatorienterade moment	**Kontrollmoment**	**Risk- och väsentlighets-bedömning[2] RxV=RV**			**Ansvar för kontroll och rapportering Politiker/Tjänsteman**
Registrering av handlingar följer lagkraven (rätt tid och sökbarhet)	Rättssäkerhet – Kontrolleras genom stickprov	2	3	6	Registrator/Kanslichef
Kallelser och protokoll upprättas och görs tillgängliga för politikerna och allmänheten på sätt som beslutats av fullmäktige	Transparens, efterlevnad av beslut – kontrolleras genom stickprov på hemsidan och politikplattan	1	3	3	Nämndsekreterare/Kanslichef

[1] Se skala för risk och väsentlighetsbedömning

Riktlinjer med mall för den interna kontrollen i enlighet med Internkontrollpolicy

Intern kontrollplan

Risk = R-värde

Sannolikhetsnivåer för fel:

Osannolik;	Risken är praktiskt taget obefintlig att fel ska uppstå.	Värde: (0)
Mindre sannolik:	Risken är mycket liten att fel ska uppstå.	Värde: (1)
Möjlig;	Det finns risk för att fel ska uppstå.	Värde: (2)
Sannolik;	Det är mycket troligt att fel kan uppstå.	Värde: (3)
Mycket sannolik;	Det är mycket troligt att fel ska uppstå.	Värde: (4)

Väsentlighet = V-värde

Påverkan på verksamheten/kostnaden om fel uppstår:

Försumbar;	Är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen.	Värde: (0)
Lindrig;	Uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen.	Värde: (1)
Kännbar;	Uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen.	Värde: (2)
Allvarlig;	Är så stor så att fel helt enkelt inte bör inträffa.	Värde: (3)
Mycket allvarlig;	Är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa.	Värde: (4)

Risk och Väsentlighetsbedömning (RxV=RV)

Multiplicera R-värde med V-värde = Risk- och Väsentlighetsvärde

Exempel: Verksamhet X					
Risk i process/rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning[1] RxV=RV			Ansvar för kontroll och rapportering Politiker/Tjänsteman
Missnöjda brukare	Återkoppla till brukare	3	3	9	Kommunchef

5 4

DIARIENUMMER:	KS 221/2015 160
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	åååå-mm-dd
GILTIG TILL:	2019-10-31
DOKUMENTANSVAR:	KS

Risk- och sårbarhetsanalys

Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

HERRLJUNGA KOMMUN

RSA
2016-09-19
DNR KS221/2015 160
SIDA 1 AV 20

Bakgrund

Enligt 2 kap 1§ lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap skall kommuner analysera vilka händelser som kan inträffa inom kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet skall värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Risk- och sårbarhetsanalysen ligger till grund för den plan för hantering av extraordinära händelser som kommunen skall anta för varje ny mandatperiod. Analysen skall redovisas skriftligen till länsstyrelsen under mandatperiodens första år. Kommunen skall dessutom årligen följa upp sin risk- och sårbarhetsanalys och rapportera uppföljningen till länsstyrelsen senast den 15 september under de år då inte den kompletta redovisningen behöver lämnas.

Ett av syftena med risk- och sårbarhetsanalyser är att öka medvetenheten och kunskapen hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga vilka hot och risker som finns inom det egna verksamhetsområdet. Ett annat syfte är att få fram underlag för planering och åtgärder som minskar riskerna och sårbarheten i kommunen. Underlaget utgör dessutom en viktig källa till information till kommuninvånarna och de anställda.

Att arbeta med risk- och sårbarhetsanalyser kräver en bred förankring i organisationen och är en lärande process som förbättrar förmågan att motstå allvarliga störningar i de samhällsviktiga verksamheter som alltid måste upprätthållas. Vilka verksamheter som blir särskilt berörda vid en extraordinär händelse kommer att variera beroende på aktuell händelse eller händelseutveckling. Vissa typer av händelser belastar exempelvis hälso- och sjukvården särskilt, medan andra scenarios som exempelvis ett omfattande elbortfall innebär att många fler viktiga funktioner och verksamheter drabbas av allvarligare störningar.

De verksamheter som vid ett visst scenario inte utsätts för påfrestningar är trots det inte mindre samhällsviktiga, dessa kan drabbas vid nästa typ av händelse. Detta innebär att kommunen skall planera för, och kunna upprätthålla en god beredskap och förmåga att motstå, olika typer av extraordinära händelser som annars skulle kunna leda till en ännu större kris.

FA

1. Övergripande beskrivning av Herrljunga kommun

Herrljunga kommun ligger i Västra Götalands län och bildades i sin nuvarande form 1974 genom sammanslagning med Gäsene kommun. Arealen är cirka 510 000 kvm och folkmängden drygt 9 300 invånare. Kommunen är förhållandevis glest befolkad. De två största tätorterna är Herrljunga och Ljung/Annelund. Näringslivet består av några större industrier, ett flertal mindre industrier samt ett antal medelstora jordbruk med inriktning främst mot djurhållning och mjölkproduktion. Genom kommunen löper Västra stambanan med högfrekvent tågtrafik av såväl gods- som persontransporter. Kommunen korsas inte av någon europa- eller riksväg.

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för säkerhetsarbetet. Till kommunstyrelsens hjälp finns en riskhanteringsgrupp som leds av säkerhetssamordnare. Varje förvaltning och kommunalt bolag ansvarar sedan för säkerhetsarbetet inom sitt område enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om extraordinära händelser.

5 A

2. Arbetsprocess och metod

2.1 Metod

Grundmaterialet till risk- och sårbarhetsanalysen har tagits fram genom ett samarbete mellan kommunens förvaltningar, räddningstjänsten och Herrljunga Elektriska AB under mitten av 2000-talet. För att få ett mått på kommunens sårbarhet[1] har man bland annat arbetat utifrån scenarier. Det har även gjorts en mer traditionell fysisk riskinventering, det vill säga en ingående inventering av objekt och faktorer i kommunen som vid en olycka eller extraordinär händelse medför stora konsekvenser för liv, miljö och egendom. Man har utgått från att det som kan hända det händer. Det har således inte beaktats sannolikheten av att en olycka eller extraordinär händelse inträffar eller ej. Riskinventering är genomförd. Föreliggande risk- och sårbarhetsanalys är en uppdatering och komplettering år 2016, av det tidigare arbetet med tillägg för delar som enligt MSB:s föreskrifter skall ingå i en analys, bl.a. identifiering av samhällsviktig verksamhet och förmågebedömning.

2.2 Ansvarsförhållande

Verksamhetsansvaret och ansvarsprincipen är utgångspunkten för kommunens uppgifter i samhällets krishanteringssystem. Det innebär att ansvaret för olika samhällsviktiga uppgifter under normala förhållanden också gäller under extraordinära händelser. Kommunen måste kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet, oavsett situationens omfattning och karaktär, och tillgodose de särskilda behov av information och stöd till enskilda som uppstår i samband med en kris. För att klara verksamhetsansvaret måste kommunen bl.a. ha en organisation för krishantering, planer och förberedda lokaler. I ansvaret ingår också att kontinuerligt utbilda och öva krishanteringsorganisationen. Kommunens geografiska områdesansvar regleras i 2 kap. 7 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Enligt LEH ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i fredstid i kommunen och hur dessa kan påverka den egna verksamheten. MSB:s föreskrifter anger att kommunen ska identifiera och värdera risker, sårbarheter och kritiska beroenden inom sitt geografiska område. Det ger kommunen förutsättningar att verka för att:

- olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,
- de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas,
- informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

I det förebyggande och förberedande arbetet bör kommunen inkludera viktiga aktörer utanför den egna organisationen, t.ex. inrättande av krishanteringsråd.

[1] Sårbarhet innebär oförmågan hos ett objekt, system, individ etc. att stå emot och hantera en specifik påfrestning som kan härledas till inre eller yttre faktorer. (Ur: Kommunal sårbarhetsanalys". KBM:s forskningsserie nr. 3,2004.)

5 9

3. Samhällsviktig verksamhet i Herrljunga kommun

Vårt samhälle måste fungera även vid en allvarlig kris. Därför är det viktigt att definiera vilka verksamheter som är nödvändiga för att kunna undvika eller hantera kriser.
Samhällsviktig verksamhet är verksamhet som uppfyller det ena eller båda av följande villkor:

1 Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
2 Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Vad som är samhällsviktigt vid en krissituation kan variera beroende på vilka situationer vi ställs inför och i takt med att samhället utvecklas. Det är inte möjligt att presentera en lista på verksamheter som alltid är samhällsviktiga, oberoende av situation och tidsperspektiv. I denna analys görs bedömning av den samhällsviktiga verksamheten utifrån elbrist (Styrel).

Scenario
På grund av hård blåst, som i byarna uppnått orkanstyrka, samt underkylt regn med extrem isbildning på elledningarna i västra Sverige, har det uppstått omfattande skador på elnätet i området. Skadorna finns på både regionnätet och de lokala näten. På grund av skadorna på regionnätet har även tätorter drabbats av elavbrott. Vi har fått information från Vattenfall Eldistribution om att återuppbyggnaden av elnätet pågår och beräknas bli långvarigt. För tätorterna Herrljunga, Ljung och Annelund uppskattas elavbrottet till minst 3 dygn.

Inventering
Enligt 5§ förordning (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare definieras följande prioriteringsklasser och utifrån dessa har samhällsviktig verksamhet för Herrljunga kommun identifierats.

1. El-användare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för liv och hälsa.

Hälso- och sjukvård samt omsorg
Inom kommunen finns tre byggnader där kommunen bedriver vård och omsorgsverksamhet. Här finns bl.a. medicinsk utrustning, som är livsnödvändig för användaren och kräver el. Därtill kommer personer som vårdas i hemmet med medicinsk utrustning som är beroende av el samt kommunikation med specialistsjukvård som också kräver el.

2. El-användare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.

Information och kommunikation
Kommunen köper fasta och mobila telefonitjänster av extern leverantör. Internetaccess köps av Telia. Kommunens spridningsnät till kommunala verksamheter köps av Herrljunga Elektriska, förutom Molla och Hudene skola där extern leverantör står för förbindelsen. IT-avdelning svarar själv med hjälp av externa konsulttjänster för det interna nätverket med servrar, routrar, switchar etc. System- och databackuper görs regelbundet av extern leverantör.

Skydd och säkerhet
Kommunen har egen räddningstjänst med två stationer, en i Herrljunga och en i Annelund. Räddningstjänsten bygger på deltidsbrandmän och fyra heltidsanställda befäl.

Offentlig förvaltning
I Kommunhuset finns tillgängliga lokala ledningsfunktioner i form av kommunchef, kansli-/kommunikationschef, säkerhetssamordnare och politisk ledning i form av två kommunalråd med tillhörande stödfunktioner.

5 A

3. El-användare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för liv och hälsa.

Energiförsörjning
Herrljunga Elektriska AB är ett delägt kommunalt bolag som producerar och distribuerar fjärrvärme inom Herrljunga tätort. Bortfall av el leder till produktionsbortfall av fjärrvärme, vilket snabbt kyler ner bostäder för såväl ordinärt boende som särskilt boende för äldre och funktionshindrade. Stor risk för liv och hälsa.

Hälso- och sjukvård samt omsorg
Genom hemtjänsten svarar kommunen för service som medicinering och matservice till äldre och personer med funktionsnedsättning. Därtill finns boende för ensamkommande flyktingbarn. El till dessa verksamheter krävs för matproduktionen och styrning av medicinering sker med IT-stöd, som kräver el.

Transporter
I kommunens verksamhetsansvar ingår hemtjänst och hemsjukvård till äldre och personer med funktionsnedsättning samt boendestöd. Dessa insatser, utanför tätorter, sker med bil och bortfall av el hos drivmedelsstationerna kommer snabbt att blir kritiskt för brukarna.

4. El-användare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.

Hälso- och sjukvård samt omsorg
För omsorg om barn i åldrarna 0-5 år finns 9 kommunala förskolor, 3 föräldrakollektiv, en pedagogisk omsorg samt två dagbarnvårdare. För att vuxen arbetskraft skall kunna upprätthålla samhällets funktioner krävs att barnen kan tas om hand. Även skolor för barn 6-12 år kan behöva hållas öppna av denna anledning. Inom IFO (individ- och familjeomsorgen) finns det brukare där ekonomiskt stöd kan utebli vid elavbrott.

Kommunalteknisk verksamhet
Herrljunga Elektriska har ansvaret för kommunens vattenförsörjning och avloppshantering. El-bortfall gör att bl.a. pumpstationer stannar. Befintliga mobila elverk kräver drivmedel och blir beroende av att drivmedelsstationer fungerar.

Handel och industri
Inom det geografiska området finns ett mindre antal större tillverkningsindustrier samt ett IT-företag, som kommunen anlitar för leverans av IT-utrustning samt vissa andra uppdrag. Ett antal livsmedelsbutiker försörjer invånarna med föda.

Finansiella tjänster
Kommunen har avtal om betaltjänster med lokalt representerad bank. Utbetalningar från kommunen initieras via särskilda dataprogram och datakommunikation till utbetalande bank. I händelse av avbrott i datasystem och eller datakommunikation kan t ex inga utbetalningar göras från socialförvaltningen av ekonomiskt bistånd.

5. El-användare som representerar stora ekonomiska värden.

Livsmedel
Inom kommunens geografiska område finns ett stort antal jordbruk med djurhållning för såväl mjölk- som köttproduktion. I Ljung finns dessutom ett mejeri, som försörjs genom lokala mjölkproducenter.

6. El-användare som har stor betydelse för miljön.
7. El-användare som har stor betydelse för sociala och kulturella värden.

§ 4

8. Övriga elanvändare

4. Riskbilden i Herrljunga kommun

Herrljunga kommun ligger i Västra Götalands län med en befolkningsstorlek på drygt 9 300 invånare. Det finns två tätortsbildningar i kommunen – Herrljunga och Ljung/Annelund. Kommunen är en kulturbygd med mångskiftande natur. För många är Herrljunga känt som en järnvägsknut eftersom både Västra stambanan och Älvsborgsbanan löper genom kommunen.

De industriella näringarna har vuxit successivt medan antalet heltidssysselsatta inom jord- och skogsbruk har minskat. De flesta industrierna är belägna i områden där säkerheten bedöms som acceptabel. Vid vissa industriområden finns det emellertid risker som t ex tryckkärl innehållande brännbar gas samt andra brandfarliga, miljöfarliga eller giftiga ämnen som kan förorsaka olyckor. Förekomsten är dock begränsad till den omfattning som är rimlig i ett modernt servicesamhälle. Säkerheten inom kommunens industriområden bedöms sammanfattningsvis som acceptabel.

Tittar man till statistik är de vanligaste förekommande räddningsinsatserna utryckning för brand i byggnad samt trafikolyckor. Järnvägstrafiken bedöms som relativt säker men den är inte helt olycksfri.

Något av det värsta som förutspås kunna hända i Herrljunga kommun är en olycka med farligt gods, inom tätbebyggt område, eftersom skadebilden kan bli extremt svår med många variationer beträffande plats och rådande omständigheter. En sådan olycka kan leda till en extraordinär händelse i kommunen. Ytterligare en tänkbar händelse som kan vara extraordinär för kommunen är extremt hårt väder, med sträng kyla och mycket snö, och långvarigt elavbrott i både tätort och landsbygd som följd. Ett sådant scenario har analyserats i kapitel tre. Självklart finns det en mängd situationer och händelser som kan leda till en extraordinär händelse som inte nämns här. Anledningen till detta är att inte särskilja vissa händelser och bara bygga upp en beredskap för dem. Kommunens beredskap ska vara så grundläggande att man kan hantera även de mest osannolika händelserna.

4.1 Natur- och väderrelaterade händelser

Övergripande riskutvärdering

- Naturolyckor – risknivån bedöms låg och acceptabel

Den globala uppvärmnigen påverkar alla. För Västra Götalands del och därmed Herrljunga kommun har det under senare tid visat sig främst genom stora nederbördsmängder och svåra stormar. Stormarna Gudrun (2005) och Per (2007) vållade stora skador på skog inom kommunen. Därutöver har emellertid inga allvarliga natur- och väderrelaterade händelser inträffat. Man kan förvänta sig att extrema vädersituationer kommer att uppstå i framtiden. I avsnitt 3 har samhällsviktig verksamhet bedömts utifrån ett scenario med hård blåst, som i byarna uppnått orkanstyrka, samt underkylt regn med extrem isbildning på elledningarna i västra Sverige, vilket lett till omfattande skador på elnätet i området. Några, områdesspecifika risker har inte identifierats.

4.1.1 Översvämningar, skred och ras

Till naturrisker räknas skred, ras och översvämningar. Riskerna för skred och ras i kommunen bedöms vara små. Risken för översvämning är inte heller så stor, trots detta krävs vaksamhet vid höga vattenflöden i Nossans dalgång. Intensiva regn under ett kort förlopp kan ställa till med stora vattenflöden och översvämningar av t ex källare i lågpunkter. Detta kan ha stor påverkan på den enskilde, men Herrljunga Elektriska AB och kommunen klarar i regel översvämningar orsakade av häftiga regn i den ordinarie verksamheten.

Radon

Luften som finns i jorden innehåller alltid radon. Radon är, näst efter tobaksrökning, den vanligaste

5 6

orsaken till lungcancer. Enligt undersökning utförd av miljöenheten 1991 består marken i Herrljunga kommun till största delen av normalriskområden med avseende på markradon. I områden med normala markradonhalter kan dock radon läcka in i hus. Miljöenheten har även gjort en kartläggning av blåbetonghus i Herrljunga tätort. Blåbetong var en typ av lättbetongblock som tillverkades mellan 1929 och 1975. Blåbetongen är tillverkad av alunskiffer som är en bergart som avger extra mycket radon.

Förorenade markområden

Risken för hälso- och/eller miljöskador kring ett förorenat område är beroende av en rad faktorer:

- Föroreningarnas farlighet
- Föroreningsnivåerna
- Spridningsförutsättningarna
- Områdets känslighet
- Områdets skyddsvärde

Länsstyrelsen har inventerat och riskklassat objekt och kända avslutade deponier i Herrljunga kommun. De flesta av deponierna är täckta och efterbehandlade och har därför en låg riskklassning. Härutöver har ca sju nedlagda bensinstationer efterbehandlats. Kommunen har upprättat en handlingsplan för förorenade markområden. Kommunen har som mål att aktivt delta i det efterbehandlingsarbete som pågår i landet och i länet. För mer information om kommunens hantering av förorenade områden hänvisas till Handlingsplan för förorenade områden, KF 2003-06-17, § 71.

Strålning och elektriska magnetfält

Kring kraftledningar uppstår elektriska kraftfält och magnetfält. Trots intensiv forskning råder det stor osäkerhet hur människors liv påverkas av dessa fält. Magnetfältets storlek påverkas av ledningens konstruktion samt den strömstyrka som passerar i ledningarna.

Olyckor

Övergripande riskutvärdering

- Tågolycka inom eller nära tätort bedöms ge allvarliga till katastrofala konsekvenser och måste planeras för även om sannolikheten bedöms som låg. De största riskerna finns vid olycka i plankorsningar, olycka med farligt gods och urspårning inom tätort (västra stambanan). Riskerna kan hanteras genom att försöka bygga bort plankorsningar och skapa betryggande säkerhetsavstånd till järnvägen såväl vid planering av nybyggnation som vid förändringar i befintlig bebyggelse.
- Transporter med farligt gods på väg och järnväg sker frekvent inom kommunens geografiska område och kan ge begränsade till allvarliga konsekvenser. För vägtransporter finns vägvalsstyrning för farligt gods, vilket avser att minska riskerna för person- och miljöskador vid olycka.

Vägtrafik

Det finns tre primära länsvägar i Herrljunga kommun, LV181, 182 och 183. Samtliga vägar har begränsad trafiksäkerhetsstandard i förhållande till trafikmängden och en trend är att trafikvolymen ökar. LV181 mellan Falköping och Vårgårda passerar Herrljunga via Boråsvägen och Ringleden. Vägen bedöms ha låg eller mindre god standard vad gäller trafiksäkerheten i tätorten, med bland annat flera konfliktpunkter med gång- och cykeltrafikanter. Från Borås kommer LV183. Denna förbinder Herrljunga tätort med Ljung/Annelund. Området kring korsningen mellan LV182 och väg 1933 i Annelund har varit särskilt olycksdrabbat med två dödsolyckor 1999 och 2003. Efter detta så har vägkorsningen gjorts om och fått farthinder i form av s k vägbulor. Det ser hittills ut som att åtgärden har minskat de allvarligaste olyckorna.

De fyra dominerande olyckstyperna, som står för 90 procent av alla dödsoffer vid trafikolyckor på landsbygd, är:

- avkörning och vältning eller kollision med fasta hinder

5 A

- kollision med mötande fordon
- kollision i korsning
- olycka med oskyddade trafikanter inblandade

Järnväg

Det löper två järnvägsbanor genom kommunen - Västra stambanan och Älvsborgsbanan. I Herrljunga tätort finns det även en rangerbangård där det sker ett stort antal tågrörelser varje dygn. De båda järnvägarna skapar barriärer i Herrljunga tätort. Den vanligaste olyckstypen på järnvägsbanorna i kommunen torde vara olycka vid plankorsningar. Många gånger beror dessa olyckor på nonchalans av ljud- och ljussignaler, samt att man tror att man ska hinna över korsningen.

Västra stambanan

Västra stambanan går genom norra delen av kommunen och är 23 km lång. Järnvägen går genom tätorten Herrljunga, samt genom tätbebyggt område i Fåglavik och Remmene. Trafikintensiteten är mycket hög. Trafiken utgörs av både persontrafik och godstrafik. Samtliga korsningar i Herrljunga tätort längs med stambanan är planskilda. Godstrafiken på Västra stambanan är mycket omfattande med stora mängder farligt gods. Trots detta bedöms järnvägstrafiken som relativt säker men den är inte helt olycksfri. Vissa industrier och bostäder ligger i omedelbar närhet till Västra stambanan och vid en olycka med farligt gods måste en evakuering ske i stor skala av de boende och alla de som uppehåller sig eller verkar i området. Minst en gång i timmen passerar tåg i höga i hastigheter. Persontågens högsta tillåtna hastighet är 200 km/h för SJ Snabbtåg, MTR Express, X40-tågen (dubbeldäckarna) och X50-tågen (Västtågen) medan Y31 (Kinnekulletåget) kör i max 140 km/timme. Högsta tillåtna hastighet för godståg är 135 km/h. En urspårning i Herrljunga tätort kan få förödande konsekvenser eftersom det längs med stambanans sträckning finns verksamheter där det bland annat finns kemikalier och människor. Evakuering av boende och verksamma i området blir aktuellt vid en sådan händelse.

Skogsområdet nära västrastambanan i höjd med Fåglavik, den s k Fåglaviksbanken, är ett svårtillgängligt område. En olycka eller brand inom Fåglaviksbanken försvårar räddningsinsatser på grund av områdets karraktär.

Älvsborgsbanan

Älvsborgsbanan är en enkelspårig bana som via Herrljunga sträcker sig mellan Borås och Uddevalla. Banan trafikeras av både person- och godstrafik. Persontrafiken består av regionaltågstrafik, som även fungerar som matartrafik till Västra stambanan för resande mot Hallsberg och Stockholm. Godstransporterna på banan är begränsade och består av systemtransporter av rundvirke på sträckan mellan Herrljunga och Borås. Älvsborgsbanan skär genom Herrljunga tätort från söder och skapar en betydande barriär då banan endast kan passeras på tre platser. Storgatans korsning med järnvägen ligger i plan, vilket medför en stor fara för trafiksäkerheten. Banan löper även genom Ljung och där ligger järnvägskorsningen i plan med LV182.

Vägvalsstyrning för transporter med farligt gods

Farligt godstransporterna har under senaste åren ökat i omfattning och olycksriskerna i samband med detta måste beaktas. Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som har farliga egenskaper och som kan åsamka skada på människor, miljö, egendom och annat gods om de inte hanteras rätt under transport. För att minimera riskerna vid transporter av farligt gods finns det rekommenderade vägar för dessa transporter. Dels finns det primära transportvägar, dels finns det sekundära transportvägar. Med primär transportväg avses ett lämpligt vägnät för genomfartstrafik som bör användas så långt det är möjligt. I kommunen finns det *ingen* primär transportväg för farligt gods. Med sekundär transportväg avses ett vägnät för lokala transporter mellan en primär transportled och leverantör/mottagare. I kommunen är LV181 sekundär transportväg till och från E20 och RV47 som är primära transportvägar. Det är främst petroleumprodukter som transporteras. Sekundära transportvägar ska inte användas för genomfartstrafik. Enligt trafiknätsanalyser för Herrljunga tätort och för Ljung/Annelund bedöms

trafiken med farligt gods inte orsaka konflikt med övriga trafiknät. Transporter med farligt gods förekommer emellertid i tätorterna Herrljunga och Ljung/Annelund. Flera av dessa transporter går genom skyddsområden för vattentäkt vilket innebär en uppenbar risk för vattenförsörjningen om en olycka med stort läckage skulle inträffa.

Uppställningsplats för fordon med farligt gods

Uppställningsplatser för fordon med farligt gods finns för att ge möjlighet till rast och dygnsvila samt för att ge plats för uppställning av släp då framkomligheten är begränsad i vissa områden. Det finns *ingen* uppställningsplats för fordon med farligt gods i Herrljunga kommun.

Flygfält och luftrum

Sydost om Herrljunga tätort ligger Herrljunga flygfält som ägs och drivs av Herrljunga Flygklubb. Segelflyg är den dominerande verksamheten men flygfältet har kapacitet att ta emot enmotoriga flygplan. Flygfältet är godkänt för privatflyg. En buffertzon med hinderfria ytor finns runt flygfältet. Kommunens luftrum är ett flygstråk för flyg mellan Landvetter och Arlanda/Bromma och ungefär var 20:e minut finns det flygplan där. De största riskerna är vid start och landning. Ett plan som störtar inom kommunens geografiska område kan få oanade konsekvenser.

Brand

Övergripande riskutvärdering

- Risken för brand är betydande och de allvarligaste konsekvenserna (allvarliga till katastrofala) bedöms uppstå vid brand i boende för äldre och personer med funktionsnedsättning. Här behövs fokus på förebyggande arbete för att förhindra brand samt planering och övning för snabb evakuering av boende. Herrljunga har två brandstationer med kort insatstid till befintliga boenden för äldre och funktionshindrade.

Brand i tätort

I Herrljunga tätort finns det koncentrerad tätortsbebyggelse av stadskaraktär med både sluten kvartersbebyggelse och allmänt förtätad bebyggelse av bostäder, kontor och affärer. Denna koncentration av fastigheter utgör en betydande risk vid brand eftersom flertalet av byggnaderna är stora träfastigheter (två våningsplan plus vindsvåning) med låg brandteknisk klass. I många fall finns tillhörande byggnader på kringbyggda gårdar. En utvecklad brand i en sådan fastighet kan utvecklas till en *kvartersbrand* vid ett ogynnsamt läge. Fastigheter med varierande antal våningar ovan mark (sex våningsplan som högst) finns i centralorten. Tätorterna Ljung och Annelund består huvudsakligen av villabebyggelse vilket inte utgör någon större risk vid brand i byggnad.

Allmänna byggnader

I samlingsbegreppet allmänna byggnader räknas kommunförvaltningen, vårdcentral, kommunala boenden, skolor, samlingslokaler, hotell, restauranger och affärer. I kommunen finns det ett antal allmänna byggnader som har automatiskt brandlarm för tidig upptäckt och trygg utrymning. Bland dessa byggnader finns kommunhuset, vårdcentralen, kommunala boenden, vissa skolor i kommunen, sporthallen i tätorten samt vissa samlingslokaler. Endast ett fåtal av restaurangerna och affärerna i kommunen har automatiskt brandlarm. Lokaler för vård och omsorg har ofta stora ytor. I vissa objekt är det svårt för räddningstjänsten att orientera sig. Erfarenheter från bränder vid vårdinrättningar visar att rökgasspridning är ett allvarligt problem. Kommunala boenden i Herrljunga och Ljung/Annelund är belägna inom 10 minuters insatstid för räddningsstyrkan. Alla kommunens skolor och förskolor har automatlarm, men det finns privata aktörer som saknar detta.

Skolor och förskolor i Herrljunga och Ljung/Annelund tätorter är belägna inom 10 minuters insatstid för räddningsstyrkan. De skolor som ligger på landsbygden är belägna inom 10-30 minuters insatstid för räddningsstyrkan. I kommunen finns det även ett stort antal dagbarnvårdare som arbetar i det egna hemmet. En brand kan medföra stora konsekvenser, framför allt för bildningsförvaltningen.

Brandpostnät

Eftersom brandpostnätet i Herrljunga kommun inte motsvarar dagens krav har ett system med lastväxlartankar införts. Systemet med lastväxlartankar innebär att behovet av antalet brandposter minskar. De brandposter som trots det nya systemet ändå finns kvar ska vara strategiskt bra placerade samt ha bra kapacitet. Herrljunga Elektriska AB sköter drift och underhåll av brandposterna.

4.3.4 Skogsbrand

Skogsbränder är ett stort problem eftersom de är resurskrävande och därmed kostsamma för både kommun och stat. Resurser binds vilket även kan äventyra räddningsarbete vid andra samtidiga olyckor. För att minska kostnaderna för skogsbränder är det viktigt med tidig upptäckt och snabb insats. I kommunen finns det stora områden med sammanhängande skog, varav flera är svårtillgängliga. Vid en större skogsbrand måste begränsningslinjer upprättas på avstånd från brandplatsen för att kunna bemästra branden. Detta medför risk för att stora värden förstörs för att kunna göra en säker insats. I första hand ska hotad bebyggelse skyddas. Angränsande kommuners räddningstjänst kan förstärka i den mån de har möjlighet.

4.3.5 Kulturhistoriska byggnader

I kommunen finns det ett antal kulturhistoriska byggnader, bland annat flertal kyrkor.
Den största risken för dessa objekt är brand. Vid en brand kan oersättliga historiska värden gå förlorade.

Brandfarlig vara

I Herrljunga kommun finns det industrier och anläggningar som använder och brukar brand- och miljöfarliga ämnen. Säkerheten inom kommunens industriområden bedöms som acceptabel. Skadorna vid en tänkbar olycka (brand) kan i regel begränsas inom industriområdets gränser utan att bostadsområden berörs. Det finns emellertid industriområden som ligger i nära anslutning till bostadsområde där det finns objekt som vid en eventuell brand kan orsaka spridning av giftiga brandgaser som kan spridas över en stor yta. Detta kan försvåra en eventuell utrymning av bostadsområdet.

Kemikalier

Vid en eventuell brand i industrianläggningar där kemikalier ingår i brandförloppet kan giftiga gaser utvecklas som kan spridas över stor yta vilket kan försvåra en eventuell utrymning av bostadsområden. Tillsynsmyndigheter för industrier som hanterar kemikalier är antingen Länsstyrelsen eller kommunen.

Gasol

Den största risken vid användning och hantering av gasol är överläktring från tankbil till cistern. Skador vid en tänkbar olycka kan bli omfattande om gasol strömmar ut och ett gasmoln bildas. En antändning av gasmolnet kan få omfattande skador och en utrymning av bostadsområden kan bli aktuellt. Användning och hantering av gasol sker bl.a. vid IMI Hydronics i Annelund, Herrljunga Cider, Pipelife, Paroy bensinstationer i Herrljunga och Annelund, Lesjöfors Fjäder i Hudene, Sanfridssons Åkeri, två skolor och ett antal restauranger och matställen.

Explosiva ämnen

I kommunen finns det förråd och lager med explosiva ämnen. De främsta riskerna är brand och explosioner.

Tätortsnära bensinstationer

Det finns två tätortsnära bensinstationer i Herrljunga, Preem vid Alingsåsvägen och Paroy vid Ringleden. Båda bensinstationerna ligger nära vattenskyddsområde och inom bostadsområde och i nära anslutning till högstadium, gymnasieskola och vårdcentral vilket utgör en riskfaktor. Vidare är bensinstationerna belägna intill vägunderfart under järnvägen. Vid ett större utsläpp kan bensin rinna ner i underfarten och tränga in i dagvattenledningar med explosionsrisk som följd. För att minska riskerna för brandspridning från en bensinstation till närbelägen bebyggelse bör det finnas ett skyddsområde som hinder. FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut) påpekar att det vid överpumpning från en tankbil kan uppstå en spillbrand på minst 400 m². Inom 30 meters avstånd är det risk för 3:e gradens brännskada och inom det avståndet finns även risk för antändning av trä och textilier. I vindriktningen eller under röken får man räkna med skador upp till 150 meter från branden.

Teknisk infrastruktur och försörjningssystem

El, värme, vatten och avlopp betyder mycket för det moderna samhället. De tekniska försörjningssystemen i kommunen är normalt mycket tillförlitliga. Trots detta är systemen sårbara olyckshändelser, haverier, oväder kan slå ut en tätort, kommunen eller i värsta fall hela eller delar av regionen. I stort sett all verksamhet i samhället är beroende av en fungerande elförsörjning, vilket innebär att ett långvarigt elavbrott är det största hotet mot den tekniska försörjningen i kommunen. Enligt Krisberedskapsmyndigheten är ett allvarligt hot inom det biologiska och kemiska området angrepp som riktas mot kommunala vattenledningssystem, vilka kan ge omfattande effekter.

Övergripande riskutvärdering

- Vattenbrist i en tätort har nyligen inträffat och sannolikheten för nya störningar bedöms som relativt stor. Eftersom vattenförsörjningen i kommunen består av flera olika system blir konsekvenserna begränsade.
- Elavbrott med lokala orsaker inträffar med viss regelbundenhet, ofta i samband med extrema väderförhållanden. Långvariga lokala avbrott eller nationella avbrott bedöms ge allvarliga konsekvenser, främst inom kommunens omsorgsverksamhet för barn, äldre och funktionshindrade.
- Teleavbrott utan samband med annan händelse inträffar till och från vilket kan ge konsekvenser för den kommunala verksamheten. Om avbrottet inträffar samtidigt med annan allvarlig störning kan konsekvenserna bli allvarliga till mycket allvarliga.
- IT-bortfall i form av totalhaveri leder till att såväl intern som extern kommunikation omöjliggörs. Detta kan utan annan allvarlig störning få betydande konsekvenser för vården av äldre och personer med funktionsnedsättning. I samband med annan allvarig störning får bortfall betydande konsekvenser för krisledningens förmåga att lösa sina uppgifter.

Vatten

I kommunen finns sex vattentäkter, samtliga grundvattentäkter. Altorp och Ölanda fungerar som huvudvattentäkter som vardera förser Herrljunga tätort med ca 50 procent av vattenbehovet. Sedan 2014 är även Annelunds vattentäkt ihopkopplat med Ölanda vilket medför att större redundans i försörjningssystemet åt båda hållen.

Vid flera av vattentäkterna bedöms föroreningsriskerna som stora, till exempel i Altorp på grund av att den ligger inom ett industriområde samt vid en närbelägen väg med mycket transporter med farligt gods. I Ölanda är den största föroreningsrisken jordbruk, samt en närbelägen väg med mycket transporter. Vattentäkten i Annelund har flera gånger varit utsatt för sabotage i form av krossade fönster (Fönstren är numera igenmurade). Den största risken i Annelund är glykolkontamination som 2014 påträffades i täkten. Då orsaken till glykolkontamineringen ej kunnat påvisas ses täkten som fortsatt utsatt för risk. Där av anlades en ledning mellan Ölanda och Annelunds vattenverk som vid en framtida kontaminering skall kunna leverera vatten till abonnenter utan hinder. Andra incidenter

59

som har inträffat är elavbrott men de har ej varit av sådan magnitud att de medfört något större bekymmer. Vid samtliga vattenverk finns emellertid antingen stationärt reservelverk eller så är verket förberett för inkoppling av mobilt reservelverk.

Vid höga flöden bedöms vatten ej kunna tränga in i vattenverken. Personalen sköter både avlopps- och vattenreningsverk respektive avlopps- och vattenledningar. Detta innebär att viss kontamineringsrisk kan föreligga.

Ingen av vattentäkterna har reservvattentäkt, men Altorp, Ölanda och Annelund fungerar som backup för varandra. Övriga delar av kommunen kan förses med dricksvatten i färskvattentankar genom räddningstjänstens organisation. Material och utrustning för detta finns i beredskap. Fr.o.m. 2015 finns även ett avtal mellan Herrljunga Vatten AB och räddningstjänsten för krissamordning. Det finns livsmedelsindustrier och verksamheter med större djurbesättningar i kommunen men de är inte särskilt sårbara vad beträffar den kommunala vattenförsörjningen då de har egna brunnar till sin produktion. En industri tar dock en del vatten till processkyla och här finns en viss utsatthet vid driftstörningar.

Avlopp

Haverier eller omfattande strömavbrott kan innebära bräddning av orenat avloppsvatten från avloppsreningsverk och pumpstationer. Bräddningar innebär risk för smittspridning. Vid avloppsreningsverk och pumpstationer finns antingen stationära reservelverk eller så är verket förberett för omedelbar inkoppling av mobila reservelverk.

4.4.3 Avfallsanläggningar

I början av 1970-talet anlade Herrljunga kommun tillsammans med Vårgårda kommun en avfallsanläggning för omhändertagande av avfall från de båda kommunerna. Avfallsanläggningen ligger i Tumberg i Vårgårda kommun och det är Vårgårda kommun som sköter driften. Herrljunga kommun är emellertid till hälften ansvarig för avfallsanläggningen. Det värsta som kan hända är brand eftersom de ofta är mycket svårsläckta. På området finns det en lakvattendamm med lakvatten som kan användas som släckvatten vid en brand. Brandrisken kommer förmodligen att minska i fortsättningen eftersom mindre material deponeras och att brännbart material from 2003 inte får deponeras. Brännbart material transporteras till Lidköping för förbränning. Det finns en liten mängd gas på tippen. Det är emellertid inte tillräckligt mycket för gasutvinning. I och med att det finns gas föreligger en liten explosionsrisk. Personalen är extra vaksam på det område där gasförekomsten är mer omfattande. Under de senaste 20 åren har kunskaperna om vad som ska deponeras ökat. I samband med detta har även riskerna med förorenad mark minskat. Kommunen har ett kontrollprogram där kontinuerliga prover tas på mark och vatten runt avfallsanläggningen.
En tendens som har visats sig runt om i landet är hot och våld mot de som arbetar på anläggningarna samt sabotage och intrång. Det är framför allt elektroniskt material som man vill komma åt eftersom det finns ett andrahandsvärde på dessa varor. Herrljunga kommun har två bemannade återvinningscentraler, belägna i Annelund och Herrljunga, där risk för hot och våld mot personalen finns.

Elförsörjning och värme

Herrljunga Elektriska AB är nätägare inom större delen av Herrljunga kommun. Andra nätägare är Falbygdens energi i kommunen östra del, samt Vattenfall Eldistribution i Mollaryd.
Den del av ledningsnätet som ägs av Herrljunga Elektriska AB är ca 87 mil, varav 72 mil (ca 84 %) är nedgrävd kabel. I och med att en stor del av ledningsnätet är nedgrävt har sårbarheten vid elavbrott minskats. Kommunen har även en bra beredskap vad gäller tillgång till stationär och mobil reservkraft. Både Herrljunga Elektriska AB och Räddningstjänsten har reservkraftsverk som är ämnade för kommunal verksamhet. Fjärrvärmenätet ägs och drivs av Herrljunga Elektriska AB.

Kommunikationssystem och informationssäkerhet

Säkerhet i kommunikationssystemen behövs på alla nivåer, allt ifrån robusthet i fibernätet till säkerhetsmedvetenhet hos den enskilde användaren. Herrljunga Elektriska AB bygger ut ett robust fibernät som bygger på att det alltid ska finnas en alternativ väg att koppla runt ett eventuellt avbrott

på en ledningsdel. När det gäller informationssäkerhet med allt från att kommunikationsutrustningen förvaras på ett säkert sätt till att den enskilde användaren använder systemen på ett säkert sätt, som inte medför några onödiga risker ur säkerhetssynpunkt, så behöver kommunen rutiner för detta. En separat risk- och sårbarhetsanalys behövs för informationssäkerheten.

Tänkbara hot mot kommunens IT-system är virus, maskar och trojanska hästar, samt att någon obehörig tar sig in i kommunens datasystem och gör skada. Ett avbrott i kommunens telekommunikation begränsar möjligheterna att både ge och ta emot information.

Sjukdomar

Övergripande riskutvärdering

- Epizootier bland stora djurbesättningar inom kommunens gränser kan ge betydande konsekvenser, t.ex. i händelse av isolering. Livsmedelsproduktion i lokalt mejeri kan påverkas.

Smitta

Inom kommunens så finns det några verksamheter som är extra känsliga när det gäller smitta. Smitta inom vård- och omsorg som kan få stora konsekvenser, t ex kan det föreligga fara för människors liv, personalbrist m.m. Ytterligare ett område där smitta kan få allvarliga konsekvenser är kommunens vattenförsörjning.

Inom kommunens geografiska område finns det även ett flertal gårdar med stora djurbesättningar. Om en sådan gård drabbas av en smitta kan det innebära att stora områden måste spärras av. Den inre skyddszonen vid avspärrning har en radie om 3 km och den yttre skyddszonen har en radie om 10 km. Konsekvenserna av en avspärrning blir stora eftersom ingen får passera in eller ut genom det avspärrade området.

Sociala risker

Övergripande riskutvärdering

- risknivån bedöms låg och acceptabel

Våld och skadegörelse i samhället

Ett samhälle som inbjuder till skadegörelse, brott och våldsamheter utgör en risk för invånarnas hälsa och säkerhet. Följderna av ökad oro kan bli att medborgare tänjer på lagar och regler och att risken för segregation i samhället ökar. Sabotage och skadegörelse mot verksamheter eller anläggningar kan bidra till att känslan av otrygghet ökar i kommunen. I de fall det är kommunala verksamheter och fastigheter som drabbas innebär det bland annat att försäkringskostnaderna för kommunen ökar. Enligt Polisens trygghetsmätning för Herrljunga kommun år 2014 tycker medborgarna i kommunen att det är problem med ordningsstörningar i kommunen. De områden som upplevs ha störst omfattning är bilar som körs för fort, bilister som bryter mot trafikregler, buskörning med moped, skadegörelse på bil och cykelstöld. Även oron över att utsättas för brott är stor, då främst inbrott i bostad eller att fordon ska utsättas för skadegörelse.

Polisen lämnar följande reflektioner kring brottsutvecklingen i kommunen:

Stöld utan inbrott hos funktionsnedsatt i Herrljunga har gått från 2 st 2014 till 13 st 2015 (8 st. kan härröras till boenden samt personal från hemtjänsten resterande är okända som tagit/ lurat sig in). Flera av brotten har skett på Hemgården och Hagens äldreboenden men även på andra adresser.

Misshandel mot kvinna i nära relation har ökat i Herrljunga (men minskat lite i Vårgårda).

Bostadsbrotten har minskat något men det som stjäls är fortfarande mest guld och kontanter.

SG

Bilinbrotten har minskat i Vårgårda men ökat i Herrljunga, det mesta av ökningen i Herrljunga har skett hos bildemonteringsföretaget Yakol Parts.

Skadegörelse mot skolor har minskat i Herrljunga (kan vara nattkolls förtjänst!?) men mot motorfordon har skadegörelsen ökat. Återigen är det hos bildemonteringsföretaget Yakol Parts som mycket sker.

Stöld av drivmedel har ökat men inte dramatiskt i Herrljunga (eller Vårgårda).

Åldringsbrott. Drabbade oftast över 80 år. Vanligt att någon ringer låtsas vara barnbarn som vill ha pengar, men många andra trick finns.

Bedrägerier på nätet har ökat i hela riket.

Terrorism och NBCE

Risken för krigshandling är mycket osannolik som omvärldsbilden ser ut idag. Däremot har terrorhandlingar ökat på ett oroväckande sätt i världen. Att Herrljunga kommun skulle utsättas för någon form av terrorism är inte särskilt troligt. Trots detta är det bra om det finns en grundläggande beredskap för hanteringen av en sådan händelse. All utryckande personal inom ambulans, polis och räddningstjänst ska genomgå en utbildning som heter "First Responders", en samverkansutbildning inom NBCE-området (Nukleära, Biologiska, Kemiska och Explosiva ämnen). Räddningstjänsten i Herrljunga kommun har genomgått ovanstående utbildning. På räddnings- tjänsten finns instrument för radioaktiv mätning. Denna utrustning kan användas av räddningstjänstens personal initialt. Vid kemolycka som kräver kemdykare har Räddningstjänsten avtal med SÄRF (Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund). För att utföra en insats under längre tid måste resurser från närliggande räddningstjänster kallas in. På miljöenheten finns instrument för mätning av gammastrålning.

Övrigt

Övergripande riskutvärdering

- risknivån bedöms låg och acceptabel

Fritidsverksamhet

I kommunen finns det sjöar med friluftsliv och bad. De största riskerna är drunkningstillbud samt personskador i terräng. Under sommartid pågår det lägerverksamhet av olika slag i kommunen. Den största risken är brand. På ridläger kan räddningsinsatsen försvåras eftersom det då kan vara både människor och djur som ska räddas

5. Särskilt viktiga resurser

Kommunfullmäktige har 2014 fastställt "Plan för hantering av extraordinära händelser i Herrljunga kommun", där det även ingår en särskild informationsplan för hantering av extraordinära händelser. För Krisledningsnämnden finns särskild ledningsplats förberedd. Till Krisledningsnämndens hjälp finns en riskhanteringsgrupp som leds av säkerhetssamordnare. Inom kommunen finns en Räddningstjänst med två moderna, fullt utrustade brandstationer. Räddningstjänsten disponerar förutom traditionell utrustning även ett antal bandvagnar, som kan användas i terräng och snö. Herrljunga Elektriska har stationära reservelverk och förberedelse för omedelbar inkoppling av mobila reservelverk till avloppspumpstationer. Tillgången till stationär och mobil reservkraft kan vid behov användas även inom andra verksamheter i kommunen. Kommunens datahall i Kommunhuset är försedd med reservkraft, vilket ger Krisledningen tillgång till el. För vattenförsörjning i händelse av störning finns färskvattentankar genom räddningstjänstens organisation. Krisledningsgruppen har tillgång till kommunikationsredskapen WIS och RAKEL.

54

6. Förmågebedömning, Herrljunga kommun

Herrljunga kommuns förmåga

	Behövs ej	Mycket bristfällig	Bristfällig	God med viss brist	God
Krishanteringsförmåga				X	
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar				X	

Herrljunga kommuns generella förmåga att hantera kris eller allvarlig störning har inte prövats genom större övning sedan början av 2000-talet. Under 2008 och 2009 har två sambandövningar genomförts tillsammans med Länsstyrelsen. Sedan dess har en omsättning skett av såväl anställd personal som ledande politiker. Trots det görs bedömningen att kommunens förmåga att hantera kris eller allvarlig störning i huvudsak är god men att den har vissa brister. Nya chefer, som tillträtt, har i många fall egen erfarenhet och utbildning av samverkansövningar och även skarpa händelser.
Den generella förmågebedömningen grundar sig på följande indikatorer:

Leda, samverka och informera
Kommunen har en väl organiserad krisledningsfunktion, som snabbt kan träda in i händelse av extraordinär händelse. Det finns nätverk med andra myndigheter, kommuner, landsting och näringsliv för samverkan. Samverkan har övats i skarpt läge i samband med vattenförorening 2014. Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information.

Det finns en aktuell plan för extra ordinära händelser, som är känd i organisationen. Krisledningsnämnd finns utsedd och reglemente är fastställt för dess verksamhet. Krisledningen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler, tekniska system för bl.a. kommunikation och lägesbild. Det är osäkert hur uthålligt krisledningen kan verka.

Inom kommunen finns ett nätverk för samverkan mellan kommunen och privata företag. Nätverket organiseras genom Fokus Herrljunga och träffas regelbundet för informationsutbyte. Här finns en god lokal bas för ledning och samverkan i händelse av kris. I nätverket saknas dock för närvarande andra lokala aktörer som Västra Götalandsregionen och polisen.

Informationssäkerhet
Kommunen har förbättrat sin informationssäkerhet bland annat genom samgående med Vårgårda inom funktionerna IT, växel och telefoni. Därigenom har säkrats förbättrad redundans och robusthet vad avser intern och extern kommunikation. Arbete pågår med att ytterligare förbättra informationssäkerheten.

IT-nätverket har yttre skydd i form av brandväggar, antivirusskydd och lösenord. IT-infrastrukturen har vissa brister vad avser redundans. Datahallen är försedd med reservkraftverk. Säkerhetskopior tas regelbundet av såväl system som data och förvaras på annan plats än det fysiska originalet. All personal med tillträde till kommunens informationssystem har tagit del av

5 4

anvisningar och instruktioner om hur systemen kan och får användas.

Inom kommunens gränser finns en robust fiberförbindelser för datakommunikation. Utbyggnaden sker ofta genom eller i samverkan med byalagen. Detta förbättrar möjligheterna till att snabbt sprida information och även stärka den lokala förmågan att hantera extraordinära händelser.

Larm
Det saknas övade larmrutiner utöver övningar för brand i byggnad. Det saknas även tjänsteman i beredskap (TiB) som är bemannad 24 timmar per dygn, 365 dagar per år. RCB har emellertid jourtjänstgöring 24 timmar om dygnet, 365 dagar per år.

Omvärldsbevakning
Kommunen har genom sin Räddningstjänst en god kontroll över extraordinära händelser i omvärlden. Även i förvaltningsorganisationen finns möjlighet att under stora delar av dygnet bevaka information från internet, sociala media, radio, TV etc. Det finns en särskild informationsplan och tekniskt stöd för att snabbt sprida information till den egna organisationen och andra aktörer.

Regelverk
Det finns legalt stöd och riktlinjer för hur kommunen ska hantera en allvarlig störning. Kommunen har inga särskilda avtal med externa parter som gäller vid en allvarlig störning. Ansvarsfördelningen mellan kommunen och övriga berörda aktörer har inte varit föremål för särskild uppmärksamhet.

Materiella resurser
Kommunen har utsedd ledningsplats och reservledningsplats. Dessa är placerade i fastigheter med stationär reservkraft. Kontorsmaterial, tv, radio, datorer, telefon och andra materiella resurser finns att ta i bruk. Det finns även en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.

Personella resurser
Personal finns tillgänglig och kan efter rullande avbyte och individuell förmåga verka under ett antal dagar, osäkert hur många. Möjlighet finns också att omfördela personal och att ta emot extern personal som förstärkning.

Reservkraft
I Kommunhuset finns reservkraft att tillgå inom någon minut från allmänt bortfall. Systemet är robust och omfattar såväl datahall med alla IT-funktioner som lokaler för krisledningsfunktionen. Herrljunga Elektriska AB har 4 mobila reservkraftaggregat.

Praktisk erfarenhet
Kommunen har under senare tid upplevt skarpa händelser av karaktären allvarlig störning. Samverkansträning inom kommunen har senast genomförts under 2016.

Förmågebedömningen har sitt ursprung i ett scenario som inte redogör för närmare här.

7. Herrljunga kommuns risker och sårbarhet

Utifrån tidigare resonemang kring risker som skulle kunna leda till extra ordinär händelse och med bakgrund av ovanstående förmågebedömning har följande tabell framställs där de troligaste och mest omfattande extraordinära händelserna i Herrljunga kommun har bedömts med avseende på

konsekvens för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet, grundläggande värden som rättssäkerhet och demokrati samt skador på egendom och miljö.

Extra ordinär händelse	Konsekvens liv och hälsa	Konsekvens samhällets funktionalitet	Konsekvens rättssäkerhet och demokrati	Konsekvens egendom och miljö
Brand på kommunalt boende eller skola	Hög	Hög	Låg	Hög
Våld mot personal, brukare eller elev som leder till mord eller allvarliga skador	Hög	Hög	Hög	Låg
Svår olycka bland elever, brukare eller personal	Hög	Låg	Låg	Låg
Elev, brukare eller personal som utsatts för övergrepp i verksamheten	Hög	Hög	Hög	Låg
Utsläpp av farligt ämne	Hög	Medel	Låg	Hög
Strömavbrott	Hög	Medel	Medel	Låg
Förorenat dricksvatten	Hög	Hög	Medel	Medel
Utslagen IT-infrastruktur	Medel	Hög	Hög	Medel
Zoonos/Epizooti	Hög	Hög	Låg	Medel
Översvämning	Låg	Medel	Låg	Låg
Terror	Hög	Hög	Hög	Hög
Storskalig skogsbrand	Medel	Hög	Låg	Hög
Omfattande väghinder i form av snö eller fallna träd	Hög	Hög	Låg	Medel

Målsättningen är alltid att hantera extraordinära händelser så långt ut i organisationen som möjligt. Ju bättre, och mer rutinerade, vi blir på att hantera en viss kris ju längre ut i organisationen kan den hanteras. Detta innebär då att kommunen kanske inte behöver dra igång krisberedskapsarbetet.

Sårbarhet i kommunens krisberedskap

Nedan redogörs i tabellform för den sårbarhet som har identifierats i kommunens

krisberedskapsarbete utifrån ett nulägesperspektiv samt förslag på åtgärder för att förbättra sårbarheten.

Sårbarhet i kommunens krisberedskap	Förslag till åtgärder	Ansvarig/(-a)
Saknar TiB	Alt 1. Säkerställa att alla typer av extraordinära larm når RCB först. Alt 2. Införa annan TiB-funktion.	Alt 1. Uppdrag Rtj.
Ej tillräckligt övade larmrutiner	Öva larmrutiner.	Säksam
Okunskap om kommunikationssystemen RAKEL och WIS	Utbildning och övning i RAKEL och WIS samt tillse att tillräckligt många personer har kunskapen.	KC utse två pers från infogruppen
Vissa funktioner har inte någon ersättare	Fundera igenom vilka funktioner som behöver ersättare och ordna så att ersättare finns där det behövs.	KC och säksam
Extra ordinär händelse som satt kommunhuset och Rtj:s ledningscentral ur spel	Alt 1. Undersöka möjlighet att använda annan kommuns ledningscentral, t ex Vårgårda. Alt 2. Utveckla möjligheten att kommunicera på distans, hemifrån via t ex Skype.	Alt 1. Säksam Alt 2. KC (KLG och säksam)
Extra ordinär händelse som satt RAKEL-telefoner ur spel	Undersöka möjlighet att använda annan kommuns ledningscentral med RAKEL-uppkoppling, t ex Vårgårda.	Säksam
Svårighet att samla krisledningsgrupp utanför ordinarie arbetstid	Utveckla möjligheten att kommunicera på distans, hemifrån via t ex Skype.	KC (KLG och säksam)
Informationsdelning och samlad lägesbild mellan aktörer inom kommunens geografiska område	Övning där andra aktörer är inblandade, ex Herrljunga El och Vatten, Polisen.	KC och säksam

Sårbarheter i samhället

Sårbarheten i samhället kan minskas på två sätt:

54

- Att vidta åtgärder så att sannolikheten att den extraordinära händelsen som kan påverka samhället minskar.

- Att förbereda åtgärder så att om den extraordinära händelsen som kan påverka samhället inträffar så finns beredskap för detta.

I tabellen nedan redovisas några tänkbara sårbarheter i samhället och åtgärder som ger en ökad beredskap om den extraordinära händelsen inträffar.

Sårbarheter i samhället	Åtgärder för att minska sårbarheten	Ansvarig/(-a)
Förorenat dricksvatten	Reservvattentäkt och färskvattentankar finns.	H:a vatten
Brand på ex vis äldreboende	Evakueringslokaler finns. Beslut DNR KS 92/2016 109	KC och Soc.chef
Utslagen el	Robust el-nät med förbikopplingsmöjlighet, reservelverk finns.	H:a el
Hotad skolmiljö	Evakueringslokaler finns. Beslut DNR KS 92/2016 109	KC och Bildn.chef

8. Övrig dokumentation knuten till risk- och sårbarhetsanalycen

Utöver denna Risk- och sårbarhetsanalys har de fyra kommunala förvaltningarna, Socialförvaltningen, Bildningsförvaltningen, Tekniska förvaltningen och Bygg- och miljöförvaltningen tagit fram egna risk- och sårbarhetsanalyser, där de egna förvaltningarnas ansvarsområden bedöms ur ett risk- och sårbarhetsperspektiv.

9. Planerade åtgärder som resultat av analysen

Krisledningsnämnden har erhållit information och genomgått utbildningar under perioden 2013-2016, bland annat genom MSB:s och Sjuhärads försorg. Ny övningsplan för 2016-2018 finns.

Rutin för hantering av allvarlig störning i kommunens vatten- och avloppssystem har aktualiserats och gett erfarenhet i samband med en verklig händelse där en av kommunens dricksvattentäkter kontaminerats av glykol. Även rutiner för att hantera höga vattenflöden har utarbetats och stärkts i och med en verklig händelse sommaren 2014, då stora delar av Herrljunga tätorts inneområde översvämmades på grund av intensivt och kortvarigt regn. Herrljunga kommun gör bedömningen att en eventuell framtida, liknande regnhändelse kan hanteras inom ordinarie verksamheter.

ÅTGÄRDER, STRATEGIER OCH UTBILDNING

1. Övnings- och utbildningsplan krishantering 2016-2018

9 4